

ERITYINEN EUROBAROMETER 550

Eurooppalaisten suhtautuminen ympäristöön

EUROBAROMETER-RAPORTTI
FIELD-TYÖ MAALISKUJ - HUHTIKUU 2024

Erityiseurobarometri 550 Ympäristö

Kyselyn on pyytänyt Euroopan komission ympäristöasioiden pääosasto (DG ENV), ja sitä koordinoi Euroopan komission viestinnän pääosasto (DG COMM "Media monitoring and Eurobarometer" Unit).

Tämä asiakirja ei edusta Euroopan komission näkökantaa. Sen sisältämät tulkinnat ja mielipiteet ovat yksinomaan kirjoittajien tekemiä.

Hankkeen nimi Eurooppalaisten suhtautuminen ympäristöön – raportti

Kieliversio FI PDF

Media/tilavuus PDF/Volume_01

Luettelon numero KH—02—24—515—EN—N

ISBN 978-92-68—15428-1

DOI 10.2779/07854

© Euroopan unioni, 2024

<https://www.europa.eu/eurobarometri>

Kuvalähde: Getty Images

Pierre Dieumegardin [laatima asiakirja Europe-Democracy-Esperanto-järjestölle.](#)

Tämän "väliaikaisen" asiakirjantarkoituksena on antaa yhä useammille ihmisille Euroopan unionissa mahdollisuustutustua Euroopan unionin tuottamiin (ja verovaroin rahoitettuihin) asiakirjoihin.

Jos käännöksiä ei ole, kansalaiset suljetaan keskustelun ulkopuolelle.

Tämä asiakirja "Eurobarometer" [oli saatavilla vain englanniksi](#) pdf-tiedostona. Ensimmäisestä tiedostosta löimme Libre Office -ohjelmiston valmistelemalla odt-tiedoston konekäännöstävarten muille kielille. Tulokset ovat nyt [saatavilla kaikilla virallisillä kielillä.](#)

On toivottavaa, että EU:n hallinto ottaa hoitaakseen tärkeiden asiakirjojen kääntämisen. "Tärkeät asiakirjat" eivät ole pelkästään lakeja ja asetuksia, vaan myös tärkeitä tietoja, joita tarvitaan tietoon perustuvien päätösten tekemiseksi yhdessä.

Jotta voisimme keskustella yhteisestä tulevaisuudestamme yhdessä ja mahdollistaa luotettavat käännökset, kansainvälinen esperanto olisi erittäin hyödyllinen yksinkertaisuutensa, säännöllisyytensä ja tarkkuutensa vuoksi.

Ota yhteyttä:

[Kontakto \(europokune.eu\)](mailto:Kontakto@europokune.eu)

<https://e-d-e.org/-Kontakti-EDE>

Sisällysluettelo

Johdanto.....	4
Johdanto.....	5
Menetelmät.....	5
Keskeiset havainnot.....	6
I. Yleiset käsitykset ympäristökysymyksistä.....	9
1. Ympäristöasioiden vaikutus jokapäiväiseen elämään ja terveyteen.....	10
2. Keinot ympäristöongelmien ratkaisemiseksi.....	13
II Asenteet ympäristöpolitiikkaa ja -lainsäädäntöä kohtaan.....	20
1. EU:n rooli ympäristöpoliittisessa päätöksenteossa.....	21
2. Luonnonsuojelua koskevat EU:n painopisteet.....	25
3. Julkinen rahoitus vihreämpään talouteen siirtymisen tukemiseksi.....	28
4. Vastuu saastumisen puhdistamisesta.....	31
III. Vihreä ja kiertotalous.....	35
1. Kansalaisten toimet jätteen vähentämiseksi.....	36
2. Ongelmallisimmat jätelajit.....	40
3. Halukkuus maksaa enemmän kestävästä tuotteista.....	45
IV. Vaaralliset kemikaalit.....	47
1. EU:n ympäristönsuojelu vaarallisilta kemikaaleilta.....	48
2. Huoli vaarallisista kemikaaleista.....	52
a) Huoli haitallisten kemikaalien ympäristövaikutuksista.....	53
b) Huoli haitallisten kemikaalien terveysvaikutuksista.....	54
c) Tuotteiden kemikaaliturvallisuuden huomioon ottaminen ostoksia tehtäessä.....	55
3. PFAS-aineita koskevat itse ilmoitetut tiedot ja huolenaiheet.....	57
a) Itse ilmoitetut tiedot PFAS-aineista.....	57
b) PFAS-aineita koskevat huolenaiheet.....	60
V. Veteen liittyvät kysymykset.....	66
1. Tietoisuus veteen liittyvistä ongelmista kansallisella tasolla.....	67
2. Tärkeimmät veteen liittyvät uhat.....	70
3. Kansallisten sidosryhmien rooli tehokkaassa vesienhoidossa.....	74
4. Lisätoimenpiteet Euroopan vesiongelmiin ratkaisemiseksi.....	80
Päätelmät.....	83
Huomautuksia:.....	85
Tietämys "ikuisista kemikaaleista".....	85
Vesipolitiikka.....	87
Henkilökohtainen toiminta roskaongelmaan.....	88
Tekniset tiedot.....	89
Kyselylomake.....	94

Johdanto

Johdanto

Tässä raportissa esitellään ympäristöä koskevan Eurobarometri-erityistutkimuksen 550 tulokset.

Ympäristöasioiden pääosasto on Euroopan komission yksikkö, joka vastaa EU:n ympäristöpolitiikasta. Sen tavoitteena on suojella, säilyttää ja parantaa ympäristöä nykyisiä ja tulevia sukupolvia varten ehdottamalla ja toteuttamalla politiikkoja, joilla varmistetaan ympäristönsuojelun korkea taso ja säilytetään EU:n kansalaisten elämänlaatu. Sillä myös varmistetaan, että jäsenvaltiot soveltavat EU:n ympäristölainsäädäntöä asianmukaisesti ja edustavat Euroopan unionia ympäristöasioissa kansainvälisissä kokouksissa.¹

Menetelmät

Tämä ympäristöä koskeva erityiseurobarometri 550 oli osa Eurobarometri-aaltoa 101,2, ja se tehtiin 6. maaliskuuta ja 8. huhtikuuta 2024 välisenä aikana. Noin 26 346 vastaajaa eri yhteiskunta- ja väestöryhmistä haastatettiin asianmukaisella kansallisella kielellä. Tutkimuksen tilasi Euroopan komission ympäristöasioiden pääosasto (DG ENV).

Menetelmänä käytettiin viestinnän pääosaston (mediaseuranta- ja Eurobarometri-yksikkö)7F toteuttamia²vakiomuotoisia Eurobarometri-tutkimuksia. Haastattelut suoritettiin kasvokkain joko fyysisesti ihmisten kodeissa tai videoyhteyden välityksellä asianmukaisella kansallisella kielellä. Haastattelut, joissa käytettiin videoyhteyttä etäyhteyden välityksellä ("online face-to-face" tai CAVI, Computer Assisted Video Interviewing), tehtiin ainoastaan Tšekissä, Tanskassa, Maltalla ja Suomessa. Raportin liitteenä on Verian-verkoston jäsenlaitosten suorittamia haastatteluja koskeva tekninen muistio.

Koko raportissa tuloksia verrataan vuoden 2019 erityiseurobarometriin 501.³⁴

Haluamme kiittää kaikkia Euroopan unionin kansalaisia, jotka ovat tarjoutuneet osallistumaan tähän kyselyyn.

Ilman heidän aktiivista osallistumistaan tämä tutkimus ei olisi ollut mahdollinen.

Huomautus: Tässä kertomuksessa EU-maihin viitataan niiden virallisilla lyhenteillä seuraavasti:

Belgia	BE	Liettua	LT
Bulgaria	BG	Luxemburg	LU
Tšekki	CZ	Unkari	HU
Tanska	DK	Malta	MT
Saksa	DE	Alankomaat	NL
Viro	EE	Itävalta	AT
Irlanti	IE	Puola	PL
Kreikka	EL	Portugal	PT
Espanja	ES	Romania	RO
Ranska	FR	Slovenia	SI
Kroatia	HR	Slovakia	SK
Italia	IT	Suomi	F ??
Kyproksen tasavalta	CY *	Ruotsi	SE
Latvia	LV		

Euroopan unioni – 27 jäsenvaltion painotettu keskiarvo EU27

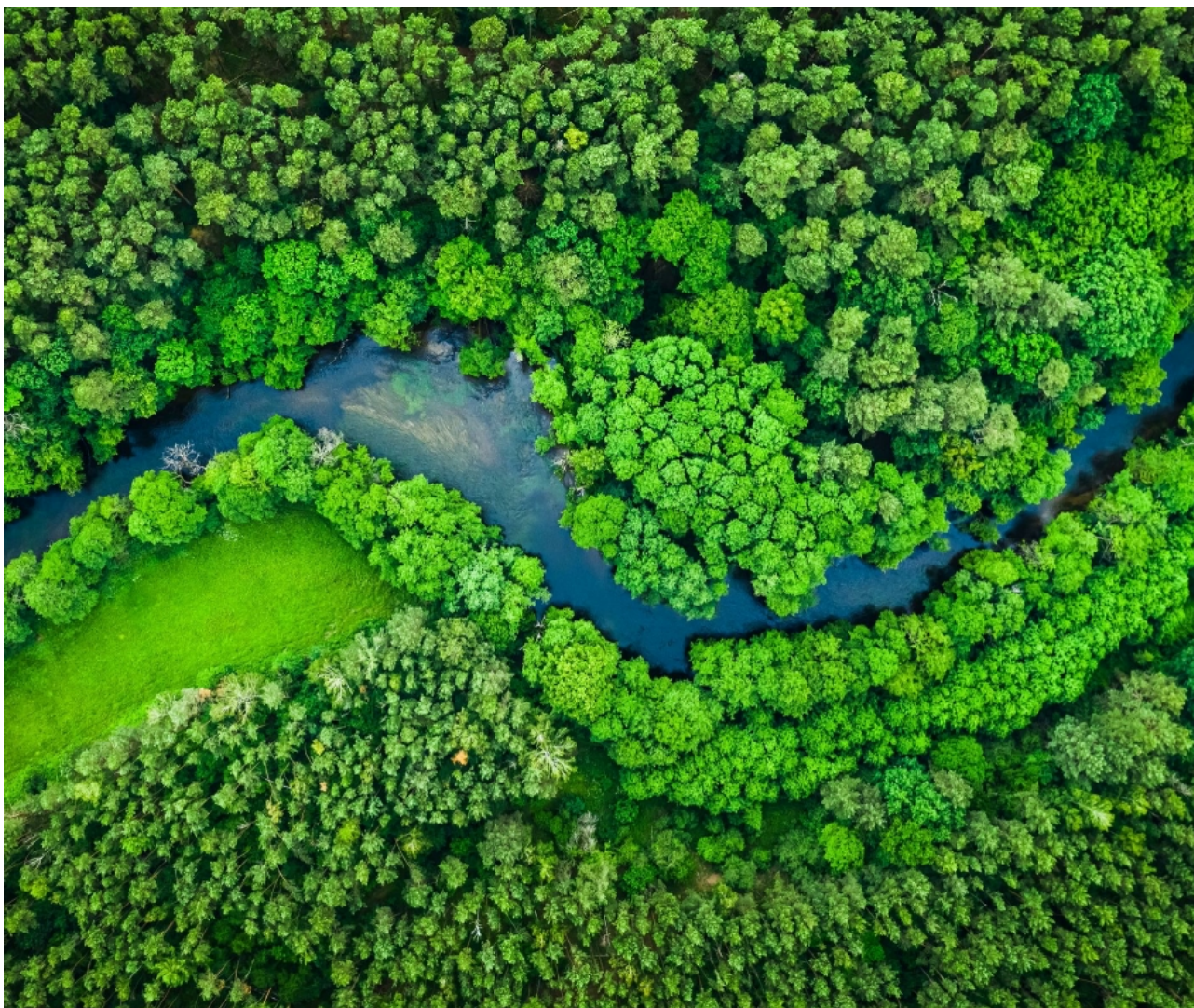
* Kypros on kokonaisuudessaan yksi Euroopan unionin 27 jäsenvaltiosta. Yhteisön säännösten soveltaminen on kuitenkin keskeytetty siinä osassa maata, joka ei ole Kyproksen tasavallan hallituksen määräysvallassa. Käytännön syistä ainoastaan Kyproksen tasavallan hallituksen hallinnassa olevassa maan osassa suoritettut haastattelut kuuluvat Kyproksen luokkaan ja EU27:n keskiarvoon.

1 http://ec.europa.eu/dgs/environment/index_fi.htm

2 Eurobarometrin metodologiset lähestymistavat: <https://europa.eu/eurobarometri/about/eurobarometri>

3 <https://europa.eu/eurobarometer/surveys/detail/2257>

4 On huomattava, että trendivertailu sisältää myös Ison-Britannian tulokset.

Keskeiset havainnot

Ympäristökysymysten vaikutukset eurooppalaisten jokapäiväiseen elämään ja terveyteen herättävät laajaa huolta.

- Yli kolme neljäsosaa eurooppalaisista (78 %) on sitä mieltä, että ympäristökysymykset vaikuttavat suoraan heidän jokapäiväiseen elämäänsä ja terveyteensä.
- Yli neljä viidestä vastaajasta (84 %) on huolissaan päivittäistuotteissa esiintyvien kemikaalien vaikutuksesta terveyteensä, kun taas vastaava osuus (84 %) on huolissaan päivittäistuotteissa esiintyvien haitallisten kemikaalien vaikutuksesta ympäristöön. Havainnot ovat hieman vähentyneet edellisestä kyselystä vuonna 2019. Yli seitsemän kymmenestä vastaajasta (72 %) ottaa tuotteiden kemikaaliturvallisuuden huomioon ostoksia tehdessään.
- Noin kuusi kymmenestä eurooppalaisesta pitää muovijätettä (61 %) ja kemiallista jätettä (60 %) maansa ongelmallisimpina jätetyyppeinä. Sähkö- ja elektroniikkalaiteromu on kaukana kolmanneksesta, ja 27 prosenttia vastaajista mainitsi sen.
- Kun vastaajilta kysyttiin heidän maansa vesikysymyksiin liittyvistä tärkeimmistä uhkista, 21 prosenttia vastaajista mainitsi saastumisen, jota seurasivat liiallinen kulutus ja veden tuhlaaminen (17 prosenttia).

Eriarvoinen tietoisuus ja ymmärrys ympäristökysymyksistä

- Eurooppalaisten niukka enemmistö (51 %) kokee olevansa hyvin perillä veteen liittyvistä ongelmista, kuten saasteista, tulvista, kuivuudesta tai tehottomasta vedenkäytöstä omassa maassaan. Hieman pienempi osa (48 %) ei kuitenkaan koe saaneensa riittävästi tietoa veteen liittyvistä kysymyksistä.
- Kun mitataan itse ilmoitettua tietämystä termistä PFAS (tunnetaan myös nimellä ”ikuiset kemikaalit”), vain 29 prosenttia vastaajista oli kuullut termistä ennen tutkimusta, kun taas 71 prosenttia ei ollut kuullut sitä.

Vahva tuki yhteiskunnan perustavanlaatuisille muutoksille luonnon ennallistamiseksi ja ympäristön suojelemiseksi

- Kun lähes kuutta kymmenestä eurooppalaisesta pyydetään määrittämään tehokkaimmat tavat puuttua ympäristöongelmiin, he katsovat, että kiertotalouden edistäminen vähentämällä jätettä (58 prosenttia) ja käyttämällä tai kierrättämällä tuotteita uudelleen on tehokkain tapa puuttua ympäristöongelmiin. Yhteensä 55 prosenttia mainitsee, että ”varmistetaan paremmin, että EU:n markkinoilla myytävät tuotteet eivät vahingoita ympäristöä”. Lisäksi useampi kuin joka toinen vastaaja (52 prosenttia) katsoo, että ympäristölainsäädännön noudattamisen varmistaminen on tehokkain tapa puuttua ympäristöongelmiin.

- Yli yhdeksän kymmenestä eurooppalaisesta (92 prosenttia) on sitä mieltä, että yritysten olisi maksettava pollution:n puhdistamisesta aiheutuvat kustannukset.
- Lähes kolme neljäsosaa vastaajista (74 %) on edelleen samaa mieltä siitä, että viranomaisten olisi maksettava saastumisen puhdistamisesta aiheutuvat kustannukset.
- Kuusi kymmenestä eurooppalaisesta on sitä mieltä, että julkinen rahoitus, jolla tuetaan siirtymistä vihreämpään talouteen, ei riitä heidän maassaan.
- Lisäksi kun vastaajilta kysyttiin, tekevätkö kansalliset sidosryhmät tällä hetkellä riittävästi veden käyttämiseksi tehokkaasti, suurin osa vastaajista katsoi, että yksikään sidosryhmistä ei tehnyt niin. Eurooppalaisista 75 prosenttia katsoo, että teollisuus ei tee riittävästi veden käyttämiseksi tehokkaasti, ja noin kaksi kolmasosaa vastaajista katsoo myös, että energiantuottajat (67 prosenttia), matkailu (66 prosenttia) ja julkishallinto (65 prosenttia) eivät tällä hetkellä tee riittävästi vesivarojen käyttämiseksi tehokkaasti omassa maassaan.

EU:n lainsäädäntö ja politiikka ovat ratkaisevan tärkeitä ympäristönsuojelun kannalta

- Luonnonsojelu sääntöjen vahvistamista ja niiden noudattamisen varmistamista (24 %) sekä sen tiivistä varmistamista, että luontoa suojellaan uutta kehitystä tai infrastruktuuria suunniteltaessa (22 %), ja luonnon ennallistamista ihmisen toiminnan aiheuttamien vahinkojen korvaamiseksi (22 %) pidetään EU:n keskeisinä painopisteinä luonnonsojeluksessa.
- Noin neljä viidestä (84 prosenttia, +1 prosenttiyksikköä verrattuna vuoden 2019 Eurobarometri-tutkimukseen) on samaa mieltä siitä, että EU:n ympäristölainsäädäntö on tarpeen heidän maansa ympäristön suojelemiseksi, kun taas hieman pienempi osuus (81 prosenttia, -1 prosenttiyksikköä verrattuna vuoden 2019 tutkimukseen) on samaa mieltä siitä, että EU:n olisi autettava EU:n ulkopuolisia jäsenvaltioita parantamaan ympäristönormejaan.
- Yli kolme neljäsosaa eurooppalaisista (78 %) katsoo, että EU:n olisi ehdotettava lisätoimenpiteitä veteen liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi Euroopassa.
- Vaarallisten kemikaalien osalta yli puolet eurooppalaisista (52 %) katsoo, että ihmisten terveyden ja ympäristön suojelun todellinen taso vaarallisilta kemikaaleilta on liian alhainen ja että sitä olisi parannettava.

Kuluttajakäyttäytyminen on siirtymässä kohti kestävästä kehitystä

- Lähes kuusi kymmenestä vastaajasta on valmis maksamaan enemmän kestävästä tuotteista (59 %).
- Eurooppalaisista 72 prosenttia ilmoittaa ottavansa huomioon tuotteiden kemikaaliturvallisuuden ostoksia tehdessään.
- Kysyttäessä, mitä vastaajat tekisivät henkilökohtaisesti jätteen määrän vähentämiseksi, 66 prosenttia

vastaajista ilmoitti harkitsevansa jätteensä asianmukaista lajittelua kierrätystä varten. 52 prosenttia käyttäisi uudelleenkäytettäviä pakkauksia ja 49 prosenttia ostaisi ensisijaisesti tuotteita, joissa ei ole enemmän pakkauksia kuin on tarpeen. 41 prosenttia ostaisi tuotteita ensisijaisesti kierrätetyissä pakkauksissa.

I. Yleiset käsitykset ympäristökysymyksistä

Tässä ensimmäisessä luvussa tarkastellaan, miten ympäristöasiat vaikuttavat jokapäiväiseen elämään ja terveyteen. Sen jälkeen analysoidaan tehokkaimpia tapoja vastata näihin ympäristöhaasteisiin.

1. Ympäristöasioiden vaikutus jokapäiväiseen elämään ja terveyteen

Yli kolme neljäsosaa eurooppalaisista katsoo, että ympäristökysymykset vaikuttavat suoraan heidän jokapäiväiseen elämäänsä ja terveyteensä.

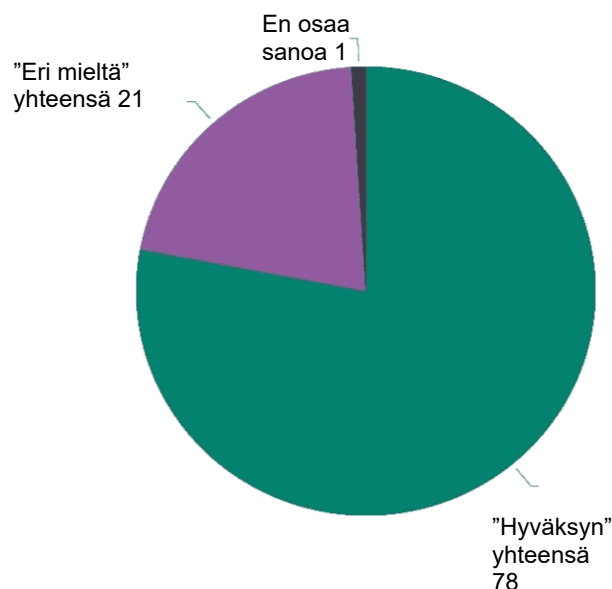
78 prosenttia vastaajista katsoo, että ympäristökysymyksillä on suora vaikutus heidän jokapäiväiseen elämäänsä ja terveyteensä,⁵ mukaan lukien 36 prosenttia, jotka ovat täysin samaa mieltä tästä lausunnosta, ja 42 prosenttia, jotka ovat yleensä samaa mieltä siitä. Hieman yli viidennes vastaajista on eri mieltä tästä väittämästä (21 %, +1 prosenttiyksikköä vuodesta 2019), 16 prosenttia on yleensä eri mieltä ja 5 prosenttia täysin eri mieltä. Yksi prosentti vastaajista "ei osaa sanoa" tai ei antanut vastausta (–1 prosenttiyksikkö).

Kaikissa 27 jäsenvaltiossa vähintään kuusi kymmenestä vastaajasta katsoo, että ympäristökysymykset vaikuttavat suoraan heidän jokapäiväiseen elämäänsä ja terveyteensä. Hyväksymisaste vaihtelee kuitenkin suuresti jäsenvaltioiden välillä: se on 98 prosenttia Maltassa, 95 prosenttia Kreikassa, 93 prosenttia Kyproksessa ja Espanjassa ja 90 prosenttia Portugalissa, jossa se on korkein, 60 prosenttia Virossa, 61 prosenttia Tanskassa ja 64 prosenttia Saksassa, jossa se on alhaisin.

Viidessä jäsenvaltiossa, nimittäin Maltassa (83 %), Kyproksessa (73 %), Espanjassa (61 %), Kreikassa (60 %) ja Luxemburgissa (54 %), yli puolet vastaajista on täysin samaa mieltä siitä, että ympäristökysymyksillä on suora vaikutus heidän jokapäiväiseen elämäänsä ja terveyteensä.

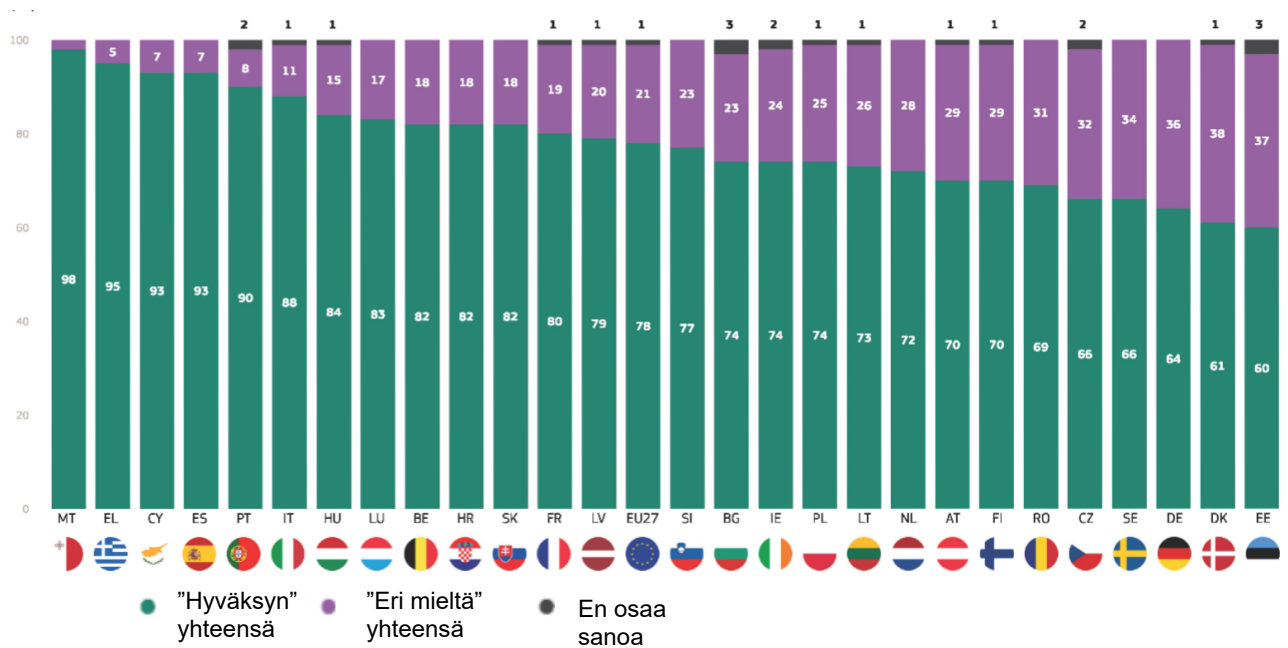
Sitä vastoin kuudessa jäsenvaltiossa vähintään kolme kymmenestä vastaajasta on eri mieltä tästä väittämästä, erityisesti Tanskassa (38 prosenttia), Virossa (37 prosenttia) ja Saksassa (36 prosenttia). Tanskalla (16 %) ja Ruotsilla (13 %) on suurin osuus vastaajista, jotka ovat täysin eri mieltä tästä väittämästä.

**QB1. Kerro minulle, missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä:-
Ympäristökysymyksillä on suora vaikutus jokapäiväiseen elämääsi ja terveyteesi (EU27) (%)**

⁵ QB1. Kerro minulle, missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: Ympäristöasiat vaikuttavat suoraan jokapäiväiseen elämääsi ja terveyteesi.

QB1. Kerro, missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä. Ympäristöasiat vaikuttavat suoraan jokapäiväiseen elämääsi ja terveyteesi (%)

Vuodesta 2019 lähtien niiden vastaajien osuus, jotka katsovat, että ympäristökysymyksillä on suora vaikutus heidän jokapäiväiseen elämäänsä ja terveyteensä, on kasvanut 11 jäsenvaltiossa, erityisesti Ruotsissa (66 %, +10) ja Alankomaissa (72 %, +9), kun taas Saksassa (88 %), Kroatiassa (82 %) ja Tšekissä (66 %) osuudet ovat pysyneet ennallaan. Osuus pieneni 13 jäsenvaltiossa, muun muassa Irlannissa (74 %, -10) ja Virossa (60 %, -10).

Sosiodemografisten tietojen analyysi osoittaa seuraavaa:

Havainnot ovat yleisesti ottaen yhdenmukaisia eri sosiodemografisten ryhmien välillä, vaikkakin joitakin pieniä eroja on. Naiset ovat miehiä todennäköisemmin yhtä mieltä siitä, että ympäristökysymykset vaikuttavat suoraan heidän jokapäiväiseen elämäänsä ja terveyteensä (79 % vs. 76 %), kun taas 40–54-vuotiaiden keskuudessa yhteisymmärrys on suurempi (80 %) kuin muissa ikäryhmissä (70 %). Maaseudulla asuvien vastaajien keskuudessa yhteisymmärrys on vähäisempää (76 %) kuin suurissa kaupungeissa asuvien vastaajien keskuudessa (82 %).

QB1 Kertokaa minulle, missä määrin olette samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä. Ympäristöasiat vaikuttavat suoraan jokapäiväiseen elämääsi ja terveyteesi (% - EU)

	"Hyväksyn" yhteensä	"Eri mieltä" yhteensä	En osaa sanoa
EU27	78	21	1
Sukupuoli			
Mies	76	23	1
Nainen	79	20	1
Ikä			
15–24	77	22	1
25–39	77	23	0
40–54	80	20	0
55+	77	22	1
Koulutus (loppu)			
15–	77	22	1
16–19	76	23	1
20+	80	20	0
Opiskelee edelleen	80	19	1
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet			
Suurimman osan ajasta	75	24	1
Ajoittain	78	21	1
Melkein koskaan / Ei koskaan	77	22	1
Harkitse kuulumista			
Työväenluokka	77	22	1
Alemman keskiluokan	77	23	0
Keskiluokka	79	21	0
Ylempi keskiluokka	79	21	0
Ylempi luokka	74	26	0
Subjektiiivinen kaupungistuminen			
Maaseutukylä	76	23	1
Pieni / keskikokoinen kaupunki	76	23	1
Suuri kaupunki	82	17	1

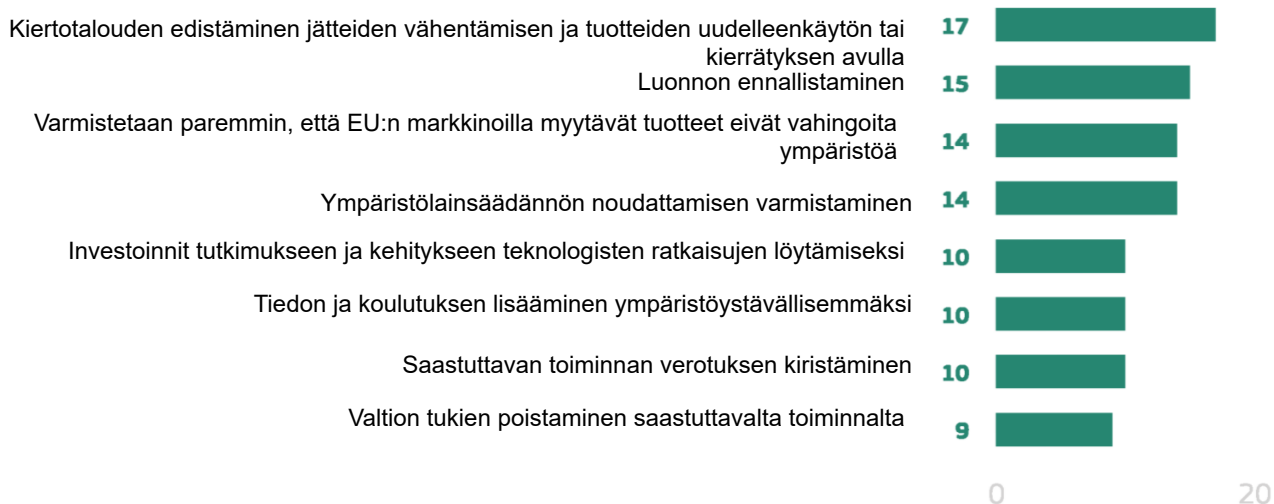
2. Keinot ympäristöongelmien ratkaisemiseksi

Kiertotalouden edistämistä vähentämällä jätettä sekä tuotteiden uudelleenkäyttöä tai kierrätystä pidetään tehokkaimpana tapana puuttua ympäristöongelmiin, ja sitä seuraa tiiviisti luonnon ennallistaminen.

Tarkasteltaessa ensimmäistä EU:n tasolla valittua toimea voidaan havaita, että yksikään toimi ei erotu selvästi muista. Eniten valittiin kiertotalouden edistäminen vähentämällä jätettä ja tuotteiden uudelleenkäyttöä tai kierrätystä (17 prosenttia). Sen jälkeen seurasi tiiviisti luonnon ennallistaminen (15 prosenttia), jolla varmistettiin paremmin, että EU:n markkinoilla myytävät tuotteet eivät vahingoita ympäristöä, ja varmistettiin ympäristölainsäädännön noudattaminen (molemmat 14 prosenttia).

Hieman jäljessä ovat investoinnit tutkimukseen ja kehitykseen teknologisten ratkaisujen löytämiseksi sekä tiedotuksen ja koulutuksen lisääminen ympäristötietoisuuden lisäämiseksi, saastuttavan toiminnan verotuksen kiristäminen (10 prosenttia kummastakin) ja saastuttavan toiminnan valtiontukien poistaminen (9 prosenttia).

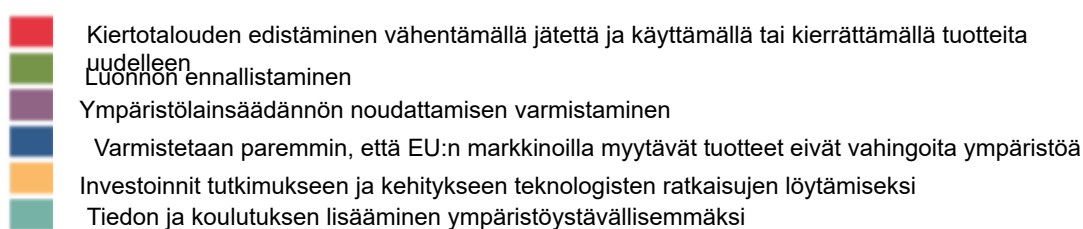
QB2a. Mikä seuraavista toimista olisi mielestäsi tehokkain tapa puuttua ympäristöongelmiin? Ensinkö? (EU27) (%)

Maiden välillä on joitakin eroja, sillä kuusi toimea on valittu ensisijaiseksi vaihtoehdoksi EU27:ssä. Yleisten tulosten mukaisesti eniten on valittu kiertotalouden edistäminen vähentämällä jätettä ja uudelleenkäyttämällä tai kierrättämällä tuotteita, jotka on valittu 14 jäsenvaltiosta, joista monet ovat Itä- ja Keski-Euroopasta. Eniten tuloksia on saatu Kyproksessa (24 %).

Seuraavaksi eniten tuloksia saatiin Bulgariassa, Tšekissä ja Kreikassa (kussakin 22 %). Toisin kuin EU:n keskiarvossa, jossa kolmannella sijalla on sen varmistaminen, että EU:n markkinoilla myytävät tuotteet eivät aiheuta haittaa ympäristölle, ympäristölainsäädännön noudattamisen varmistaminen on kolmanneksi eniten valittu toimi jäsenvaltioiden tasolla. Eniten valittuja toimia on neljässä jäsenvaltiossa – eniten Portugalissa (25 %).

QB2a. Mikä seuraavista toimista olisi mielestäsi tehokkain tapa puuttua ympäristöongelmiin? Ensinkö? (%)

Seuraavaksi on varmistettava paremmin, että EU:n markkinoilla myytävät tuotteet eivät aiheuta haittaa ympäristölle, ja varmistettava, että ympäristölainsäädäntöä noudatetaan. Eniten tuotteita on valittu kolmessa jäsenvaltiossa – eniten Irlannissa (19 prosenttia).

Investoinnit tutkimukseen ja kehitykseen teknologisten ratkaisujen löytämiseksi on valittu kahdesta Pohjoismaasta - Ruotsista ja Tanskasta, jotka ovat korkeimmat edellisessä (23 %).

Lisäksi tarjotaan enemmän tietoa ja koulutusta ympäristöystävällisyyden lisäämiseksi, ja sen valitsi 18 prosenttia Luxemburgissa toimivista vastaajista. Valtion tukien poistaminen tai verotuksen kiristäminen ei ole tärkein valittu toimi missään jäsenvaltiossa.

Kysyttäessä tehokkaimmista toimista ympäristöongelmien ratkaisemiseksi⁶ 58 prosenttia eurooppalaisista mainitsi kiertotalouden edistämisen vähentämällä jätettä ja käyttämällä tai kierrättämällä tuotteita ensimmäisessä, toisessa, kolmannessa tai neljännessä sijassa. Yhteensä 55 prosenttia mainitsee, että "varmistetaan paremmin, että EU:n markkinoilla myytävät tuotteet eivät vahingoita ympäristöä". Kuitenkin useampi kuin joka toinen vastaaja (52 prosenttia) katsoo, että ympäristölainsäädännön noudattamisen varmistaminen on tehokkain tapa puuttua ympäristöongelmiin.

49 prosenttia katsoo, että olisi tehokkainta palauttaa luonto ennalleen, ja 46 prosenttia mainitsee investoinnit tutkimukseen ja kehittämiseen teknologisten ratkaisujen löytämiseksi ympäristöongelmiin. 43 prosenttia katsoo, että ympäristöystävällisemmän tiedon ja koulutuksen tarjoaminen on välttämätöntä. 42 prosenttia mainitsee "saastuttavan toiminnan verotuksen kiristämisen" ja 41 prosenttia katsoo, että tehokkain toimi olisi poistaa valtion tuet saastuttavalta toiminnalta.

QB2T. Mikä seuraavista toimista olisi mielestäsi tehokkain tapa puuttua ympäristöongelmiin? Ensinkö? Toinen? Kolmantena? Neljäs? (EU27) (%)

6 QB2. Mikä seuraavista toimista olisi mielestäsi tehokkain tapa puuttua ympäristöongelmiin? Ensinkö? Toinen? Kolmantena? Neljäs?

”Kiertotalouden edistäminen vähentämällä jätettä ja tuotteiden uudelleenkäyttöä tai kierrätystä” on EU:n tason kärjessä. Maatasolla se on ensimmäisellä sijalla yhdessätoista jäsenvaltiossa, merkittävimmin Suomessa (67 %), Itävallassa ja Alankomaissa (kussakin 65 %). Portugali (43 prosenttia), Tanska (49 prosenttia) ja Kreikka (52 prosenttia) ovat ainoat jäsenvaltiot, joissa tämä toimi ei ole kolmen parhaan joukossa.

EU:n tasolla on toiseksi tärkeintä varmistaa paremmin, että EU:n markkinoilla myytävät tuotteet eivät vahingoita ympäristöä. Se on kuitenkin toimien kärjessä Slovakiassa (65 prosenttia), Irlannissa (63 prosenttia), Sloveniassa (60 prosenttia) ja Ranskassa (57 prosenttia), kun taas se on toisella tai kolmannella sijalla 16 muussa jäsenvaltiossa, mukaan lukien Romania ja Italia (kukin 59 prosenttia), joissa myös osuudet ovat korkeat.

Ympäristölainsäädännön noudattamisen varmistaminen on kolmannella sijalla EU:n tasolla, ja se on ensimmäisellä sijalla Maltassa (64 %), Italiassa (61 %) ja Liettuassa (60 %). Tämä toimi on toiseksi suurin kuudessa jäsenvaltiossa, muun muassa Portugalissa (62 %), jossa yli kuusi kymmenestä kannattaa sitä.

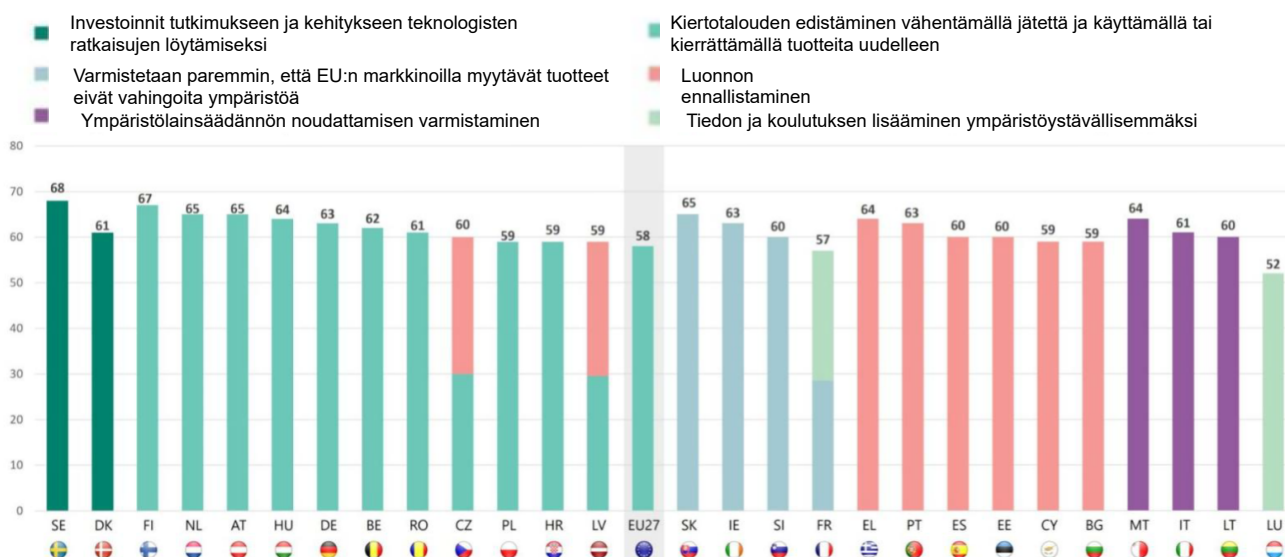
Luonnon ennallistaminen on neljäntenä EU:n tasolla, mutta se sijoittuu ensimmäiseksi kahdeksassa jäsenvaltiossa, merkittävimmin Kreikassa (64 %), Portugalissa (63 %), Espanjassa, Virossa ja Tšekissä (kaikki 60 %).

Investoinnit tutkimukseen ja kehitykseen teknologisten ratkaisujen löytämiseksi ympäristöongelmiin ovat kärjessä Ruotsissa (68 %) ja Tanskassa (61 %). Osuus on suuri myös Suomessa (59 %), jossa se on toiseksi suurin. Toisaalta tämän erän osuudet ovat alhaisimmat Bulgariassa (38 %), jossa alle neljä kymmenestä vastaajasta kannattaa tätä lähestymistapaa.

Ympäristöystävällisemmätiedotuksen ja koulutuksen tarjoaminen on etusijalla Ranskassa (57 %), jossa se yhtyy tähän näkemykseen ja varmistaa paremmin, että EU:n markkinoilla myytävät tuotteet eivät vahingoita ympäristöä. Tiedotuksen ja koulutuksen lisääminen on myös ensimmäisellä sijalla Luxemburgissa (52 %), toisella sijalla Espanjassa (54 %) ja kolmannella sijalla viidessä muussa jäsenvaltiossa. Osuus on pienin Ruotsissa (25 %) ja Alankomaissa (26 %), joissa hieman yli neljännes vastaajista kannattaa tätä kantaa.

Kaksi muuta kohtaa mainitaan harvemmin. Bulgariassa kolmanneksi eniten saastuttavan toiminnan verotuksen kiristäminen (49 %) ja Alankomaissa kolmanneksi eniten saastuttavan toiminnan valtiontukien poistaminen (52 %).

QB2T. Mikä seuraavista toimista olisi mielestäsi tehokkain tapa puuttua ympäristöongelmiin? Ensinkö? Toinen? Kolmantena? Neljäs? (EU27) (%)

Sosiodemografisten tietojen analyysi osoittaa, että tulokset ovat yleisesti ottaen yhdenmukaisia eri sosiodemografisten ryhmien välillä, vaikka joissakin kohdissa on pieniä eroja.

40–54-vuotiaat mainitsevat todennäköisemmin "kiertotalouden edistämisen vähentämällä jätettä ja käyttämällä tai kierrättämällä tuotteita" (60 prosenttia vs. 57–59 prosenttia), kun taas 15–24-vuotiaat mainitsevat todennäköisimmin "investoimisen tutkimukseen ja kehittämiseen teknologisten ratkaisujen löytämiseksi" (51 prosenttia vs. 43–49 prosenttia). Näin sanovat todennäköisemmin myös ne, jotka ovat jatkaneet kokopäiväistä opiskelua 20 ikävuoteen tai sitä vanhempaan ikään asti (51 %), ja opiskelijat (52 %).

Erityiseurobarometri 550 Ympäristö

Sitä vastoin ne, jotka lopettivat kokopäiväisen koulutuksen maksamisessa (50 prosenttia), mainitsevat

QB2T Mikä seuraavista toimista olisi mielestäsi tehokkain tapa puuttua ympäristöongelmiin? Ensinkö? Toinen? Kolmantena? Neljäs? (% – EU)								
	Kiertotalouden edistäminen vähentämällä jätettä ja käyttämällä tai kierrättämällä tuotteita uudelleen	Varmistetaan paremmin, että EU:n markkinoilla myytävät tuotteet eivät vahingoita ympäristöä	Ympäristölainnsäädännön noudattaminen varmistaminen	Luonnon ennallistaminen	Investoinnit tutkimukseen ja kehitykseen teknologisten ratkaisujen löytämiseksi	Tiedon ja koulutuksen lisääminen ympäristöystävällisemmäksi	Saastuttavan toiminnan verotuksen kiristäminen	Hallituksen poistaminen tukee saastuttavaa toimintaa
EU27	58	55	52	49	46	43	42	41
Sukupuoli								
Mies	59	55	52	48	48	43	41	42
Nainen	58	56	53	49	45	44	43	39
Ikä								
15–24	57	52	54	52	51	45	39	36
25–39	59	54	52	49	49	43	43	43
40–54	60	57	51	48	47	43	43	42
55+	58	56	53	48	43	43	41	40
Koulutus (loppu)								
15–	54	56	55	54	38	47	39	36
16–19	59	55	53	50	45	44	42	40
20+	61	55	51	45	51	41	43	44
Opiskelee edelleen	57	55	53	50	52	43	41	38
Sosio-ammattillinen luokka								
Itsenäinen ammatinharjoittaja	61	52	51	47	46	43	44	43
Johtajat	57	56	53	45	54	43	44	43
Muut valkoiset kaulukset	60	56	52	46	50	42	43	42
ruumiillisen työn tekijät	61	56	50	50	45	44	41	41
Talohenkilöt	53	52	54	55	41	50	42	36
Työttömät	52	54	52	51	45	49	41	38
Eläkkeellä	58	56	55	48	42	42	41	40
Opiskelijat	56	54	54	51	52	43	42	38
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet								
Suurimman osan ajasta	55	57	49	51	36	50	36	45
Ajoittain	58	56	52	48	45	45	43	42
Melkein koskaan / Ei koskaan	59	55	53	48	43	42	42	40
Harkitse kuulumista								
Työväenluokka	56	54	53	52	43	45	41	38
Alemman keskiluokan	57	54	53	53	42	44	42	40
Keskiluokka	61	57	52	47	48	43	42	41
Ylempi keskiluokka	59	55	52	40	56	41	45	45
Ylempi luokka	62	50	54	44	59	41	47	39
Subjekttiivinen kaupungistuminen								
Maaseutukylä	57	54	52	51	45	44	39	39
Pieni / keskikokoinen kaupunki	57	55	54	47	46	44	43	42
Suuri kaupunki	62	57	51	48	49	43	43	40

aikaisintaan, mainitsevat todennäköisemmin tehokkaimpana tapana käsitellä ympäristöongelmia "lisäämällä tiedotusta ja koulutusta ympäristöystävällisemmäksi" (47 prosenttia vs. 41–44 prosenttia) ja "luonnon ennallistaminen" (55 prosenttia vs. 51–53 prosenttia). Myös yksityishenkilöt (50 prosenttia) ja henkilöt, joilla on useimmiten vaikeuksia laskujensa

todennäköisemmin, että "tiedotuksen ja koulutuksen lisääminen on ympäristöystävällisempää".

"Kiertotalouden edistäminen vähentämällä jätettä ja käyttämällä uudelleen tai kierrättämällä tuotteita" mainitaan harvemmin maaseutualueilla tai pienissä tai keskisuurissa kaupungeissa asuvien vastaajien keskuudessa (molemmat 57 prosenttia) kuin suurissa

Erityiseurobarometri 550 Ympäristö

kaupungeissa asuvien vastaajien keskuudessa (62 prosenttia).

II Asenteet ympäristöpolitiikkaa ja - lainsäädäntöä kohtaan

Tässä luvussa keskitytään EU:n rooliin ympäristönsuojelussa. Vastaajilta kysyttiin EU:n roolista ympäristölainsäädännössä ja avun tarjoamisessa EU:n ulkopuolisille jäsenvaltioille. Analyysi siirtyy sitten EU:n painopisteisiin, jotka koskevat luonnonsuojelua, vihreään talouteen siirtymisen rahoittamista koskevaa yleistä mielipidettä ja sitä, kuka on vastuussa saastumisen torjunnasta.

vastaajien osuus, jotka eivät tienneet, pieneni kahdella prosenttiyksiköllä (3 prosenttiin).

Vuodesta 2019 lähtien niiden osuus, jotka ovat "kokonaissopimuksessa" siitä, että EU:n olisi autettava EU:n ulkopuolisia jäsenvaltioita parantamaan ympäristönormejaan, on hieman laskenut (-1), ja eri mieltä olevien osuus on kasvanut jyrkemmin (+3 prosenttiyksikköä).

1. EU:n rooli ympäristöpoliittisessa päätöksenteossa

EU:n lainsäädännön roolia ympäristönsuojelussa kannatetaan voimakkaasti.

Vastaajilta kysyttiin, missä määrin he ovat samaa tai eri mieltä kahdesta väittämästä, jotka liittyvät EU:n ympäristölainsäädäntöön.⁷

Yli neljä viidestä vastaajasta (84 prosenttia, +1 prosenttiyksikkö vuodesta 2019) on samaa mieltä siitä, että EU:n ympäristölainsäädäntö on tarpeen heidän maansa ympäristön suojelemiseksi. Näistä 42 prosenttia on "täysin samaa mieltä" (-3) ja 42 prosenttia (+4) "haluaa olla samaa mieltä". Toisaalta 13 prosenttia (+1) on eri mieltä väittämästä, mukaan lukien 3 prosenttia, jotka ovat "täysin eri mieltä" (-1), ja 10 prosenttia (+2), jotka "pyrkivät olemaan eri mieltä".

Hieman pienempi osuus (80 prosenttia, -1 prosenttiyksikköä vuodesta 2019) on samaa mieltä siitä, että EU:n olisi autettava EU:n ulkopuolisia jäsenvaltioita parantamaan ympäristönormejaan, mukaan lukien 36 prosenttia, jotka ovat "täysin samaa mieltä" (-7), ja 44 prosenttia (+6), jotka "haluavat suostua". Toisaalta 17 prosenttia (+3) on eri mieltä tästä väittämästä, mukaan lukien 5 prosenttia, jotka ovat "täysin eri mieltä", ja 12 prosenttia (+3), jotka "pyrkivät olemaan eri mieltä".

Edellisen, vuonna 2019 tehdyn kyselyn jälkeen muutoksia on tapahtunut hyvin vähän. Niiden vastaajien osuus, jotka "ovat samaa mieltä" siitä, että EU:n ympäristölainsäädäntö on tarpeen ympäristönsuojelun kannalta, kasvoi yhden prosenttiyksikön, ja tätä ajatusta vastustavien vastaajien osuus kasvoi hieman (+1). Samaan aikaan niiden

QB3. Kerro minulle, missä määrin olet samaa tai eri mieltä jokaisesta 1112 seuraavasta lausunnosta. (EU27) (%)

EU:n ympäristölainsäädäntö on tarpeen ympäristön suojelemiseksi (MAAMME)

EU:n olisi autettava EU:n ulkopuolisia maita parantamaan ympäristönormejaan

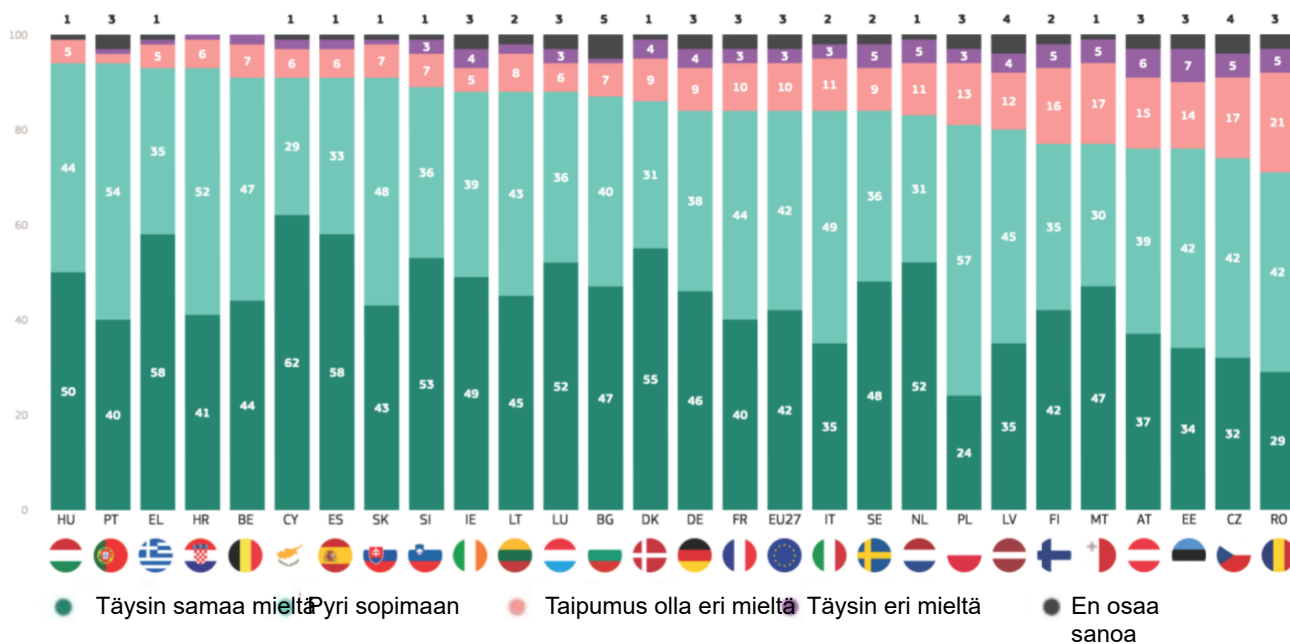

● Täysin samaa mieltä ● Pyri sopimaan ● Taipumus olla eri mieltä ● Täysin eri mieltä ● En osaa sanoa

Kaikissa 27 jäsenvaltiossa yli seitsemän kymmenestä vastaajasta on samaa mieltä siitä, että EU:n ympäristölainsäädäntö on tarpeen heidän maansa ympäristön suojelemiseksi. Niiden vastaajien osuus, jotka olivat samaa mieltä Unkarin ja Portugalin⁸ 94 prosentista hieman yli seitsemään kymmenestä Romaniassa (71 %) ja Tšekissä (74 %). Kyproksessa (62 %), Kreikassa ja Espanjassa (58 %) vastaajat ovat todennäköisimmin "täysin samaa mieltä" väittämästä, kun taas niiden vastaajien osuus, jotka ovat yleensä eri mieltä tästä ajatuksesta, on suurin Romaniassa (21 %), Tšekissä ja Maltassa (17 %). Erimielisyyksien määrä on kaiken kaikkiaan verrannollinen yhteisymmärryksen tasoon, ja se on suurin Romaniassa (26 %) ja pienin Portugalissa (3 %) ja Unkarissa (5 %).

Edellisen, vuonna 2019 tehdyn kyselyn jälkeen lausunnon hyväksyvien vastaajien osuus kasvoi kymmenessä jäsenvaltiossa, eniten Kroatiassa (93 %, +7) ja Unkarissa (94 %, +5), kun taas Espanjassa, Slovakiassa (kussakin 91 %) ja Bulgariassa (87 %) osuus pysyi ennallaan. Sitä vastoin osuudet laskivat 14 jäsenvaltiossa, eniten Romaniassa (71 %, -7) ja Maltassa (77 %, -6).

QB3.1. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä? - EU:n ympäristölainsäädäntö on tarpeen ympäristön suojelemiseksi (MAASSAMME) (%)

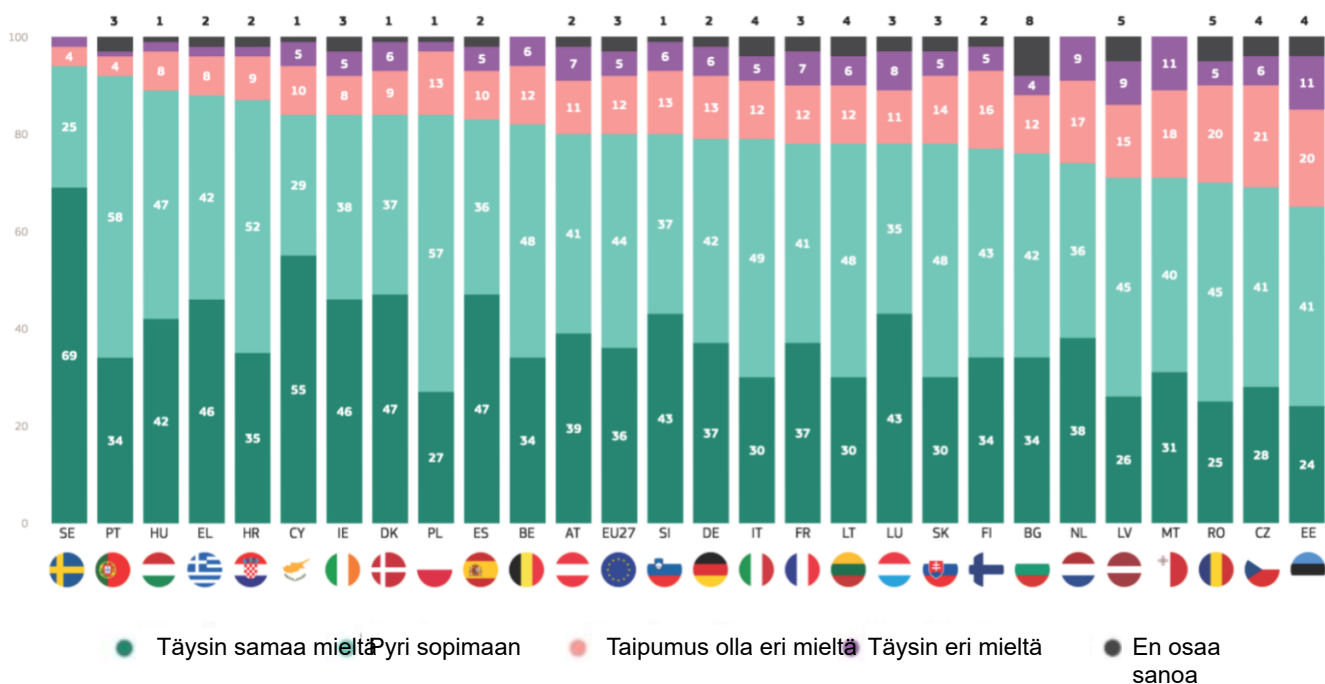

8 Sopimustaso on "täysin samaa mieltä" ja "pyrkii sopimaan" summa.

Kaikkissa 27 jäsenvaltiossa yli kuusi kymmenestä vastaajasta on samaa mieltä siitä, että EU:n olisi autettava EU:n ulkopuolisia jäsenvaltioita parantamaan ympäristönormejaan. Sopivien osuus⁹ vaihtelee Ruotsin 94 prosentista ja Portugalin 92 prosentista Viron 65 prosenttiin ja Tšekin 69 prosenttiin. Ruotsissa (69 %) ja Kyproksessa (55 %) vastaajat ovat todennäköisimmin "täysin samaa mieltä" tästä väitteestä, kun taas tätä ajatusta yleensä vastustavien vastaajien osuus on suurin Tšekissä (21 %), Romaniassa ja Virossa (20 %).

Edellisen, vuonna 2019 tehdyn kyselyn jälkeen lausunnon hyväksyvien vastaajien osuus on kasvanut kymmenessä jäsenvaltiossa, erityisesti neljässä jäsenvaltiossa: Italiassa (79 %, +5), Kroatiassa (87 %, +4), Belgiassa (82 %, +3) ja Espanjassa (83 %, +1). Viidessä muussa jäsenvaltiossa osuudet pysyivät samoina, kun taas 18 jäsenvaltiossa osuudet laskivat, erityisesti Kyproksessa (84 %, -9).

QB3.2. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä? - EU:n olisi autettava EU:n ulkopuolisia maita parantamaan ympäristönormejaan (%)

9 Sopimustaso on "täysin samaa mieltä" ja "pyrkii sopimaan" summa.

Erityiseurobarometri 550 Ympäristö

Sosiodemografisten tietojen analyysi osoittaa seuraavat mallit:

Nuoremmat vastaajat ovat hieman vanhempia vastaajia todennäköisemmin samaa mieltä näistä kahdesta väittämästä. Yksimielisyyttä siitä, että EU:n ympäristölainsäädäntö on tarpeen ympäristön suojelemiseksi heidän maassaan, vaihtelee 15–24-vuotiaiden 87 prosentista vähintään 55-vuotiaiden 83 prosenttiin, kun taas vastaava vaihteluväli näkyy siinä, että EU:n olisi autettava EU:n ulkopuolisia maita parantamaan ympäristönormejaan (84 prosentista 15–24-vuotiaiden keskuudessa 78 prosenttiin vähintään 55-vuotiaiden keskuudessa).

Korkeasti koulutetut ihmiset ovat todennäköisemmin samaa mieltä näistä kahdesta lausunnosta. Ero on suurin siinä osuudessa, joka on samaa mieltä siitä, että EU:n olisi autettava EU:n ulkopuolisia maita parantamaan ympäristönormejaan (82 prosenttia vähintään 20-vuotiaista koulutuksensa päättäneistä ja 78 prosenttia enintään 15-vuotiaista).

Vastaajat, joilla on vaikeuksia laskujen maksamisessa suurimman osan ajasta, ovat epätodennäköisemmin samaa mieltä siitä, että EU:n olisi autettava EU:n ulkopuolisia maita parantamaan ympäristönormejaan (74 prosenttia verrattuna 82 prosenttiin niistä, joilla on harvoin tai ei koskaan vaikeuksia). Toisessa lauseessa on vähemmän eroa, vaikka kuvio pysyy samana.

Suuressa kaupungissa asuvat ihmiset ovat todennäköisemmin samaa mieltä näistä kahdesta lausunnosta; Esimerkiksi 87 prosenttia on samaa mieltä siitä, että EU:n ympäristölainsäädäntö on tarpeen heidän maansa ympäristön suojelemiseksi, kun taas 81 prosenttia asuu maaseutukylässä ja 82 prosenttia pienessä tai keskisuuressa kaupungissa.

Ihmiset, joilla on myönteinen kuva EU:sta, ovat todennäköisemmin samaa mieltä lausunnoista. Esimerkiksi niistä, joilla on myönteinen kuva EU:sta, 92 prosenttia on samaa mieltä siitä, että EU:n ympäristölainsäädäntö on tarpeen heidän maansa ympäristön suojelemiseksi, kun vastaava osuus on 64 prosenttia niistä, joilla on kielteinen kuva EU:sta.

QB3.1 Kerro minulle, missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä. EU:n ympäristölainsäädäntö on tarpeen ympäristön suojelemiseksi (MAAMME) (% – EU)

	"Hyväksyn" yhteensä	"Eri mieltä" yhteensä	En osaa sanoa
EU27	84	13	3
Sukupuoli			
Mies	84	14	2
Nainen	85	12	3
Ikä			
15–24	87	11	2
25–39	85	13	2
40–54	85	13	2
55+	83	14	3
Koulutus (loppu)			
15–	84	12	4
16–19	84	14	2
20+	86	12	2
Opiskelee edelleen	90	7	3
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet			

Suurimman osan ajasta	82	14	4
Ajoittain	82	16	2
Melkein koskaan / Ei koskaan	86	12	2
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutukylä	82	15	3
Pieni / keskikokoinen kaupunki	85	13	2
Suuri kaupunki	87	11	2
EU:n kuva			
Myönteinen	92	7	1
Neutraali	83	14	3
Kielteinen	64	32	4

QB3.2 Kerro minulle, missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä. EU:n olisi autettava EU:n ulkopuolisia maita parantamaan ympäristönormejaan (% – EU)

	"Hyväksyn" yhteensä	"Eri mieltä" yhteensä	En osaa sanoa
EU27	80	17	3
Sukupuoli			
Mies	80	18	2
Nainen	80	17	3
Ikä			
15–24	84	14	2
25–39	81	17	2
40–54	80	18	2
55+	78	19	3
Koulutus (loppu)			
15–	78	16	6
16–19	78	19	3
20+	82	17	1
Opiskelee edelleen	88	10	2
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet			
Suurimman osan ajasta	74	20	6
Ajoittain	78	20	2
Melkein koskaan / Ei koskaan	82	16	2
Subjekttiivinen kaupungistuminen			
Maaseutukylä	77	20	3
Pieni / keskikokoinen kaupunki	79	19	2
Suuri kaupunki	84	14	2
EU:n kuva			
Myönteinen	88	11	1
Neutraali	78	19	3
Kielteinen	58	37	5

2. Luonnonsuojelua koskevat EU:n painopisteet

Luonnon ennallistaminen ihmisen toiminnan aiheuttamien vahinkojen korvaamiseksi ja luonnon suojelun varmistaminen uutta kehitystä tai infrastruktuuria suunniteltaessa katsotaan EU:n ensisijaisiksi tavoitteiksi luonnon suojelemisessa.

Kun kysyttiin, mitkä tärkeimmät toimet EU:n olisi asetettava etusijalle luonnon suojelemiseksi, valituimmaksi toimeksi valittiin luonnonsuojelusääntöjen vahvistaminen ja niiden noudattamisen varmistaminen (24 %). Sitä seuraa hyvin tiiviisti luonnon ennallistaminen ja sen varmistaminen, että luontoa suojellaan uutta kehitystä tai infrastruktuuria suunniteltaessa (molemmat 22 prosenttia). Hieman jäljessä on se, että kansalaisille tiedotetaan paremmin luonnon merkityksestä (16 prosenttia) ja laajennetaan alueita, joilla luontoa suojellaan (15 prosenttia).

QB13a. Mitkä seuraavista toimista EU:n olisi asetettava etusijalle luonnon suojelemiseksi? Ensinkö? (EU27) (%)

Kun kahdelta toimenpiteeltä kysyttiin toimista, jotka EU:n olisi asetettava etusijalle luonnon suojelemiseksi,¹⁰ ne jakavat ensimmäisen kannan. 45 prosenttia mainitsee luonnon ennallistamisen ihmisen toiminnan aiheuttamien vahinkojen korvaamiseksi, ja vastaava 45 prosentin osuus viittaa siihen, että luontoa suojellaan uutta kehitystä tai infrastruktuuria suunniteltaessa.

Hieman pienempi osa vastaajista katsoo, että EU:n olisi tiukennettava luonnonsuojelusääntöjä ja varmistettava, että niitä noudatetaan. 31 prosenttia haluaa, että EU "laajentaa alueita, joilla luontoa suojellaan", ja 30 prosenttia haluaa, että EU "tiedottaa kansalaisille paremmin luonnon merkityksestä".

Luonnon ennallistaminen ihmisen toiminnan aiheuttamien vahinkojen korvaamiseksi on EU:n tason kärjessä ja sijoittuu ensimmäiseksi tai yhteiseksi – ensin 12 jäsenvaltiossa, merkittävimmin Saksassa ja Bulgariassa (kussakin 55 %). Tämä erä sijoittuu toiseksi tai kolmanneksi muissa jäsenvaltioissa lukuun ottamatta Luxemburgia (39 %), jossa se sijoittui neljänneksi.

Sen varmistaminen, että luontoa suojellaan uutta kehitystä tai infrastruktuuria suunniteltaessa, on EU:n tasolla etusijalla yhdeksässä jäsenvaltiossa, muun muassa

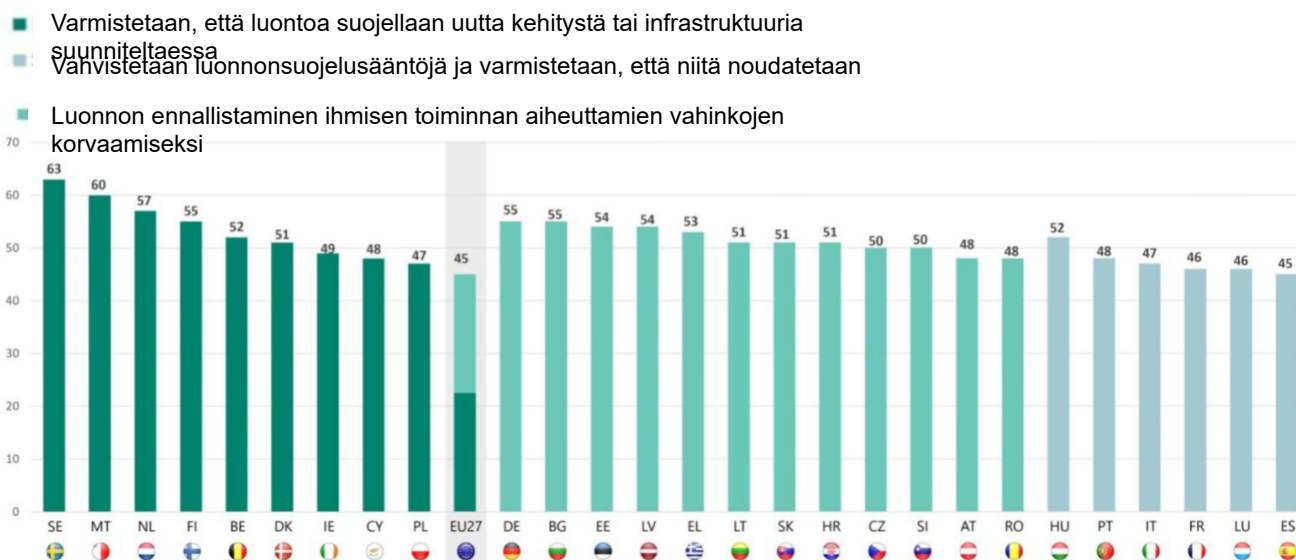
Ruotsissa (63 %) ja Maltassa (60 %), joissa vähintään kuusi kymmenestä vastaajasta pitää tätä ensisijaisena. Jäljelle jäävissä 18 jäsenvaltiossa tämä asema on toinen tai kolmas.

Luonnonsuojelusääntöjen vahvistaminen ja niiden noudattamisen varmistaminen sijoittuu toiseksi EU:n tasolla, mutta ensimmäiseksi kuudessa jäsenvaltiossa, joista merkittävimmät ovat Unkari (52 %) ja Portugali (48 %). Osuus on suuri myös Ruotsissa (55 %), Alankomaissa ja Suomessa (kukin 51 %), joissa tämä toteamus sijoittuu toiseksi. Laajennetaan alueita, joilla luontoa suojellaan, kolmanneksi EU:n tasolla, toiseksi Romaniassa (38 prosenttia) ja kolmanneksi Kyproksessa (36 prosenttia) vahvistamalla luonnonsuojelusääntöjä ja varmistamalla niiden noudattaminen sekä Tšekissä (28 prosenttia). Tämä tuote ei ole kolmen parhaan joukossa missään muussa maassa. Kansalaisille tiedotetaan paremmin luonnon merkityksestä, joka on toiseksi tärkein Irlannissa (40 prosenttia) ja Romaniassa (38 prosenttia) yhdessä kahden muun aiheen kanssa, jotka ovat "laajentaa alueita, joilla luontoa suojellaan" ja "vahvistaa luonnonsuojelusääntöjä ja varmistaa niiden noudattaminen". Asteikon toisessa päässä on Ruotsi, jossa alle viidesosa vastaajista mainitsee tämän kohdan (18 %).

QB13T. Mitkä seuraavista toimista EU:n olisi asetettava etusijalle luonnon suojelemiseksi? Ensinkö? Entä sitten? (EU27) (%)

QB13T. Mitkä seuraavista toimista EU:n olisi asetettava etusijalle luonnon suojelemiseksi? Ensimmäinen? Entä sitten? (% - eniten mainittu vastaus maittain)

10 QB13. Mitkä seuraavista toimista EU:n olisi asetettava etusijalle luonnon suojelemiseksi? Ensinkö? Entä sitten?

Erityiseurobarometri 550 Ympäristö

Sosiodemografisten tietojen analyysi osoittaa, että tulokset ovat yleisesti ottaen yhdenmukaisia eri sosiodemografisten ryhmien välillä, vaikka joissakin kohdissa on pieniä eroja.

Ne, jotka ovat pysyneet pisimpään kokopäiväisessä koulutuksessa, mainitsevat todennäköisimmin "vahvistaa luonnonsuojelusääntöjä ja varmistaa, että niitä noudatetaan" (47 prosenttia vs. 41–43 prosenttia) ja "varmistaa, että luontoa suojellaan suunniteltaessa uutta kehitystä tai infrastruktuuria" (49 prosenttia vs. 41–43 prosenttia). Sama koskee johtajia (51 prosenttia ja 49 prosenttia) ja henkilöitä, joilla on myönteinen kuva EU:sta (molemmat 47 prosenttia).

Sitä vastoin ne, joilla on kielteinen kuva EU:sta, mainitsevat todennäköisemmin "luonnon ennallistamisen ihmisen toiminnasta aiheutuneiden vahinkojen korvaamiseksi" (49 % vs. 45 %) ja "luonnonsuojelualueiden laajentamisen" (34 % 29–32 %).

QB13T. Mitkä seuraavista toimista EU:n olisi asetettava etusijalle luonnon suojelemiseksi? Ensimmäinen? Entä sitten? (%)

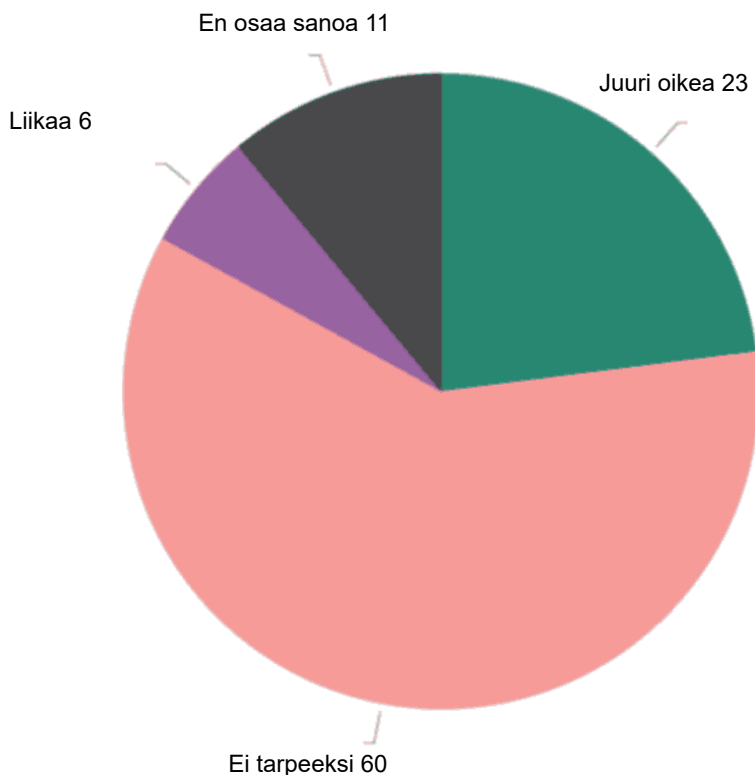
	Luonnon ennallistaminen ihmisen toiminnan aiheuttamien vahinkojen korvaamiseksi	Varmistetaan, että luontoa suojellaan uutta kehitystä tai infrastruktuuria suunniteltaessa	Vahvistetaan luonnonsuojelusääntöjä ja varmistetaan, että niitä noudatetaan	Laajenna alueita, joilla luontoa suojellaan	Tiedotetaan kansalaisille paremmin luonnon tilasta
EU27	45	45	44	31	30
Sukupuoli					
Mies	45	45	46	30	31
Nainen	46	45	43	32	30
Ikä					
15–24	43	44	47	33	31
25–39	46	46	44	31	30
40–54	46	45	45	31	30
55+	46	44	43	30	31
Koulutus (loppu)					
15–	45	41	41	31	34
16–19	47	43	43	31	32
20+	45	49	47	30	27
Opiskelee edelleen	42	46	48	33	29
Sosio-ammattillinen luokka					
Itsenäinen ammatinharjoittaja	43	45	44	32	32
Johtajat	43	49	51	28	28
Muut valkoiset kaulukset	47	48	45	30	28
ruumiillisen työn tekijät	49	43	44	31	30
Talohenkilöt	44	40	37	36	36
Työttömät	45	37	39	35	38
Eläkkeellä	45	44	43	30	31
Opiskelijat	41	47	47	33	29
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet					
Suurimman osan ajasta	44	47	42	29	30
Ajoittain	47	43	43	32	32
Melkein koskaan / Ei koskaan	45	46	45	30	30
EU:n kuva					
Myönteinen	45	47	47	29	30
Neutraali	45	44	43	32	31
Kielteinen	49	41	37	34	30

3. Julkinen rahoitus vihreämpään talouteen siirtymisen tukemiseksi

Kuusi kymmenestä eurooppalaisesta on sitä mieltä, että julkinen rahoitus, jolla tuetaan siirtymistä vihreämpään talouteen, ei riitä heidän maassaan.

Kysyttäessä, onko vihreämpään talouteen siirtymistä tukeva julkinen rahoitus ”riittävää”, ”oikeudenmukaista” tai ”liian paljon”, 60 prosenttia vastaajista katsoi,¹¹että vihreämpään talouteen siirtymistä tukevan julkisen rahoituksen määrä ei ole riittävä heidän maassaan. Hieman yli viidennes (23 %) on sitä mieltä, että julkinen rahoitus on oikein, ja 6 % on sitä mieltä, että se on liikaa. On huomionarvoista, että yli joka kymmenes vastaaja vastasi ”en osaa sanoa” tai ei vastannut tähän kysymykseen.

QB5. Katsotteko, että julkisen rahoituksen määrä, jolla tuetaan siirtymistä vihreämpään talouteen (MAASSAMME), on ...? (EU27) (%)

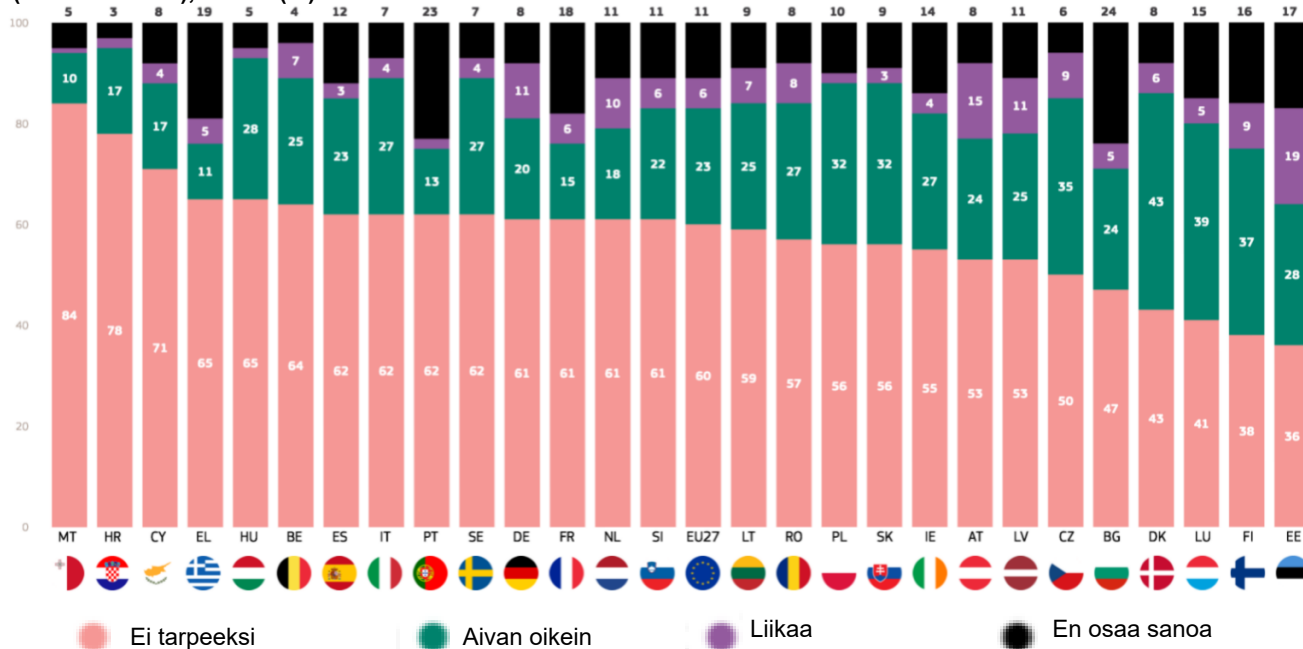

¹¹ QB5. Katsotteko, että julkisen rahoituksen määrä, jolla tuetaan siirtymistä vihreämpään talouteen (MAASSAMME), on ...?

26 jäsenvaltiossa suurin osa vastaajista katsoo, että julkisen rahoituksen määrä, jolla tuetaan siirtymistä vihreämpään talouteen heidän maassaan, ei ole riittävä. Osuuksissa on kuitenkin suuria eroja jäsenvaltioiden välillä.

Eniten vastaajia, joiden mielestä rahoitus ei riitä, on Maltassa (84 %), Kroatiassa (74 %) ja Kyproksessa (71 %), kun taas vähiten vastaajia on Virossa (36 %) ja Suomessa (38 %). Yleinen mielipide jakautuu tasaisesti Tanskassa (43 prosenttia "ei riitä", 43 prosenttia "oikeudenmukaisesti" ja 6 prosenttia "liian paljon").

QB5. Katsotteko, että julkisen rahoituksen määrä, jolla tuetaan siirtymistä vihreämpään talouteen (MAASSAMME), on ...? (%)

Niiden vastaajien osuus, jotka katsovat, että julkisen rahoituksen määrä, jolla tuetaan siirtymistä vihreämpään talouteen heidän maassaan, on oikea, vaihtelee Tanskan 43 prosentista ja Luxemburgin 39 prosentista noin yhteen kymmenestä vastaajasta Maltassa (10 prosenttia) ja Kreikassa (11 prosenttia), joissa osuudet ovat alhaisimmat. Kuudessa jäsenvaltiossa tämä osuus on yli 30 prosenttia.

Suhteellisen harvat vastaajat katsovat, että vihreään talouteen siirtymistä tukevan julkisen rahoituksen määrä heidän maassaan on liian suuri, ja suurin osuus näistä vastaajista oli Virossa (19 prosenttia), Itävallassa (15 prosenttia), Saksassa ja Latviassa (11 prosenttia), joissa yli kymmenesosa vastaajista katsoi näin.

On huomionarvoista, että 14 jäsenvaltiossa vähintään kymmenesosa vastaajista ilmoitti, että he eivät tiedä tai eivät anna vastausta. Näiden vastaajien osuudet ovat suurimmat Bulgariassa (24 %) ja Portugalissa (23 %), joissa heitä on yli viidennes vastaajista.

Sosiodemografisten tietojen analyysi osoittaa, että tulokset ovat yleisesti ottaen johdonmukaisia eri sosiodemografisissa ryhmissä. Vastaajat, jotka pysyivät kokoaikaisessa koulutuksessa 20 ikävuoteen tai sitä vanhempaan ikään asti, pitivät kuitenkin todennäköisemmin julkista rahoitusta, jolla tuetaan siirtymistä vihreämpään talouteen heidän maassaan, liian vähäisenä (62 %) kuin ne, jotka päättivät koulutuksensa aikaisemmin (53–60 %). Sama koskee johtajia (66 prosenttia vs. 54–62 prosenttia) ja niitä, joilla on myönteinen kuva EU:sta (62 prosenttia), verrattuna niihin, joilla on kielteinen kuva (55 prosenttia).

QB5 Katsotteko, että julkisen rahoituksen määrä, jolla tuetaan siirtymistä vihreämpään talouteen (MAASSAMME), on ...? (% – EU)

	Aivan oikein	Ei tarpeeksi	Liikaa	En osaa sanoa
EU27	23	60	6	11
Sukupuoli				
Mies	25	58	7	10
Nainen	22	61	5	12
Ikä				
15–24	23	61	5	11
25–39	24	61	6	9
40–54	25	61	7	7
55+	21	58	7	14
Koulutus (loppu)				
15–	22	53	6	19
16–19	23	60	7	10
20+	23	62	7	8
Opiskelee edelleen	26	62	2	10
Sosio-ammattillinen luokka				
Itsenäinen ammatinharjoittaja	24	59	8	9
Johtajat	23	66	5	6
Muut valkoiset kaulukset	26	61	5	8
ruumiillisen työn tekijät	24	59	7	10
Talohenkilöt	20	58	7	15
Työttömät	20	54	9	17
Eläkkeellä	21	58	6	15
Opiskelijat	24	62	4	10
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet				
Suurimman osan ajasta	16	61	7	16
Ajoittain	22	60	8	10
Melkein koskaan / Ei koskaan	25	59	5	11
EU:n kuva				
Myönteinen	26	62	3	9
Neutraali	22	60	6	12
Kielteinen	16	55	16	13

4. Vastuu saastumisen puhdistamisesta

Yli yhdeksän kymmenestä eurooppalaisesta katsoo, että yritysten olisi maksettava saastumisensa puhdistamisesta aiheutuvat kustannukset.

Saasteiden¹²puhdistamisesta aiheutuvien kustannusten osalta 92 prosenttia vastaajista on samaa mieltä siitä, että yritysten olisi maksettava saasteidensa puhdistamisesta aiheutuvat kustannukset. Näistä 59 prosenttia on täysin samaa mieltä ja 33 prosenttia on yleensä samaa mieltä. 7 % on eri mieltä tästä väittämästä, 60 % on eri mieltä ja 1 % täysin eri mieltä).

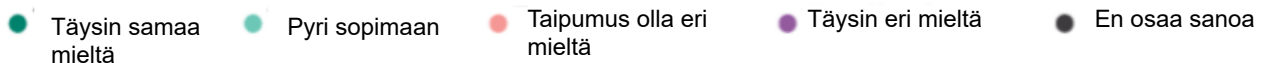
Lähes kolme neljäsosaa vastaajista (74 prosenttia) on samaa mieltä siitä, että viranomaisten olisi maksettava pilaantumisen puhdistamisesta aiheutuvat kustannukset, mukaan lukien 30 prosenttia vastaajista, jotka ovat täysin samaa mieltä, ja 44 prosenttia, jotka ovat yleensä samaa mieltä. Toisaalta 23 prosenttia vastaajista on eri mieltä (16 prosenttia on eri mieltä ja 7 prosenttia täysin eri mieltä). Kolme prosenttia vastaajista "ei osaa sanoa" tai ei anna vastausta tähän kysymykseen.

QB4. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä, jotka koskevat pilaantumisen puhdistamisen kustannuksia (EU27) (%)?

Yritysten olisi maksettava saastumisensa puhdistamisesta aiheutuvat kustannukset

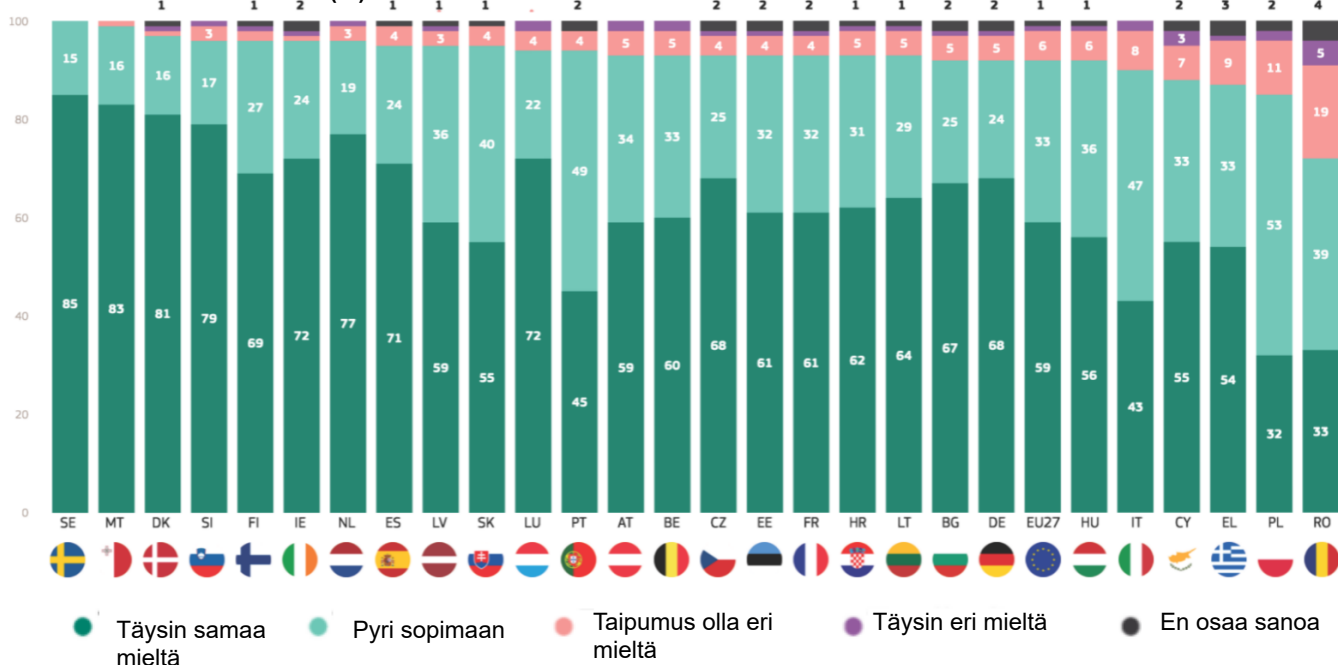
Viranomaisten olisi maksettava saastumisen puhdistamisesta aiheutuvat kustannukset.

12 QB4. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä, jotka koskevat saastumisen puhdistamisen kustannuksia? 1. Viranomaisten olisi maksettava saastumisen puhdistamisesta aiheutuvat kustannukset, 2. Yritysten olisi maksettava saastumisensa puhdistamisesta aiheutuvat kustannukset

Kaikissa 27 jäsenvaltiossa yli seitsemän kymmenestä vastaajasta katsoi, että yritysten olisi maksettava saasteidensa puhdistamisesta aiheutuvat kustannukset. Osuus oli korkeimmillaan 100 prosenttia Ruotsissa ja 99 prosenttia Tanskassa, 72 prosenttia Romaniassa, 85 prosenttia Puolassa, 87 prosenttia Kreikassa ja 88 prosenttia Kyproksessa.

QB4.2. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä, jotka koskevat saasteiden puhdistamisesta aiheutuvia kustannuksia? Yritysten olisi maksettava saasteidensa puhdistamisesta aiheutuvat kustannukset (%)

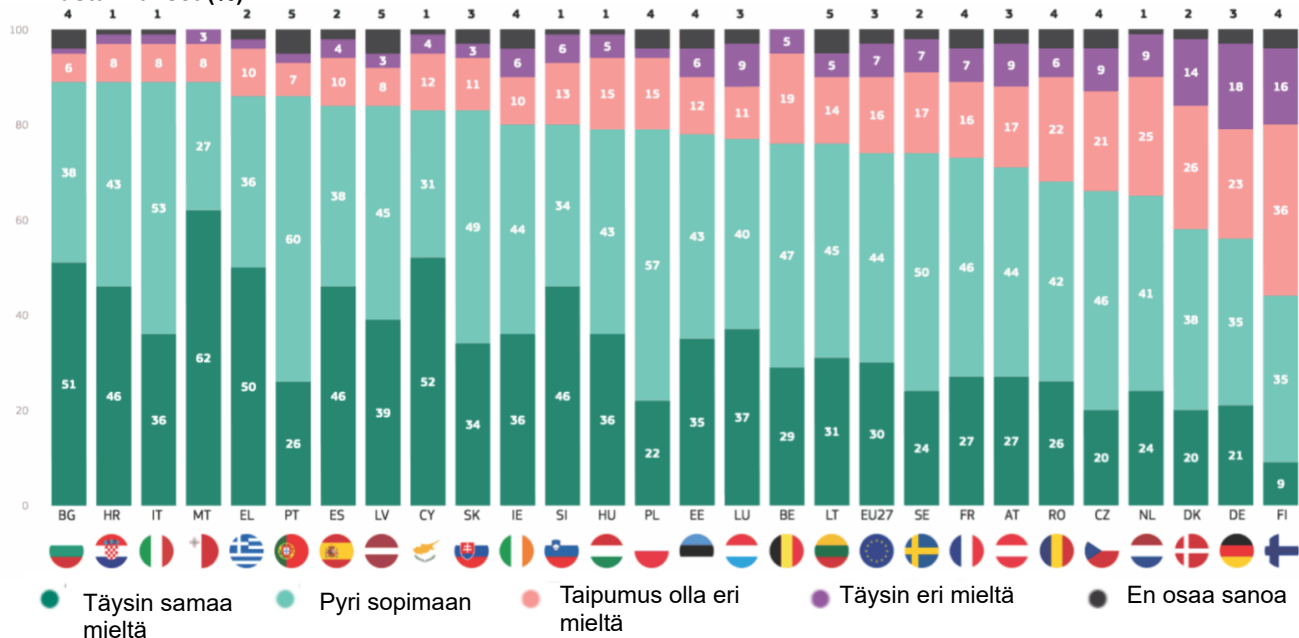

Kahdeksassajäsenvaltiossa yli 70 prosenttia vastaajista on täysin samaa mieltä tästä ajatuksesta, erityisesti Ruotsissa (85 prosenttia), Maltassa (83 prosenttia) ja Tanskassa (81 prosenttia), kun taas Puolassa vain 32 prosenttia ja Romaniassa 33 prosenttia on täysin samaa mieltä.

Eri mieltä olevien osuus on suurin Romaniassa (24 %). Neljässä muussa jäsenvaltiossa vähintään kymmenesosa vastaajista on eri mieltä: Puola (13 %), Kreikka, Kypros ja Italia (10 %)

26 jäsenvaltiossa suurin osa vastaajista on samaa mieltä väitteestä, jonka mukaan viranomaisten olisi maksettava pilaantumisen puhdistamisesta aiheutuvat kustannukset. Tässä jäsenvaltioiden ryhmässä osuudet vaihtelevat suuresti. Ne ovat suurimmat Bulgariassa, Kroatiassa, Italiassa ja Maltassa (kaikki 89 %) ja pienimmät Saksassa (56 %) ja Tanskassa (58 %). Suomessa vähemmistö vastaajista on tätä mieltä: 44 % on samaa mieltä ja 52 % eri mieltä.

QB4.1. Kerro minulle, missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä, jotka koskevat saastumisen puhdistamista – viranomaisten olisi maksettava saastumisen puhdistamisesta aiheutuvat kustannukset (%)

Täysin samaa mieltä olevien vastaajien osuus on erityisen suuri Maltalla (62 %) ja Kyproksella (52 %), joissa yli puolet vastaajista on täysin samaa mieltä.

Toisaalta yli kolmannes vastaajista on eri mieltä väittämästä. Suomessa enemmistö (52 %) on eri mieltä: 41 % saksalaisista, 40 % tanskalaisista ja 34 % alankomaalaisista vastaajista on eri mieltä.

Erityiseurobarometri 550 Ympäristö

Sosiodemografisten tietojen analyysi osoittaa seuraavaa:

Nuoremmat vastaajat katsovat todennäköisemmin, että viranomaisten olisi maksettava pilaantumisen puhdistamisesta aiheutuvat kustannukset (80 %) verrattuna muihin ikäryhmiin (70–76 %). Myös opiskelijat (78 %) ja kotitalouksissa asuvat (76 %) sanovat näin muita ammattiryhmiä todennäköisemmin. Sama koskee suurissa kaupungeissa asuvia (78 %), erityisesti verrattuna maaseutukylissä asuviin (71 %). Myös ne, joilla on myönteinen kuva EU:sta (77 %), ovat samaa mieltä tästä toteamuksesta kuin ne, joilla on kielteinen kuva EU:sta (67 %).

Vastausmallit ovat entistä johdonmukaisempia, kun on kyse yritysten vastuusta. Suurimmat erot ovat niiden vastaajien välillä, joilla on myönteinen kuva EU:sta, ja niiden vastaajien välillä, joilla ei ole myönteistä kuvaa EU:sta. 95 prosenttia vastaajista katsoo, että yritysten olisi maksettava saastumisensa puhdistamisesta aiheutuvat kustannukset, kun taas vain 87 prosenttia vastaajista, joilla on kielteinen kuva, tekee niin.

QB4.1 Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä, jotka koskevat saastumisen puhdistamisesta aiheutuvia kustannuksia? Viranomaisten olisi maksettava saastumisen puhdistamisesta aiheutuvat kustannukset (% – EU)

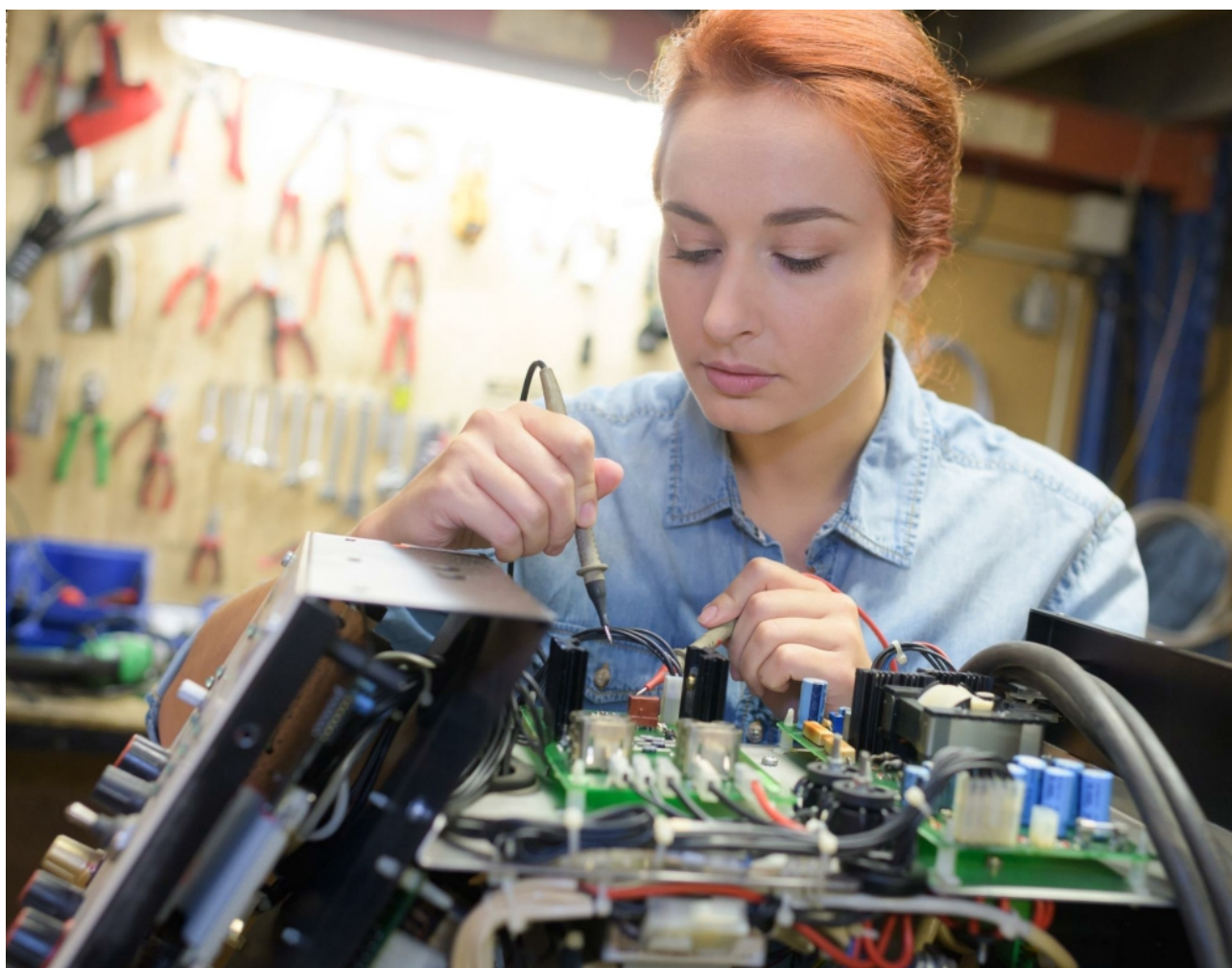
	"Hyväksyn" yhteensä	"Eri mieltä" yhteensä	En osaa sanoa
EU27	74	23	3
Sukupuoli			
Mies	71	26	3
Nainen	76	21	3
Ikä			
15–24	80	17	3
25–39	76	22	2
40–54	74	24	2
55+	70	26	4
Koulutus (loppu)			
15–	73	22	5
16–19	76	21	3
20+	70	28	2
Opiskelee edelleen	79	18	3
Sosio-ammattillinen luokka			
Itsenäinen ammatinharjoittaja	76	22	2
Johtajat	71	27	2
Muut valkoiset kaulukset	77	21	2
ruumiillisen työn tekijät	74	24	2
Talohenkilöt	76	19	5
Työttömät	76	20	4
Eläkkeellä	71	25	4
Opiskelijat	78	19	3
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet			
Suurimman osan ajasta	71	26	3
Ajoittain	74	24	2
Melkein koskaan / Ei	78	19	3

koskaan

EU:n kuva			
Myönteinen	77	21	2
Neutraali	74	23	3
Kielteinen	67	30	3

QB4.2 Kerro minulle, missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä, jotka koskevat saastumisen puhdistamisen kustannuksia Yritysten olisi maksettava saastumisensa puhdistamisesta aiheutuvat kustannukset (% – EU)

	"Hyväksyn" yhteensä	"Eri mieltä" yhteensä	En osaa sanoa
EU27	92	7	1
Sukupuoli			
Mies	92	7	1
Nainen	91	7	2
Ikä			
15–24	91	8	1
25–39	90	9	1
40–54	91	8	1
55+	92	6	2
Koulutus (loppu)			
15–	89	8	3
16–19	91	8	1
20+	92	7	1
Opiskelee edelleen	94	5	1
Sosio-ammattillinen luokka			
Itsenäinen ammatinharjoittaja	90	9	1
Johtajat	93	6	1
Muut valkoiset kaulukset	92	7	1
ruumiillisen työn tekijät	90	9	1
Talohenkilöt	90	8	2
Työttömät	90	8	2
Eläkkeellä	92	6	2
Opiskelijat	92	7	1
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet			
Suurimman osan ajasta	90	8	2
Ajoittain	92	7	1
Melkein koskaan / Ei koskaan	92	6	2
EU:n kuva			
Myönteinen	95	5	0
Neutraali	89	9	2
Kielteinen	87	11	2

III. Vihreä ja kiertotalous

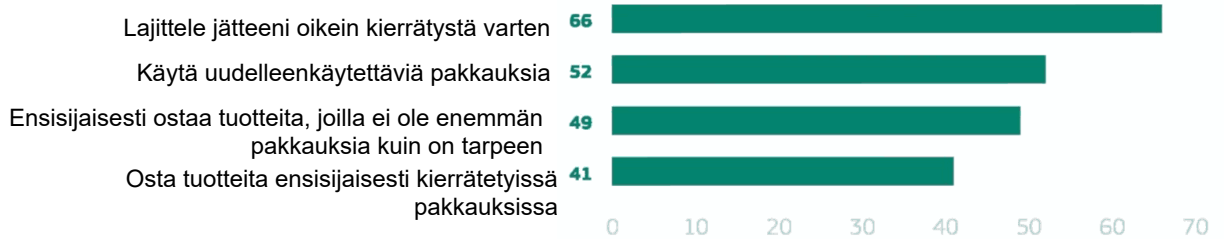
Kolmannessa luvussa keskitytään kansalaisten pyrkimyksiin vähentää jätettä, heidän käsityksiinsä ongelmallisimmista jätelajeista ja heidän halukkuuteensa maksaa enemmän kestävästä tuotteista.

1. Kansalaisten toimet jätteen vähentämiseksi

Yli puolet eurooppalaisista harkitsisi jätteensä asianmukaista lajittelua tai uudelleenkäytettävien pakkausten käyttöä jätteen määrän vähentämiseksi.

Kysyttäessä, mitä vastaajat tekisivät henkilökohtaisesti jätteen määrän vähentämiseksi, useimmat vastaajat¹³ totesivat lajittelevansa jätteensä oikein kierrätystä varten. Tämän jälkeen käytetään uudelleenkäytettäviä pakkauksia ja ostetaan ensisijaisesti tuotteita, joissa ei ole enemmän pakkauksia kuin on tarpeen. Viimeisenä tulee ensisijaisesti tuotteiden ostaminen kierrätetyissä pakkauksissa.

QB6. Mitä seuraavista haluaisit tehdä itse vähentääksesi jätteen määrää? Valitse kaikki sinua koskevat vaihtoehdot. (VAIHTOEHTOISIA MONIA VASTAUKSIA) (EU27) (%)

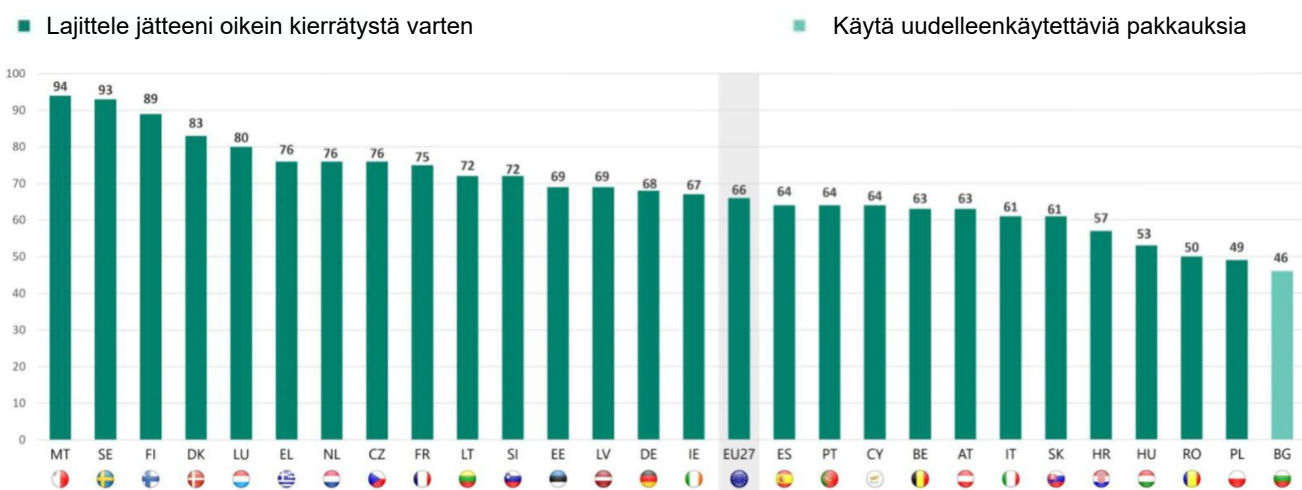

13 QB6. Mitä seuraavista haluaisit tehdä itse vähentääksesi jätteen määrää?

"Jätteiden asianmukainen lajittelu" on yleisimmin valittu toimi 26 jäsenvaltiossa. Se on valittu eniten Maltassa (94 %) ja Ruotsissa (93 %), joissa yli yhdeksän kymmenestä vastaajasta ilmoitti harkitsevansa jätteidensä asianmukaista lajittelua. Osuus on pienin Bulgariassa (40 %), jossa tämä toimi sijoittuu toiseksi.

"Using reusable packaging" (uudelleenkäytettävien pakkausten käyttö) on toisella sijalla EU:n tasolla ja ensimmäisellä sijalla Bulgariassa (46 %). Kaikissa muissa jäsenvaltioissa tämä kohta sijoittuu toiseksi tai kolmanneksi. Osuus on erityisen suuri Ruotsissa (82 %) ja Maltassa (74 %).

QB6. Mitä seuraavista haluaisit tehdä itse vähentääksesi jätteen määrää? Valitse kaikki sinua koskevat vaihtoehdot. (VAIHTOEHTOISIA MONIA VASTAUKSIA) (% - eniten mainittu vastaus maittain)

"Ensisijaisesti sellaisten tuotteiden ostaminen, joissa ei ole enemmän pakkauksia kuin on tarpeen" sijoittuu toiseksi tai kolmanneksi 23 jäsenvaltiossa, mukaan lukien Ruotsi (81 %), jossa maininnat ovat suurimmat. Kyproksessa (28 %), Portugalissa (29 %), Maltassa (33 %) ja Liettuassa (34 %) tämä erä ei kuulu kolmen parhaan joukkoon.

"Ensisijaisesti tuotteiden ostaminen kierrätyspakkauksissa" sijoittuu toiseksi Italiassa (40 %) ja on kolmanneksi yleisimmin valittu toimi kuudessa jäsenvaltiossa, myös Kreikassa (53 %). On huomionarvoista, että Ruotsilla (71 %) on suurin osuus vastaajista, jotka mainitsevat tämän aiheen, vaikka tämä aihe ei ole maan kolmen parhaan joukossa.

Sosiodemografisten tietojen analyysi osoittaa, että vastausmallit ovat pitkälti yhdenmukaisia eri sosiodemografisten ryhmien välillä.

Joitakin pieniä eroja on havaittavissa niillä, jotka pysyivät kokopäiväisessä koulutuksessa 20-vuotiaaksi tai sitä vanhemmaksi.

Tämä ryhmä mainitsee järjestelmällisesti todennäköisemmin kaikki yksittäiset toimet jätteen määrän vähentämiseksi. Sama pätee johtajiin ja vähäisemmässä määrin itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja opiskelijoihin. Esimerkiksi 55 prosenttia johtajista sanoo ostavansa "ensisijaisesti tuotteita, joissa ei ole enemmän pakkauksia kuin on tarpeen", kun vastaava osuus kotitalouksissa asuvista on 43 prosenttia.

Suurissa kaupungeissa asuvat vastaajat mainitsevat myös todennäköisemmin kaikki neljä toimea kuin maaseudulla asuvat. Esimerkiksi 57 prosenttia kaupunkialueilla asuvista mainitsee "käytettävät uudelleenkäytettävät pakkaukset", kun vastaava osuus maaseutualueilla asuvista on 49 prosenttia.

QB6 Mitä seuraavista haluaisit tehdä itse vähentääksesi jätteen määrää? Valitse kaikki sinua koskevat vaihtoehdot. (MAHDOLLISET KYSYMYKSET) (% - EU)

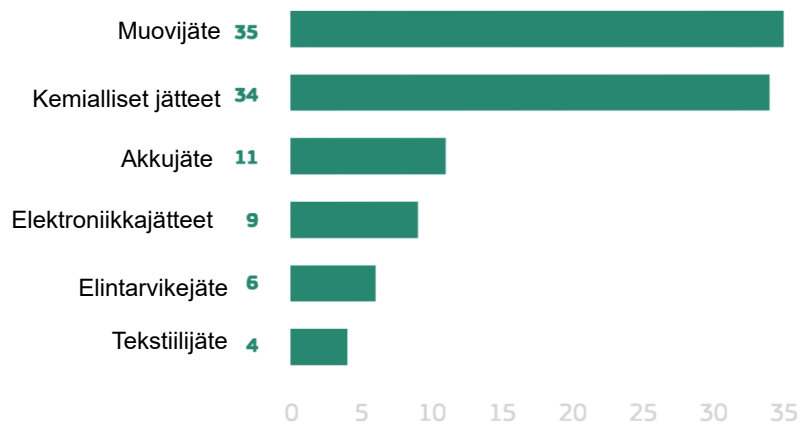
	Lajittele jätteeni oikein	Käytä uudelleenkäytettäviä pakkauksia	Ensisijaisesti ostaa tuotteita, joilla ei ole enemmän pakkauksia kuin on tarpeen	Osta tuotteita ensisijaisesti kierrätetyissä pakkauksissa
EU27	66	52	49	41
Koulutus (loppu)				
15–	64	45	41	35
16–19	64	47	47	39
20+	69	58	56	45
Opiskelee edelleen	65	59	49	49
Sosio-ammattilinen luokka				
Itsenäinen ammatinharjoittaja	64	52	52	44
Johtajat	67	55	55	47
Muut valkoiset kaulukset	65	54	51	43
ruumiillisen työn tekijät	64	49	47	38
Talohenkilöt	64	41	43	35
Työttömät	67	50	49	35
Eläkkeellä	68	50	49	40
Opiskelijat	65	58	48	47
Subjektiiivinen kaupungistuminen				
Maaseutukylä	63	49	47	38
Pieni / keskikokoinen kaupunki	67	50	47	40
Suuri kaupunki	67	57	54	46

2. Ongelmallisimmat jätelajit

Eurooppalaiset katsovat, että muovijäte ja kemiallinen jäte ovat heidän maansa ongelmallisimpia jätetyyppejä.

Kysyttäessä, minkä tyyppistä jätettä pidettiin ongelmallisimpana, EU:n vastaajat valitsivat useimmiten muovijätteen (35 prosenttia) ja kemiallisen jätteen (34 prosenttia). Muuntyyppiset jätteet ovat paljon jäljessä, ja niiden jälkeen tulevat akkujäte (11 %), elektroniikkajäte (9 %), elintarvikejäte (6 %) ja tekstiilijäte (4 %).

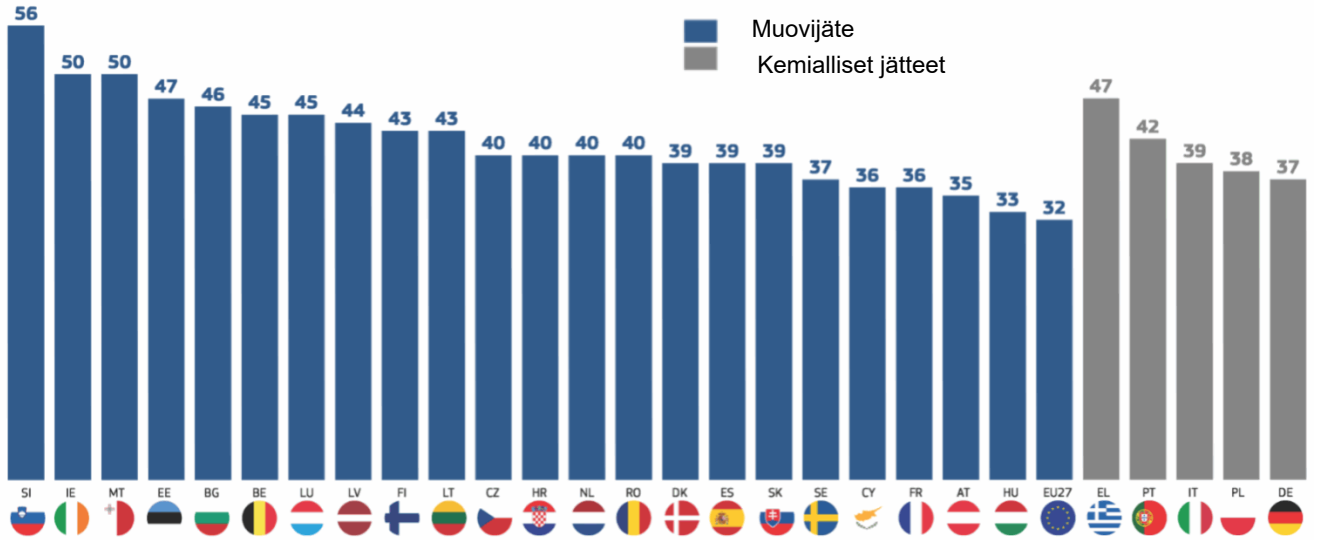
Q87a. Mitkä seuraavista jätelajeista ovat mielestäsi ongelmallisimpia (MAAMME)? Ensinnäkin? (EU27) (%)

Muovijätettä pidetään ongelmallisimpana jätelajina 22 jäsenvaltiossa. Tämä koskee erityisesti Sloveniaa (56 %), Irlantia (50 %) ja Maltaa (50 %).

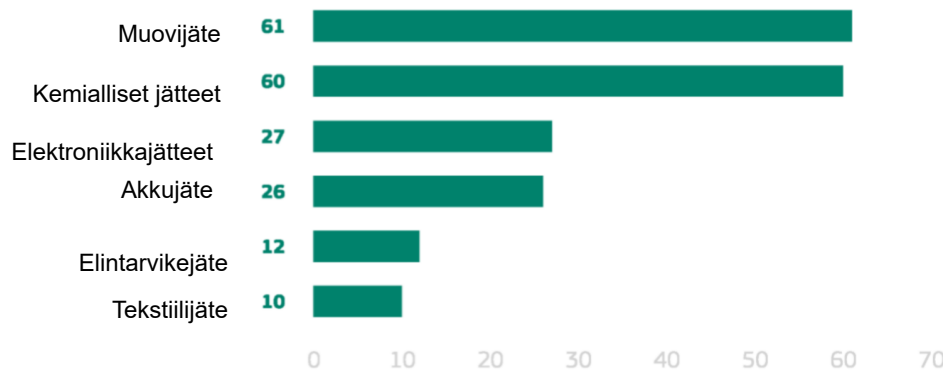
Viidestä muusta jäsenvaltiosta ne pitivät sen sijaan kemiallista jätettä ongelmallisimpana. Tämä koskee erityisesti Kreikkaa (47 %), Portugalia (42 %) ja Italiaa (37 %).

QB7a. Mitkä seuraavista jätelajeista ovat mielestäsi ongelmallisimpia (MAAMME)? Ensinnäkin? (%)

Arvioidessaan maansa ongelmallisimpia jätetyyppejä,¹⁴kun vastaajia pyydetään ilmoittamaan kaksi jätetyyppiä, 61 prosenttia eurooppalaisista pitää muovijätettä ongelmallisimpana tai toiseksi ongelmallisimpana. Seuraavaksi eniten ongelmia aiheuttavat kemialliset jätteet (60 prosenttia). Sähkö- ja elektroniikkalaiteromu (27 prosenttia vastaajista) ja paristojäte (26 prosenttia) ovat huomattavasti jäljessä näistä kahdesta. Noin kymmenesosa vastaajista mainitsi elintarvikejätteen (12 %) ja tekstiilijätteen (10 %).

QB7T. Mitkä seuraavista jätelajeista ovat mielestäsi kaikkein ongelmallisimmat (MEIDÄN MAASSA)? Ensinnäkin? Entä sitten? (EU27) (%)

14 QB7. Mitkä seuraavista jätelajeista ovat mielestäsi ongelmallisimpia (MAAMME)? Ensinnäkin? Entä sitten?

Muovijäte on EU:n tasolla ensimmäisellä sijalla, ja se mainitaan useimmin 20 jäsenvaltiossa, erityisesti Sloveniassa (75 %), Irlannissa (74 %) ja Belgiassa (71 %), joissa sen valitsi yli seitsemän kymmenestä vastaajasta. Ruotsissa (59 prosenttia) se jakaa ensimmäisen aseman kemiallisen jätteen kanssa. Muovijäte on toiseksi suurin seitsemässä muussa jäsenvaltiossa.

Kemiallinen jäte on toisella sijalla EU:n tasolla, mutta se on ensimmäisellä sijalla kahdeksassa jäsenvaltiossa, erityisesti Kreikassa (73 %), jossa osuus on suurin. Se sijoittuu toiseksi 18 jäsenvaltiossa, joista suurin on Espanja (64 %). Se sijoittuu kolmanneksi yhdessä jäsenvaltiossa, Irlannissa, jossa hieman alle kolmannes (32 %) pitää sitä maansa tärkeimpänä jätelajina.

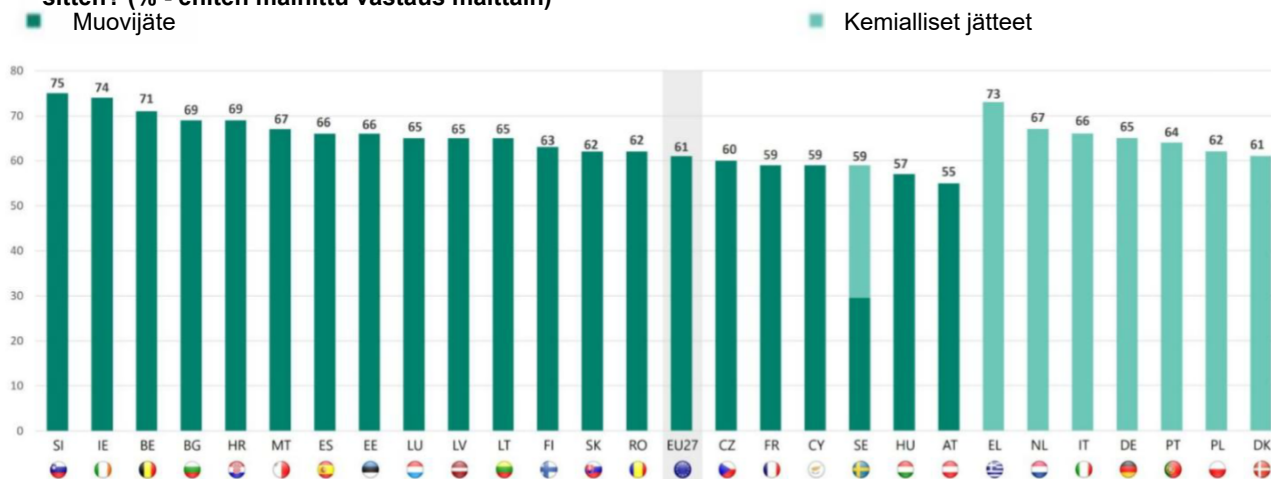
Sähkö- ja elektroniikkalaiteromu on EU:n tasolla kolmannella sijalla, mutta Ruotsissa toisella sijalla (31 %). Elektroniikkajäte on kolmanneksi yleisimmin mainittu jätetyyppi 15 jäsenvaltiossa. Se ei ole kolmen parhaan joukossa jäljellä olevissa 11 jäsenvaltiossa.

Akkujäte on kolmanneksi yleisimmin mainittu jätetyyppi yhdeksässä jäsenvaltiossa, mukaan lukien Kypros (51 %), jossa sen osuus on suurin. Se ei ole kolmen parhaan joukossa jäljellä olevissa 18 jäsenvaltiossa. Asteikon toisessa päässä vain 12 prosenttia vastaajista mainitsee tämän tyyppisen jätteen Irlannissa.

Elintarvikejäte on toiseksi suurinta Irlannissa (38 %) ja kolmanneksi suurinta Romaniassa (31 %) ja Bulgariassa (22 %). Se ei ole kolmen parhaan joukossa jäljellä olevissa 24 jäsenvaltiossa. Kuudessa jäsenvaltiossa alle kymmenesosa vastaajista mainitsee elintarvikejätteen, ja Kreikassa osuus on pienin (6 %).

Tekstiilijäte ei ole missään jäsenvaltiossa kolmen parhaan joukossa. Osuus on suurin Suomessa (21 %), jossa yli viidennes vastaajista pitää tämän tyyppistä jätettä ongelmallisimpana omassa maassaan. Vähiten vastaajia oli Kreikassa (3 %), Kyproksessa (4 %), Saksassa (4 %) ja Unkarissa (5 %).

QB7T. Mitkä seuraavista jätelajeista ovat mielestäsi ongelmallisimpia (MAASSA)? Ensinnäkin? Entä sitten? (% - eniten mainittu vastaus maittain)

Sosiodemografisten tietojen analyysi ei osoita merkittäviä eroja sukupuolen mukaan. Yli 55-vuotiaat vastaajat mainitsevat kuitenkin todennäköisemmin "kemiallisen jätteen" (63 %) kuin muut ikäryhmät (56–59 %). Samoin ne, jotka jättivät kokopäiväisen koulutuksen aikaisintaan (64% vs. 59%- 61%). Myös eläkeläiset (63 %) ja itsenäiset ammatinharjoittajat (63 %) mainitsevat kemialliset jätteet muita ammattiryhmiä todennäköisemmin.

Maaseudulla asuvat mainitsevat todennäköisemmin "akkujätteen" (28 %) ja "kemiallisen jätteen" (59 %) kuin suurissa kaupungeissa asuvat (62 %).

QB7T Mitkä seuraavista jätelajeista ovat mielestäsi ongelmallisimpia (MAAMME)? Ensinnäkin? Entä sitten?

	Muovijäte	Kemialliset jätteet	Elektroniikkajätteet	Akkujäte	Elintarvikejäte	Tekstiilijäte
EU27	61	60	27	26	12	10
Ikä						
15–24	63	56	28	24	15	10
25–39	59	59	27	26	14	11
40–54	61	59	27	27	12	10
55+	62	63	26	26	10	8
Koulutus (loppu)						
15–	60	64	24	29	11	6
16–19	62	61	25	27	12	9
20+	61	59	29	25	12	11
Opiskelee edelleen	61	58	30	24	13	11
Sosio-ammattillinen luokka						
Itsenäinen ammatinharjoittaja	62	63	24	25	11	11
Johtajat	60	59	29	26	12	11
Muut valkoiset kaulukset	60	59	27	27	13	11
ruumiillisen työn tekijät	60	60	26	28	14	9
Talohenkilöt	63	63	24	26	10	9
Työttömät	63	54	26	28	12	10
Eläkkeellä	63	63	26	25	10	8
Opiskelijat	61	56	30	24	14	11
Subjektiiivinen kaupungistuminen						
Maaseutukylä	61	62	26	28	11	9
Pieni / keskikokoinen kaupunki	61	60	27	28	11	10
Suuri kaupunki	63	59	29	22	14	10

3. Halukkuus maksaa enemmän kestävästä tuotteista

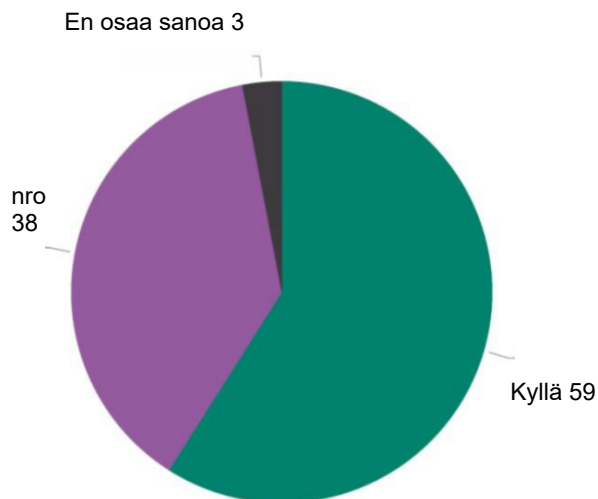
Lähes kuusi kymmenestä vastaajasta on valmis maksamaan enemmän kestävästä tuotteista.

Kysyttäessä, olivatko eurooppalaiset valmiita maksamaan enemmän kestävästä tuotteista, jotka on helpompi korjata, kierrättää ja/tai tuottaa ympäristön kannalta kestäväällä tavalla,¹⁵ lähes kuusi kymmenestä vastaajasta vastasi myöntävästi (59 %). Lähes neljä kymmenestä vastaajasta vastasi "ei" (38 %) ja kolme prosenttia "ei osaa sanoa".

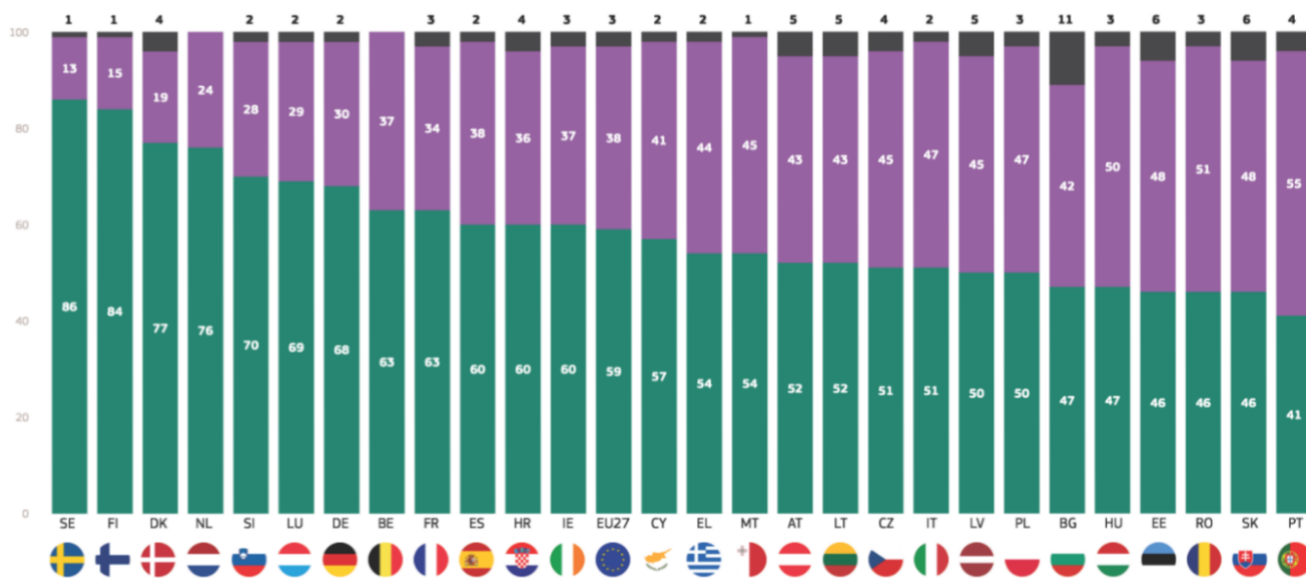
22 jäsenvaltiossa suurin osa vastaajista suostuisi maksamaan enemmän tuotteista, jotka on helpompi korjata, kierrättää ja/tai tuottaa ympäristön kannalta kestäväällä tavalla, kun he ostavat huonekalujen, tekstiilien tai elektronisten laitteiden kaltaisia tuotteita. Tässä jäsenvaltioiden ryhmässä osuudet vaihtelevat kuitenkin suuresti Ruotsin 86 prosentista ja Suomen 84 prosentista Bulgarian 47 prosenttiin.

Päinvastoin, viidessä jäsenvaltiossa useampi vastaaja ei olisi halukas maksamaan enempää kuin halukas maksamaan enemmän – enemmistönä Portugalissa (55 prosenttia Romaniassa (51 prosenttia) ja Unkarissa).

QB8. Kun ostat tuotteita, kuten huonekaluja, tekstiilejä tai elektronisia laitteita, olisitko valmis maksamaan enemmän tuotteista, jotka on helpompi korjata, kierrättää ja/tai tuottaa ympäristön kannalta kestäväällä tavalla? (EU27) (%)

QB8. Kun ostat tuotteita, kuten huonekaluja, tekstiilejä tai elektronisia laitteita, olisitko valmis maksamaan enemmän tuotteista, jotka on helpompi korjata, kierrättää ja/tai valmistaa ympäristön kannalta kestäväällä tavalla? (%)

● Kyllä ● Ei ● En osaa sanoa

15 QB8. Kun ostat tuotteita, kuten huonekaluja, tekstiilejä tai elektronisia laitteita, olisitko valmis maksamaan enemmän tuotteista, jotka ovat helpommin korjattavia, kierrätettäviä ja/tai valmistettu ympäristön kannalta kestäväällä tavalla?

Erityiseurobarometri 550 Ympäristö

Sosiodemografisten tietojen analyysi osoittaa vain hyvin vähän eroja sukupuolen ja iän mukaan. Kuitenkin ne, jotka pysyivät pisimpään kokopäiväisessä koulutuksessa, maksavat todennäköisemmin kestävästä tuotteista (69 prosenttia) kuin ne, jotka lopettivat kokopäiväisen koulutuksen 15-vuotiaana tai sitä ennen (47 prosenttia). Sama koskee johtajia (67 %), erityisesti kotitalouksissa asuvia (47 %) ja työttömiä (49 %).

Ne, joilla on lähes koskaan tai ei koskaan vaikeuksia laskujensa maksamisessa (65 %), sanovat niin myös todennäköisemmin kuin ne, joilla on useimmiten tällaisia vaikeuksia (41 %). Merkittäviä eroja vastausmalleissa voidaan havaita myös niillä, jotka pitävät itseään yhteiskunnan yläluokkana (79 %), jossa lähes kahdeksan kymmenestä vastaajasta sanoo 50, verrattuna niihin, jotka pitävät itseään työväenluokkana (50 %).

QB8 Kun ostat tuotteita, kuten huonekaluja, tekstiilejä tai elektronisia laitteita, olisitko valmis maksamaan enemmän tuotteista, jotka on helpompi korjata, kierrättää ja/tai tuottaa ympäristön kannalta kestävällä tavalla? (% – EU)

	Kyllä	Ei	En osaa sanoa
EU27	59	38	3
Sukupuoli			
Mies	59	38	3
Nainen	60	38	2
Ikä			
15–24	61	37	2
25–39	60	37	3
40–54	59	39	2
55+	59	38	3
Koulutus (loppu)			
15–	47	50	3
16–19	55	42	3
20+	69	29	2
Opiskelee edelleen	66	31	3
Sosio-ammattillinen luokka			
Itsenäinen ammatinharjoittaja	61	37	2
Johtajat	67	31	2
Muut valkoiset kaulukset	61	36	3
ruumiillisen työn tekijät	55	42	3
Talohenkilöt	47	51	2
Työttömät	49	47	4
Eläkkeellä	60	37	3
Opiskelijat	64	33	3
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet			
Suurimman osan ajasta	41	56	3
Ajoittain	51	46	3
Melkein koskaan / Ei koskaan	65	33	2
Harkitse kuulumista			
Työväenluokka	50	46	4
Alemman keskiluokan	58	39	3
Keskiluokka	62	36	2
Ylempi keskiluokka	73	26	1
Ylempi luokka	79	21	0

IV. Vaaralliset kemikaalit

Neljännessä luvussa keskitytään käsityksiin Euroopan unionin toimista ympäristön ja ihmisten terveyden suojelemiseksi vaarallisilta kemikaaleilta. Sen jälkeen se pureutuu vaarallisiin kemikaaleihin liittyviin huoliin, jotka koskevat ympäristöä, terveyttä ja ostopäätöksiä. Lisäksi siinä raportoidaan itse ilmoitetusta PFAS-aineiden tuntemuksesta ja siihen liittyvistä ympäristöön ja ihmisten terveyteen liittyvistä huolenaiheista.

1. EU:n ympäristönsuojelu vaarallisilta kemikaaleilta

Yli puolet eurooppalaisista katsoo, että ihmisten terveyden ja ympäristön suojelun todellinen taso vaarallisilta kemikaaleilta on liian alhainen ja että sitä olisi parannettava.

Suurin osa eurooppalaisista (52 prosenttia) katsoo, että EU:n nykyinen ympäristölle ja ihmisten terveydelle vaarallisilta kemikaaleilta suojelun taso on liian alhainen ja että sitä olisi nostettava.¹⁶ Yli kolmannes (35 prosenttia) katsoo, että nykyinen suojelun taso on oikea, ja 6 prosenttia katsoo, että se on liian korkea ja että sitä olisi alennettava. On huomionarvoista, että "en osaa sanoa" -vastaajien osuus on suurempi kuin niiden vastaajien osuus, jotka pitävät suojelun tasoa liian korkeana.

QB9. Jotta ihmisten terveyttä ja ympäristöä voidaan suojella vaarallisilta kemikaaleilta, katsotteko, että suojelun nykyinen taso EU:ssa on... (EU27) (%)

¹⁶ QB9. Katsotteko, että ihmisten terveyden ja ympäristön suojelemiseksi vaarallisilta kemikaaleilta suojelun nykyinen taso EU:ssa on...?

Erityiseurobarometri 550 Ympäristö

Enemmistö 21 jäsenvaltiosta katsoo, että nykyinen ihmisten terveyden ja ympäristön suojele vaarallisilta kemikaaleilta EU:ssa on liian vähäistä ja että sitä olisi lisättävä.

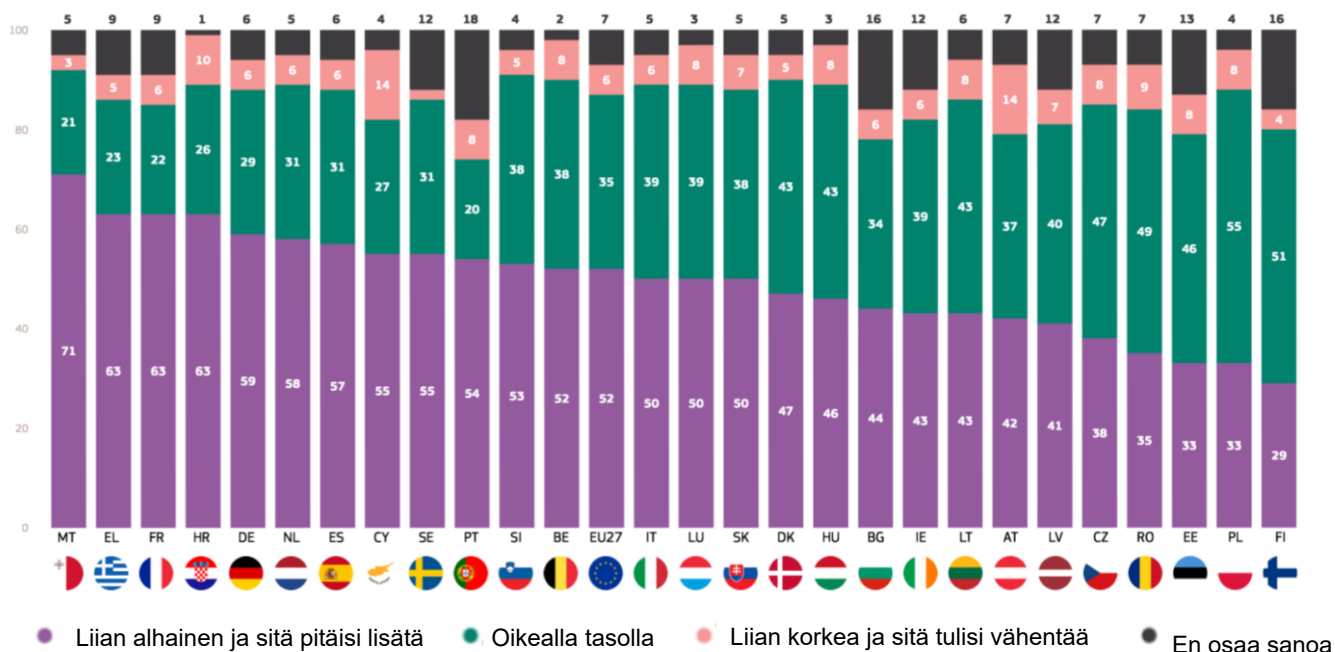
Tässä ryhmässä osuudet vaihtelevat kuitenkin suuresti Maltan 71 prosentista ja Kreikan 63 prosentista Latvian 41 prosenttiin (oikealla tasolla 40 prosenttia) ja Itävallan 42 prosenttiin (oikealla tasolla 37 prosenttia).

Kahdessa jäsenvaltiossa eli Puolassa (55 prosenttia) ja Suomessa (51 prosenttia) suurin osa vastaajista pitää

nykyistä suojele tasoa suunnilleen oikeana. Kolmessa muussa jäsenvaltiossa, Romaniassa (49 prosenttia), Tšekissä (47 prosenttia) ja Virossa (46 prosenttia), useammat vastaajat pitävät sitä pikemminkin oikeana kuin liian alhaisena, mutta kumpikaan ei saavuta enemmistöä.

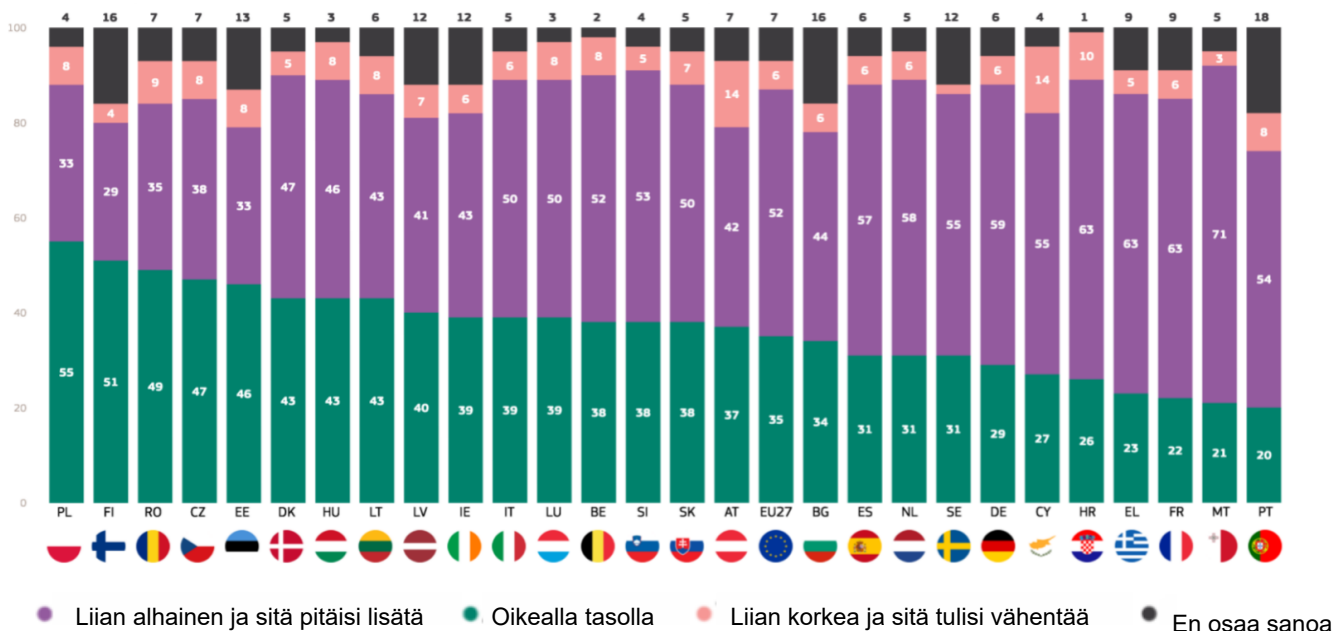
Liettuaissa mielipiteet jakautuvat tasaisesti: 43 prosenttia "oikealla tasolla" ja 43 prosenttia "liian alhaisella tasolla ja sitä olisi lisättävä".

QB9. Jotta ihmisten terveyttä ja ympäristöä voidaan suojella vaarallisilta kemikaaleilta, katsotteko, että suojele nykyinen taso EU:ssa on... (%)

● Liian alhainen ja sitä pitäisi lisätä ● Oikealla tasolla ● Liian korkea ja sitä tulisi vähentää ● En osaa sanoa

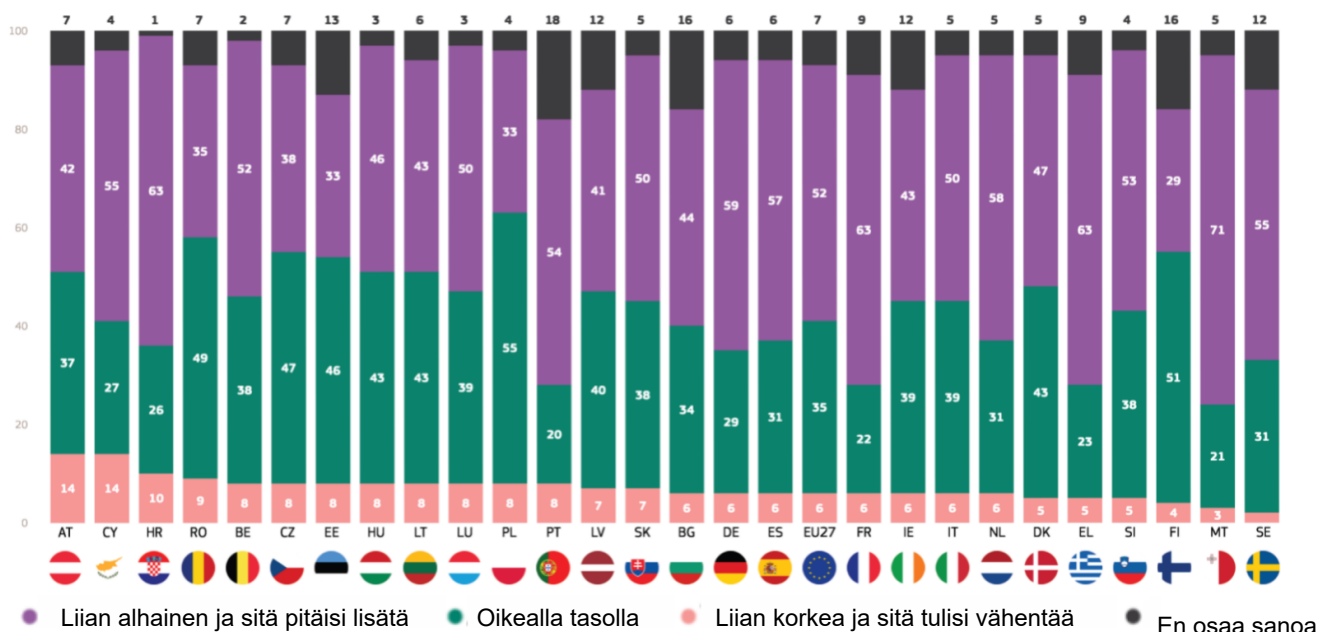
QB9. Jotta ihmisten terveyttä ja ympäristöä voidaan suojella vaarallisilta kemikaaleilta, katsotteko, että suojele nykyinen taso EU:ssa on... (%)

● Liian alhainen ja sitä pitäisi lisätä ● Oikealla tasolla ● Liian korkea ja sitä tulisi vähentää ● En osaa sanoa

Itävallassa, Kyproksessa (14 prosenttia) ja Kroatiassa (10 prosenttia) vähintään yksi kymmenestä vastaajasta katsoo, että suojelun nykyinen taso on liian korkea ja että sitä olisi alennettava. On myös huomionarvoista, että Portugalissa (18 prosenttia), Suomessa, Bulgariassa (16 prosenttia), Virossa (13 prosenttia), Latviassa, Irlannissa ja Ruotsissa (12 prosenttia) yli joka kymmenes vastaaja ilmoittaa, ettei tiedä.

QB9. Jotta ihmisten terveyttä ja ympäristöä voidaan suojella vaarallisilta kemikaaleilta, katsotteko, että suojelun nykyinen taso EU:ssa on... (%)

Sosiodemografisten tietojen analyysi osoittaa, että vastausmallit ovat johdonmukaisia eri luokissa. Vanhemmat vastaajat ovat kuitenkin todennäköisemmin sitä mieltä, että ihmisten terveyden suojeleminen vaarallisilta kemikaaleilta on liian vähäistä. 55 prosenttia yli 55-vuotiaista vastaa 50-vuotiaista, kun nuoremmista vastaajista vastaava osuus on 48 prosenttia. Työttömien osuus on pienempi (46 prosenttia verrattuna 51–56 prosenttiin muissa ammattiryhmissä).

QB9 Jotta ihmisten terveyttä ja ympäristöä voidaan suojella vaarallisilta kemikaaleilta, oletko sitä mieltä, että suojelun nykyinen taso EU:ssa on... (% – EU)

	Liian alhainen ja sitä pitäisi lisätä	Oikealla tasolla	Liian korkea ja pitäisi vähentää	En osaa sanoa
EU27	52	35	6	7
Ikä				
15–24	48	39	7	6
25–39	50	33	7	5
40–54	53	35	7	5
55+	55	31	5	9
Koulutus (loppu)				
15–	52	30	5	13
16–19	52	34	8	6
20+	53	36	6	5
Opiskelee edelleen	51	37	6	6
Sosio-ammattillinen luokka				
Itsenäinen ammatinharjoittaja	53	34	8	5
Johtajat	52	38	6	4
Muut valkoiset kaulukset	51	38	6	5
ruumiillisen työn tekijät	51	36	7	6
Talohenkilöt	55	29	8	8
Työttömät	46	35	7	12
Eläkkeellä	55	30	6	9
Opiskelijat	51	37	7	5

2. Huoli vaarallisista kemikaaleista

Yli kahdeksan kymmenestä eurooppalaisesta on huolissaan jokapäiväisissä tuotteissa olevien haitallisten kemikaalien vaikutuksista terveyteensä ja ympäristöönsä.¹⁷

Valtaosa vastaajista (84 %) kertoo olevansa huolissaan jokapäiväisissä tuotteissa olevien haitallisten kemikaalien vaikutuksesta terveyteensä. 41 % on täysin samaa mieltä ja 43 % on samaa mieltä. Pieni osa (15 %) sanoo, ettei ole huolissaan.

Edelliseen, vuonna 2019 tehtyyn kyselyyn verrattuna niiden vastaajien osuus, jotka ovat huolissaan päivittäistuotteissa olevien haitallisten kemikaalien vaikutuksesta terveyteensä, laski hieman, yhdellä prosenttiyksiköllä, kun taas niiden osuus, jotka eivät ole huolissaan, kasvoi symmetrisesti. Kokonaisuutos on pieni, mutta kun tarkastellaan yksityiskohtaista tasoa, ”täysin samaa mieltä” olevien osuus pienenee neljällä prosenttiyksiköllä ja ”täysin samaa mieltä” olevien osuus kasvaa kolmella prosenttiyksiköllä.

Sama osuus eurooppalaisista (84 %) kertoo olevansa huolissaan jokapäiväisissä tuotteissa esiintyvien haitallisten kemikaalien ympäristövaikutuksista. Heistä 39 prosenttia on ”täysin samaa mieltä” siitä, että he ovat

huolissaan. Vastaajista 15 prosenttia sanoo, ettei ole huolissaan.

Vuodesta 2019 lähtien niiden vastaajien osuus, jotka ovat huolissaan arkipäivän tuotteissa olevien haitallisten kemikaalien ympäristövaikutuksista, on pudonnut jyrkästi, kuusi prosenttiyksikköä, kun taas niiden osuus, jotka eivät ole huolissaan, on kasvanut symmetrisesti. Niiden osuus, jotka ovat ”täysin samaa mieltä” huolestumisesta, väheni yhdeksän prosenttiyksikköä, kun taas niiden osuus, jotka ”haluavat suostua” huolestumiseen, kasvoi kolme prosenttiyksikköä. Tämän seurauksena maltilliset vastausmallit saivat jalansijaa kummassakin kohdassa, kun taas polarisoituneemmat vastausmallit vähenivät.

Lähes kolme neljäsosaa (72 %) eurooppalaisista ilmoittaa ottavansa ostoksia tehdessään huomioon tuotteiden kemikaaliturvallisuuden. Näistä 26 prosenttia on ”täysin samaa mieltä” tästä väittämästä ja 46 prosenttia ”haluaa olla samaa mieltä”. Hieman yli neljännes vastaajista (27 %) on eri mieltä, mukaan lukien 6 prosenttia, jotka ovat ”täysin eri mieltä”.

QB10. Seuraavat väittämät liittyvät jokapäiväisiin tuotteisiin, kuten paistinpannuihin, leluihin ja puhdistusaineisiin. Kerro, missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä. {EU27} (%)

Olet huolissasi jokapäiväisissä tuotteissa esiintyvien haitallisten kemikaalien ympäristövaikutuksista

Olet huolissasi jokapäiväisissä tuotteissa olevien haitallisten kemikaalien vaikutuksesta terveyteesi

Otat ostoksia tehdessäsi huomioon tuotteiden kemikaaliturvallisuuden

● Täysin samaa mieltä ● Pyri sopimaan ● Taipumus olla eri mieltä ● Täysin eri mieltä ● En osaa sanoa

17 QB10. Kerro, missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: 1. olet huolissasi jokapäiväisissä tuotteissa esiintyvien kemikaalien vaikutuksesta ympäristöön; 2. olet huolissasi jokapäiväisissä tuotteissa olevien kemikaalien vaikutuksesta terveyteesi; 3. Otat ostoksia tehdessäsi huomioon tuotteiden kemikaaliturvallisuuden.

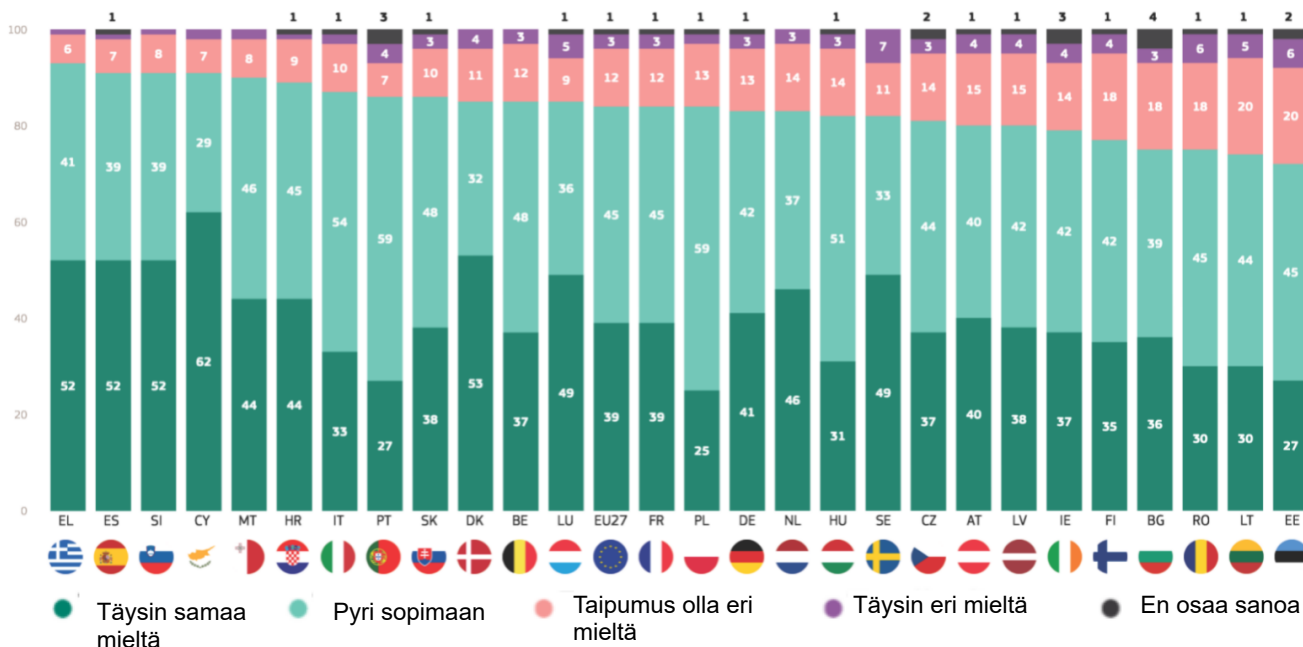
a) Huoli haitallisten kemikaalien ympäristövaikutuksista

Kaikissa 27 jäsenvaltiossa yli seitsemän kymmenestä vastaajasta ilmoitti olevansa huolissaan jokapäiväisissä tuotteissa olevien haitallisten kemikaalien ympäristövaikutuksista. Osuus vaihtelee Kreikan 93 prosentista ja Espanjan, Slovenian ja Kyproksen 91 prosentista, jossa se on korkein, Viron 72 prosenttiin ja Liettuan 74 prosenttiin, jossa se on alhaisin. Viidessä jäsenvaltiossa yli puolet vastaajista ”täysin samaa mieltä” lausumasta, erityisesti Kyproksessa (62 %).

Sitä vastoin viidessä jäsenvaltiossa vähintään viidesosa vastaajista on eri mieltä tästä väittämästä, erityisesti Virossa (26 %) ja Liettuassa (25 %). Vaikka niiden vastaajien osuus, jotka ovat huolissaan jokapäiväisissä tuotteissa olevien haitallisten kemikaalien ympäristövaikutuksista, on ollut erittäin suuri, se on laskenut kaikissa 27 jäsenvaltiossa vuodesta 2019.

Vähennys on yli kymmenen prosenttiyksikköä kuudessa jäsenvaltiossa eli Virossa (72 prosenttia, -13 prosenttia), Bulgariassa (75 prosenttia, -12 prosenttia), Portugalissa (86 prosenttia, -11 prosenttia), Luxemburgissa (85 prosenttia, -10 prosenttia), Latviassa (80 prosenttia, -10 prosenttia) ja Irlannissa (79 prosenttia, 10 prosenttia).

QB10.2. Seuraavat väittämät koskevat jokapäiväisiä tuotteita, kuten paistinpannuja, leluja ja puhdistusaineita. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä? Olet huolissasi jokapäiväisissä tuotteissa esiintyvien haitallisten kemikaalien vaikutuksesta ympäristöön (%)

b) Huoli haitallisten kemikaalien terveysvaikutuksista

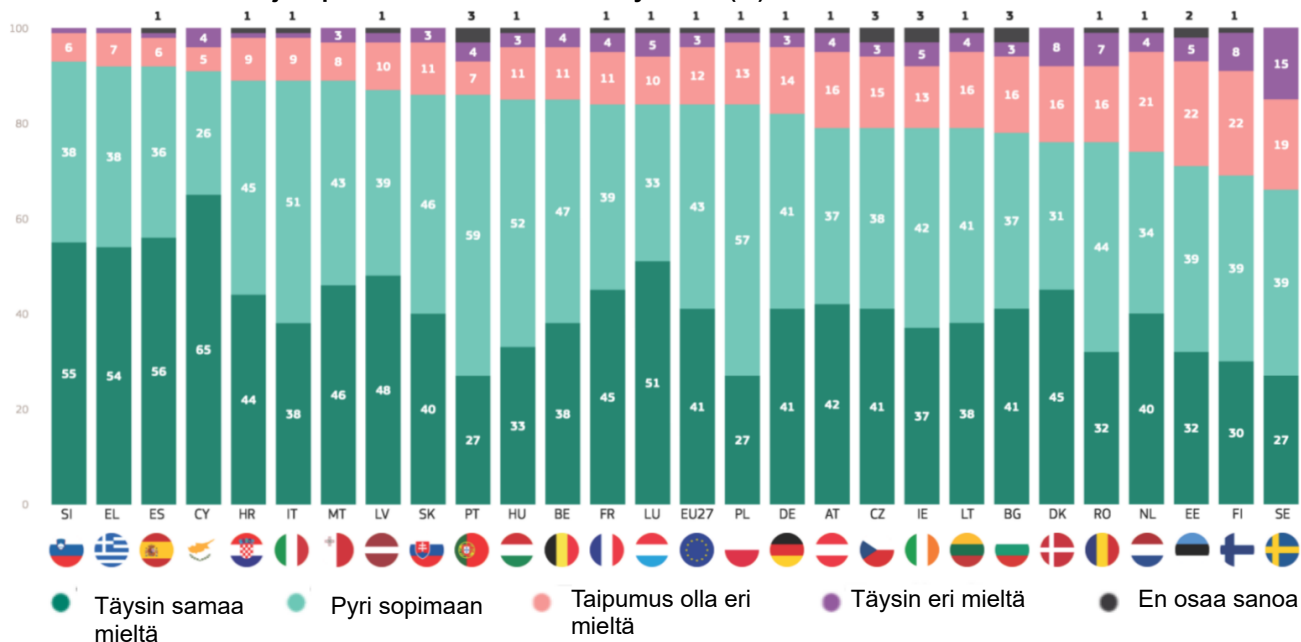
Kaikissa 27 jäsenvaltiossa vähintään kaksi kolmasosaa vastaajista ilmoitti olevansa huolissaan jokapäiväisissä tuotteissa olevien haitallisten kemikaalien vaikutuksesta terveyteensä. Osuus vaihtelee Slovenian 93 prosentista, Kreikan ja Espanjan 92 prosentista, jossa se on korkein, Ruotsin 66 prosenttiin ja Suomen 69 prosenttiin, jossa alle seitsemän kymmenestä vastaajasta on huolissaan siitä. Viidessä jäsenvaltiossa yli puolet vastaajista oli ”täysin samaa mieltä” lausumasta, erityisesti Kyproksessa (65 %).

Sitä vastoin kahdeksassa jäsenvaltiossa vähintään viidesosa vastaajista on eri mieltä tästä väittämästä, mukaan lukien 34 prosenttia Ruotsissa.

Vuodesta 2019 lähtien niiden vastaajien osuus, jotka ovat huolissaan päivittäistavaroiden sisältämien haitallisten kemikaalien vaikutuksesta terveyteensä, on kasvanut viidessä jäsenvaltiossa, muun muassa Alankomaissa (74 %, +3 prosenttiyksikköä), kun taas Italiassa (89 %), Itävallassa (79 %) ja Tanskassa (76 %) osuudet ovat pysyneet ennallaan.

Sitä vastoin osuudet laskivat muissa 19 jäsenvaltiossa, erityisesti Bulgariassa (78 prosenttia, -12 prosenttia) ja Portugalissa (86 prosenttia, -10 prosenttia).

QB10.3. Seuraavat väittämät koskevat jokapäiväisiä tuotteita, kuten paistinpannuja, leluja ja puhdistusaineita. Kerro minulle, missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä.: -Olet huolissasi haitallisten kemikaalien vaikutuksesta jokapäiväisissä tuotteissa terveydellesi (%)

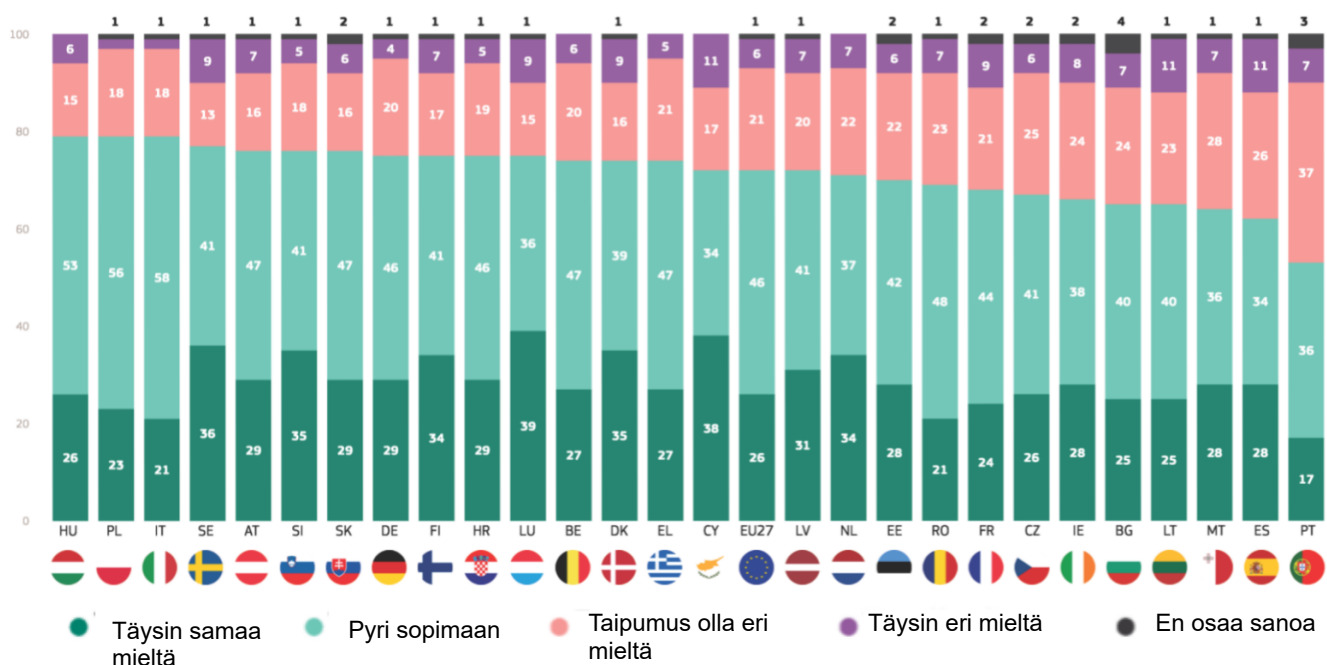

c) Tuotteiden kemikaaliturvallisuuden huomioon ottaminen ostoksia tehtäessä

Kaikissa 27 jäsenvaltiossa yli puolet vastaajista on samaa mieltä siitä, että he ottavat huomioon tuotteiden kemikaaliturvallisuuden ostoksia tehdessään. Osuus vaihtelee 79 prosentista Unkarissa, Puolassa ja Italiassa, joissa se on suurin, 53 prosenttiin Portugalissa ja 62 prosenttiin Espanjassa, jossa se on pienin. Kahdeksassa jäsenvaltiossa vähintään kolme kymmenestä vastaajasta oli "täysin samaa mieltä" väittämästä, erityisesti Luxemburgissa (39 prosenttia) ja Kyproksessa (38 prosenttia).

Sitä vastoin vähintään kolme kymmenestä vastaajasta on eri mieltä yhdeksässä jäsenvaltiossa, erityisesti Portugalissa (44 %). Lisäksi Espanjassa, Kyproksessa ja Liettuassa useampi kuin yksi kymmenestä lausunnosta. Vastaaajat (kukin 11 %) ovat täysin eri mieltä lausunnosta.

QB10.1. Seuraavat väittämät koskevat jokapäiväisiä tuotteita, kuten paistinpannuja, leluja ja puhdistusaineita. Kerro, missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä: -Otat huomioon tuotteiden kemikaaliturvallisuuden ostoksia tehdessäsi (%)

Sosiodemografisten tietojen analyysi osoittaa, että vanhemmat vastaajat ja ne, jotka pysyivät kokopäiväisessä koulutuksessa 20-vuotiaaksi asti, ovat todennäköisemmin samaa mieltä kaikista kolmesta lausunnosta kuin heidän kollegansa. Esimerkiksi 77 prosenttia pisimpään opiskelleista ottaa tuotteiden kemikaaliturvallisuuden huomioon ostoksia tehdessään, kun vastaava luku 15-vuotiaana tai aiemmin kokopäiväisesti opiskelleista on 66 prosenttia.

Tämä sama vastausmalli koskee niitä, joilla ei juuri koskaan tai koskaan ole vaikeuksia maksaa laskujaan. Esimerkiksi 85 prosenttia heistä kertoo olevansa huolissaan jokapäiväisissä tuotteissa olevien kemikaalien vaikutuksesta terveyteensä, kun vastaava osuus on useimmiten 80 prosenttia niillä, joilla on tällaisia vaikeuksia.

Ne, joilla on myönteinen kuva EU:sta, ovat myös todennäköisemmin järjestelmällisesti samaa mieltä kaikista kolmesta lausunnosta kuin ne, joilla on kielteinen kuva. Esimerkiksi 89 prosenttia heistä on huolissaan jokapäiväisissä tuotteissa esiintyvien haitallisten kemikaalien ympäristövaikutuksista, kun vastaava osuus on 77 prosenttia niistä, joilla on kielteinen kuva EU:sta.

QB10 Seuraavat väittämät koskevat jokapäiväisiä tuotteita, kuten paistinpannuja, leluja ja puhdistusaineita. Kerro, missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä. (% – ”Hyväksytty” yhteensä)

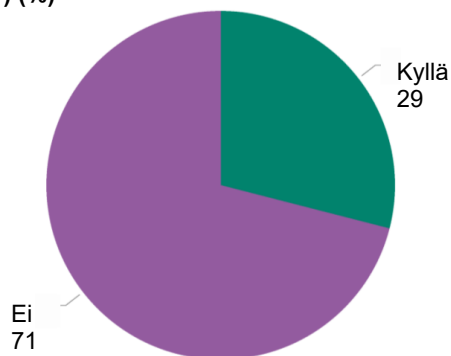
	Olet huolissasi jokapäiväisissä tuotteissa esiintyvien haitallisten kemikaalien vaikutuksesta ympäristöön	Olet huolissasi jokapäiväisissä tuotteissa olevien haitallisten kemikaalien vaikutuksesta terveyteesi	Otat ostoksia tehdessäsi huomioon tuotteiden kemikaaliturvallisuuden
EU27	84	84	72
Sukupuoli			
Mies	83	82	69
Nainen	87	86	74
Koulutus (loppu)			
15–	83	84	66
16–19	84	84	72
20+	87	84	77
Opiskelee edelleen	83	82	64
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet			
Suurimman osan ajasta	82	80	61
Ajoittain	82	83	70
Melkein koskaan / Ei koskaan	86	85	74
EU:n kuva			
Myönteinen	89	87	76
Neutraali	83	82	70
Kielteinen	77	78	64

3. PFAS-aineita koskevat itse ilmoitetut tiedot ja huolenaiheet

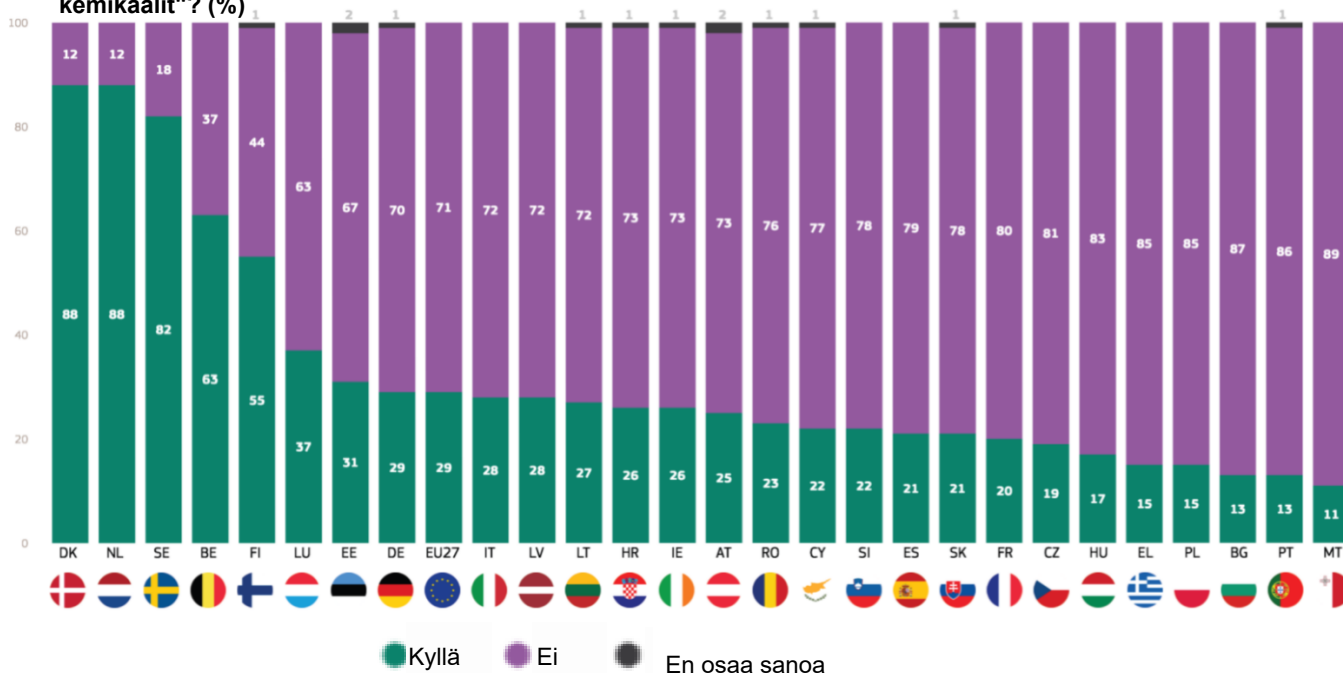
a) Itse ilmoitetut tiedot PFAS-aineista

Kun mitataan itse ilmoitettua tietoa termistä PFAS (tunnetaan myös nimellä "ikuiset kemikaalit"),¹⁸ 29 prosenttia eurooppalaisista ilmoittaa kuulleensa sen ja 71 prosenttia ei.

QB11. Oletko kuullut termistä PFAS, joka tunnetaan myös nimellä "ikuiset kemikaalit"? (EU27) (%)

QB11. Oletko kuullut termistä PFAS, joka tunnetaan myös nimellä "ikuiset kemikaalit"? (%)

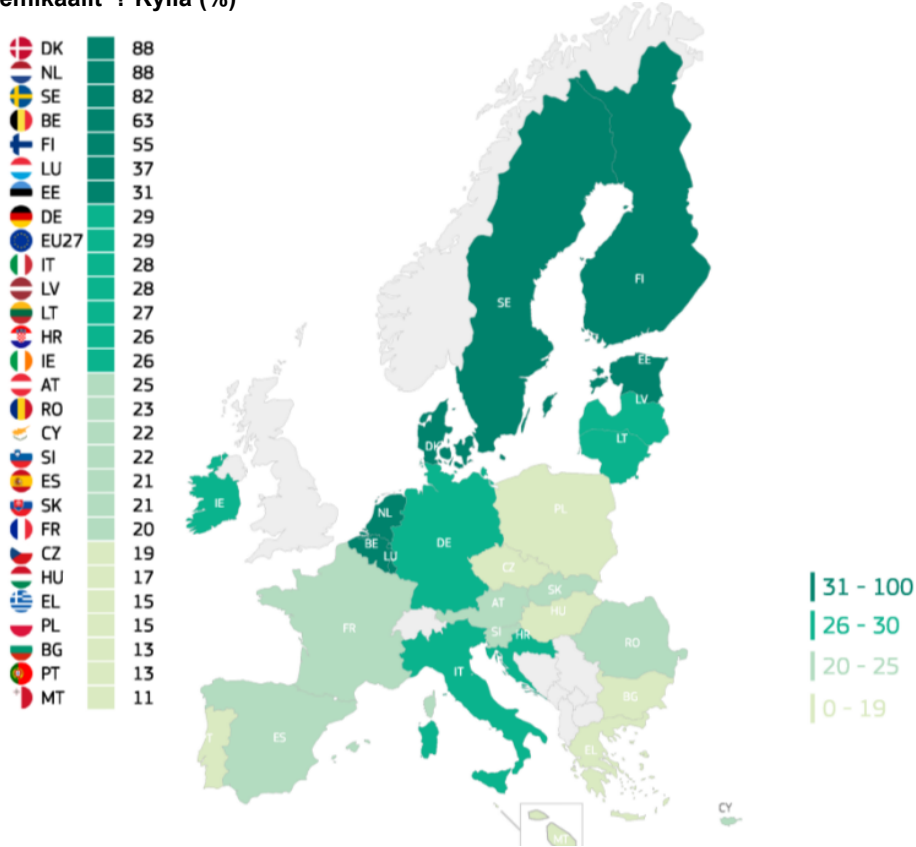
18 QB11. Oletko kuullut termistä PFAS, joka tunnetaan myös nimellä "ikuiset kemikaalit"?

Jäljempänä olevassa kartassa esitetään niiden vastaajien osuus kussakin jäsenvaltiossa, jotka ovat kuulleet termistä PFAS.

Yli puolet vastaajista viidessä jäsenvaltiossa kuuli PFAS-yhdisteistä ennen tutkimusta – Tanskassa, Alankomaissa (kukin 88 %), Ruotsissa (82 %), Belgiassa (63 %) ja Suomessa (55 %).

Asteikon toisessa päässä seitsemässä jäsenvaltiossa alle viidesosa vastaajista on kuullut termistä PFAS. Tietoisuusaste on alhaisin Portugalissa, Bulgariassa (13 %) ja Maltassa (11 %), joissa hieman yli yksi kymmenestä vastaajasta on kuullut siitä.

QB11. Oletko kuullut termistä PFAS, joka tunnetaan myös nimellä "ikuiset kemikaalit"? Kyllä (%)

Sosiodemografisten tietojen analyysi osoittaa joitakin merkittäviä eroja, jotka liittyvät pääasiassa koulutukseen ja sosiaaliseen asemaan.

Näin ollen ne, jotka pysyivät pisimpään kokopäiväisessä koulutuksessa, ovat yli kaksi kertaa todennäköisemmin kuulleet PFAS:stä (41 %) kuin ne, jotka lopettivat kokopäiväisen koulutuksen 15-vuotiaana tai ennen (15%). Sama koskee johtajia (40 %) ja vähäisemmässä määrin opiskelijoita (30 %). Erot ovat myös jyrkkiä, kun tarkastellaan niitä, jotka näkevät itsensä yhteiskunnan ylempänä luokkana (54 %) verrattuna niihin, jotka pitävät itseään työväenluokkana (19 %).

Vastaajat, joilla on myönteinen kuva EU:sta (34 %), sanovat niin myös todennäköisemmin kuin ne, joilla on kielteinen kuva (26 %).

QB11 Oletko kuullut termistä PFAS, joka tunnetaan myös nimellä "ikuiset kemikaalit"? (% – EU)

	Kyllä	Ei	En osaa sanoa
EU27	29	71	0
Koulutus (loppu)			
15–	15	85	0
16–19	23	76	1
20+	41	59	0
Opiskelee edelleen	30	70	0
Sosio-ammattilinen luokka			
Itsenäinen ammatinharjoittaja	38	62	0
Johtajat	40	59	1
Muut valkoiset kaulukset	32	68	0
ruumiillisen työn tekijät	24	76	0
Talohenkilöt	20	80	0
Työttömät	23	76	1
Eläkkeellä	26	74	0
Opiskelijat	30	70	0
Harkitse kuulumista			
Työväenluokka	19	81	0
Alemman keskiluokan	26	73	1
Keskiluokka	30	70	0
Ylempi keskiluokka	53	46	1
Ylempi luokka	54	45	1
EU:n kuva			
Myönteinen	34	65	1
Neutraali	23	77	0
Kielteinen	26	74	0

Kun kaikilta vastaajilta oli kysytty heidän tietämystään termistä PFAS, heille annettiin seuraava määritelmä: PFAS, joka tunnetaan myös nimellä "ikuiset kemikaalit", ovat ihmisen valmistamia kemikaaleja, joita käytetään monissa tuotteissa, kuten elintarvikepakkauksissa, tarttumattomissa pannuissa, ulkovaatteissa ja monissa muissa. Niillä on hyödyllisiä ominaisuuksia, kuten lämmön, öljyn, tahrojen tai veden kestävyys, tai niitä käytetään tarttumattomiin pinnoitteisiin. Monilla PFAS-aineilla voi olla haitallisia vaikutuksia ympäristöön sekä ihmisten ja eläinten terveyteen, ja niitä pidetään "ikuisina kemikaaleina", koska ne eivät hajoa ja voivat säilyä ympäristössä pitkään.

Määritelmän antamisen jälkeen vastaajilta kysyttiin heidän huolistaan PFAS-aineiden vaikutuksesta ihmisten terveyteen ja ympäristöön sekä heidän ostopäätöksistään.

b) PFAS-aineita koskevat huolenaiheet

Kysyttäessä PFAS-aineiden aiheuttaman huolen tasosta¹⁹ 84 prosenttia vastaajista ilmoitti olevansa huolissaan PFAS-aineiden ympäristövaikutuksista – 44 prosenttia oli täysin samaa mieltä ja 40 prosenttia oli yleensä samaa mieltä. Harvat vastaajat (13 %) ovat eri mieltä väittämistä.

Vastaava osuus (81 %) ilmoittaa olevansa huolissaan PFAS-aineille altistumisen mahdollisista terveysvaikutuksista – 39 % on täysin samaa mieltä ja 42 % on yleensä samaa mieltä. Harvat taas ovat eri mieltä väittämästä (16 %).

QB12. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä? (EU27) (%)

Olet huolissasi PFAS-yhdisteiden ympäristövaikutuksista

Olet huolissasi PFAS-altistumisen mahdollisista terveysvaikutuksista.

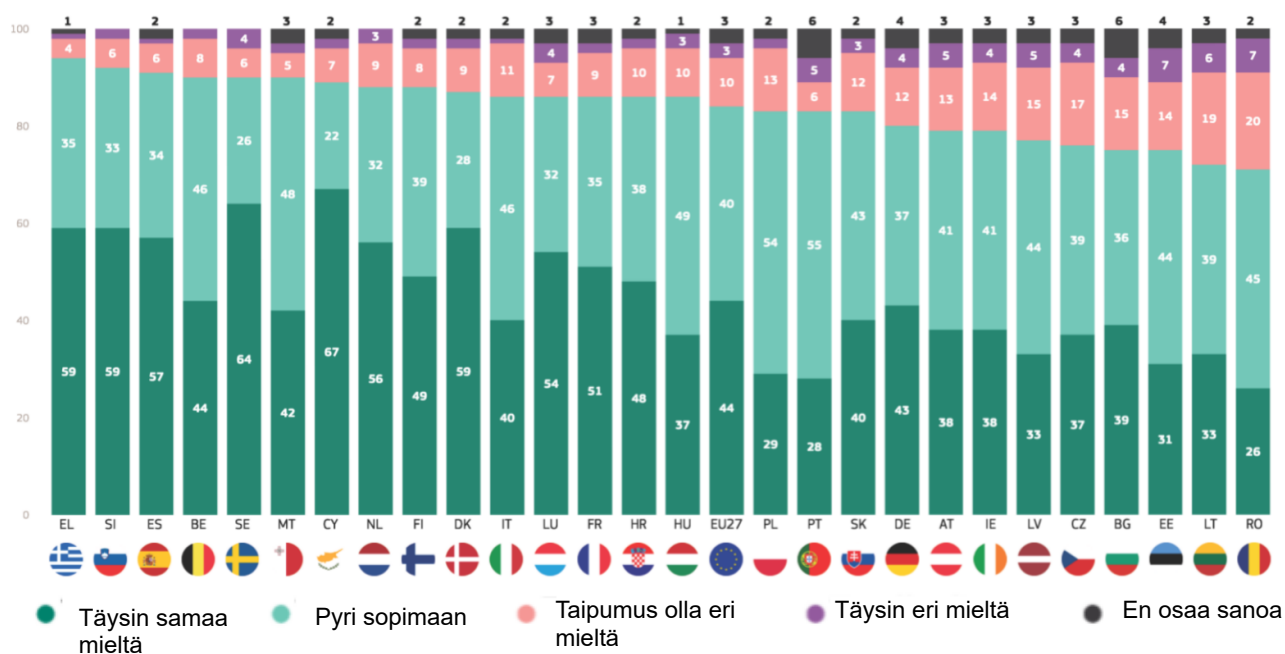
● Täysin samaa mieltä
 ● Pyri sopimaan
 ● Taipumus olla eri mieltä
 ● Täysin eri mieltä
 ● En osaa sanoa

19 QB12. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä? 1. olet huolissasi PFAS-aineille altistumisen mahdollisista terveysvaikutuksista; 2. Olet huolissasi PFAS:n vaikutuksista ympäristöön.

Kaikkiaan 27 jäsenvaltiossa yli seitsemän kymmenestä vastaajasta ilmoitti olevansa huolissaan PFAS-aineiden ympäristövaikutuksista. Huolenaiheet ovat suurimmat Kreikassa (94 %), Sloveniassa (92 %), Espanjassa (91 %), Belgiassa, Ruotsissa ja Maltassa (kukin 90 %), joissa vähintään yhdeksän kymmenestä vastaajasta sanoo niin. Huolenaiheita on vähiten Romaniassa (71 %) ja Liettuassa (72 %). Yhdeksässä jäsenvaltiossa yli puolet vastaajista oli täysin samaa mieltä väittämistä, ja korkein osuus oli Kyproksessa (67 %) ja Ruotsissa (64 %).

Väitteestä ollaan eniten eri mieltä Romaniassa (27 %) ja Liettuassa (25 %), joissa vähintään neljäsosa vastaajista vastustaa tätä ajatusta.

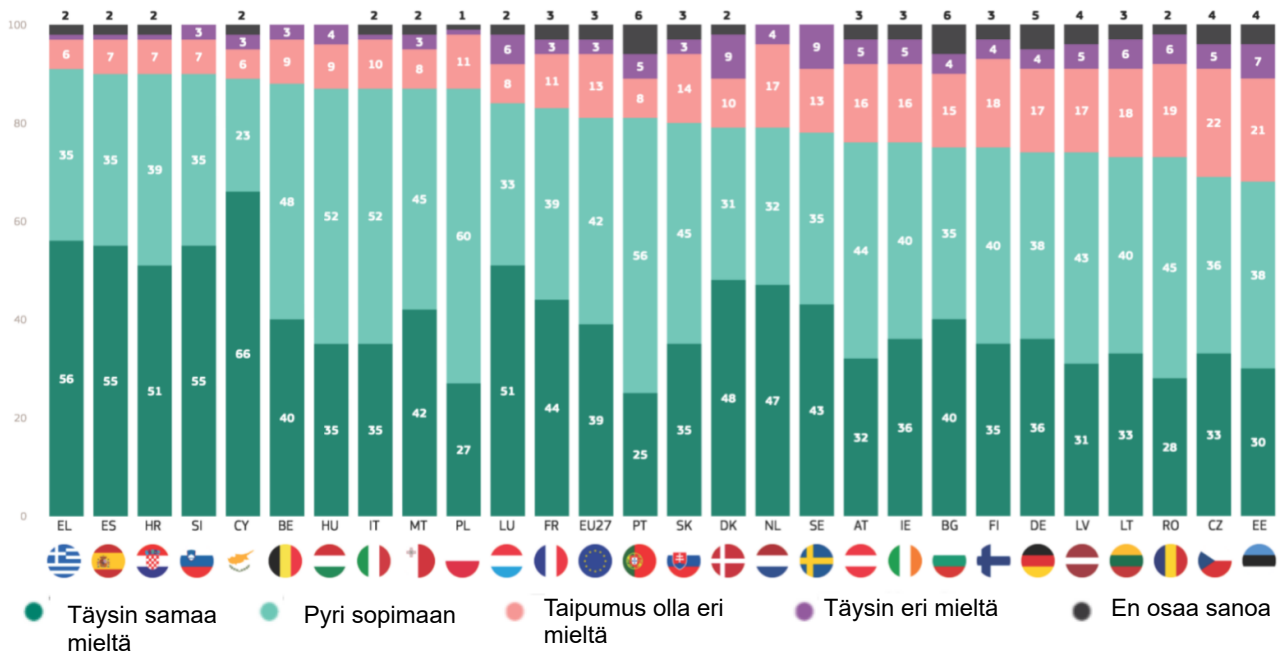
QB12.2. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä? :-Olet huolissasi PFAS-yhdisteiden vaikutuksista ympäristöön (%)

Kaikissa 27 jäsenvaltiossa yli kaksi kolmasosaa vastaajista ilmoitti olevansa huolissaan PFAS-aineiden mahdollisista terveysvaikutuksista altistuessaan PFAS-aineille. Huolenaiheet ovat suurimmat Kreikassa (91 %), Espanjassa, Kroatiassa ja Sloveniassa (kukin 90 %), joissa vähintään yhdeksän kymmenestä vastaajasta sanoo niin. Huolenaiheet ovat pienimmät Virossa (68 %) ja Tšekissä (69 %). Kyproksessa (66 %), Kreikassa (56 %), Sloveniassa, Espanjassa (kukin 55 %), Kroatiassa ja Luxemburgissa (kukin 51 %) yli puolet vastaajista on täysin samaa mieltä tästä väittämästä.

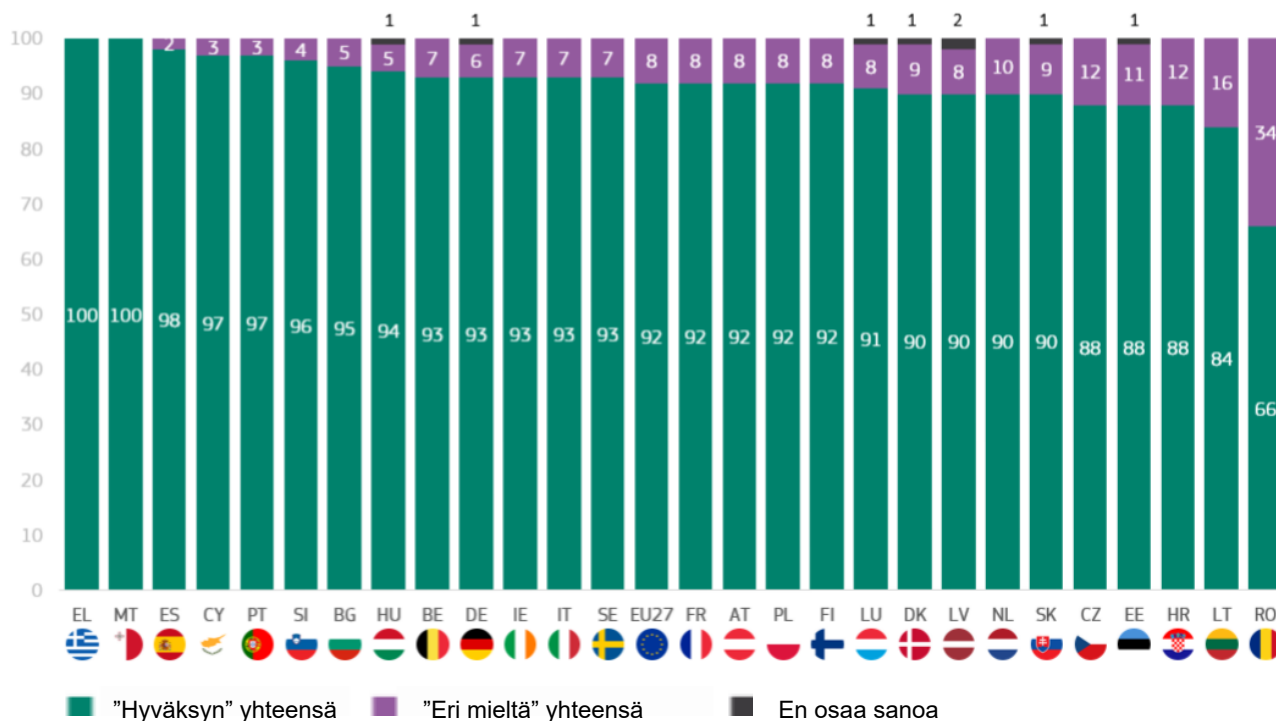
Erimielisyydet ovat suurimmat Virossa (28 %), Tšekissä (27 %) ja Romaniassa (25 %).

QB12.1. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä? Olet huolissasi PFAS-altistumisen mahdollisista terveysvaikutuksista. (%)

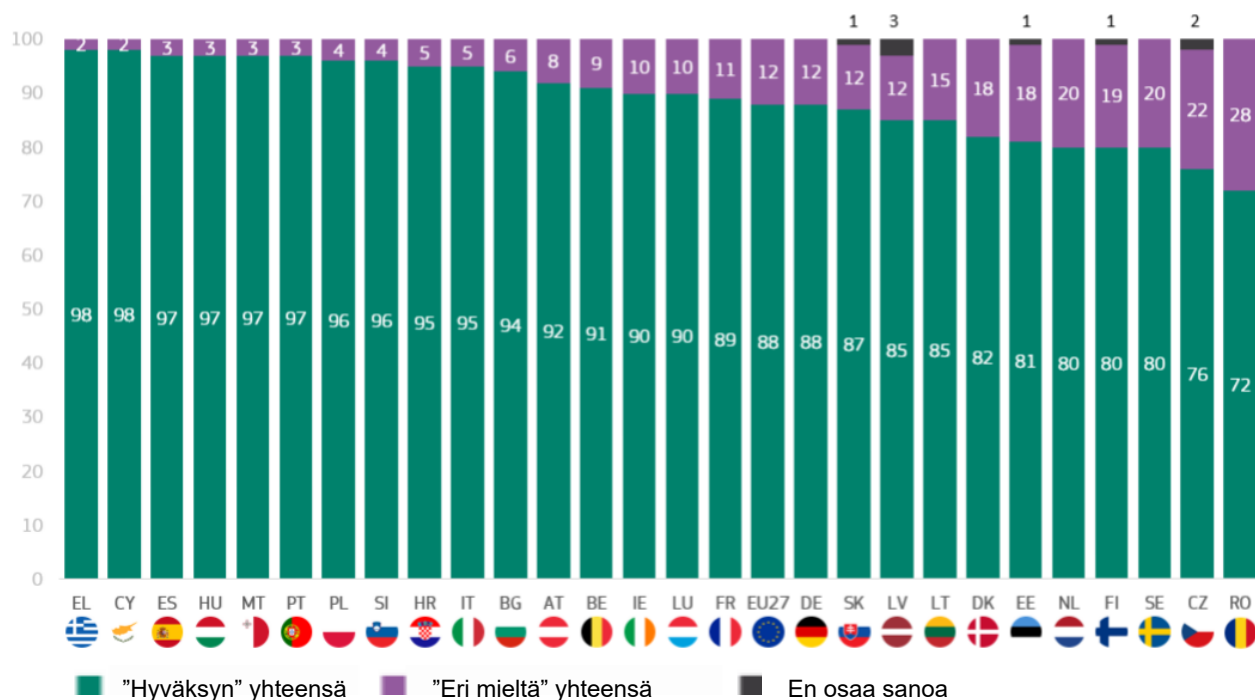

Kuten edellä mainittiin, vastaajilta kysyttiin heidän huolestaan PFAS-yhdisteistä lyhyen johdantotekstin jälkeen. Näin ollen sekä vastaajilta, jotka olivat aiemmin tietoisia PFAS-aineista, että vastaajilta, jotka eivät olleet tietoisia PFAS-aineista, kysyttiin heidän huolestuneisuudestaan.

QB12.2.on kuullut. Olet huolissasi PFAS-aineiden vaikutuksista ympäristöön (EU27) (%)

QB12.1.on kuullut. Olet huolissasi PFAS-altistumisen mahdollisista terveysvaikutuksista. (EU27) (%)

Vaikka yleisesti ottaen suuri enemmistö vastaajista toteaa olevansa huolissaan PFAS-yhdisteistä riippumatta siitä, tiesivätkö he niistä ennen kyselyä vai eivät, vastaajat, jotka ilmoittavat tietävänsä aiemmin PFAS-yhdisteistä, ovat todennäköisemmin huolissaan niiden vaikutuksesta ihmisten terveyteen ja ympäristöön. He ovat erityisen todennäköisemmin sitä mieltä, että he ovat "täysin samaa mieltä" siitä, että he ovat huolissaan näistä vaikutuksista.

QB12. Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä? (EU27) (%)

	Olet huolissasi PFAS-aineille altistumisen mahdollisista terveysvaikutuksista			Olet huolissasi PFAS-yhdisteiden ympäristövaikutuksista			
		Olen kuullut	Ei kuultu		Olen kuullut	Ei kuultu	
Täysin samaa mieltä	39	51	34	Täysin samaa mieltä	44	59	38
Pyri sopimaan	42	37	45	Pyri sopimaan	40	33	43
Taipumus olla eri mieltä	13	9	14	Taipumus olla eri mieltä	10	7	12
Täysin eri mieltä	3	3	3	Täysin eri mieltä	3	1	3
En osaa sanoa	3	0	4	En osaa sanoa	3	0	4
"Hyväksytty" yhteensä	81	88	79	"Hyväksytty" yhteensä	84	92	81
"Eri mieltä" yhteensä	16	12	17	"Eri mieltä" yhteensä	12	8	15

Sosiodemografisten tietojen analyysi osoittaa, että vanhemmat vastaajat ja ne, jotka pysyivät kokopäiväisessä koulutuksessa 20 ikävuoteen asti, ovat todennäköisemmin samaa mieltä näistä kahdesta lausunnosta kuin heidän kollegansa. Esimerkiksi 88 prosenttia niistä, jotka ovat opiskelleet pisimpään, ovat huolissaan PFAS: n vaikutuksista ympäristöön verrattuna 79 prosenttiin niistä, jotka lopettivat kokopäiväisen koulutuksen 15-vuotiaana tai aikaisemmin.

Sama vastausmalli koskee niitä, joilla ei juuri koskaan tai koskaan ole vaikeuksia maksaa laskujaan. Esimerkiksi 86 prosenttia niistä on huolissaan PFAS-aineiden ympäristövaikutuksista, kun vastaava osuus on useimmiten 81 prosenttia niillä, joilla on tällaisia vaikeuksia.

QB12.1 Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä? Olet huolissasi PFAS- altistumisen mahdollisista terveysvaikutuksista. (% – EU)

	"Hyväksyn" yhteensä	"Eri mieltä" yhteensä	En osaa sanoa
EU27	81	16	3
Sukupuoli			
Mies	80	18	2
Nainen	83	14	3
Ikä			
15–24	79	18	3
25–39	82	16	2
40–54	83	15	2
55+	81	16	3
Koulutus (loppu)			
15–	78	17	5
16–19	81	16	3
20+	84	15	1
Opiskelee edelleen	82	16	2
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet			
Suurimman osan ajasta	78	17	5
Ajoittain	81	16	3
Melkein koskaan / Ei koskaan	83	15	2
EU:n kuva			
Myönteinen	85	13	2
Neutraali	80	17	3
Kielteinen	74	23	3

Ne, joilla on myönteinen kuva EU:sta, ovat myös todennäköisemmin järjestelmällisesti samaa mieltä kaikista kolmesta lausunnosta kuin ne, joilla on kielteinen kuva. Esimerkiksi 85 prosenttia heistä on huolissaan PFAS-aineiden mahdollisista terveysvaikutuksista altistuessaan niille, kun vastaava osuus on 74 prosenttia niistä, joilla on kielteinen kuva EU:sta.

QB12.2 Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä? Olet huolissasi PFAS: n vaikutuksista ympäristöön. (% – EU)

	"Hyväksyn" yhteensä	"Eri mieltä" yhteensä	En osaa sanoa
EU27	84	13	3
Sukupuoli			
Mies	83	14	3
Nainen	85	12	3
Ikä			
15–24	85	13	2
25–39	84	14	2
40–54	84	14	2
55+	84	13	3
Koulutus (loppu)			
15–	79	16	5
16–19	82	15	3
20+	88	11	1
Opiskelee edelleen	87	12	1
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet			
Suurimman osan ajasta	81	15	4
Ajoittain	81	16	3
Melkein koskaan / Ei koskaan	86	12	2
EU:n kuva			
Myönteinen	88	10	2
Neutraali	82	15	3
Kielteinen	75	21	4

V. Veteen liittyvät kysymykset

Viidennessä luvussa keskitytään veteen liittyviin kysymyksiin. Se alkaa tutkimalla eurooppalaisten tietoisuutta veteen liittyvistä uhkista omassa maassaan ja sen jälkeen tarkastelemalla käsityksiä veteen liittyvistä riskeistä kansallisella tasolla. Lopuksi siinä tarkastellaan kansallisten sidosryhmien roolia tehokkaassa vesihuollossa ennen kuin keskustellaan lisätoimenpiteistä vesikysymysten ratkaisemiseksi Euroopassa.

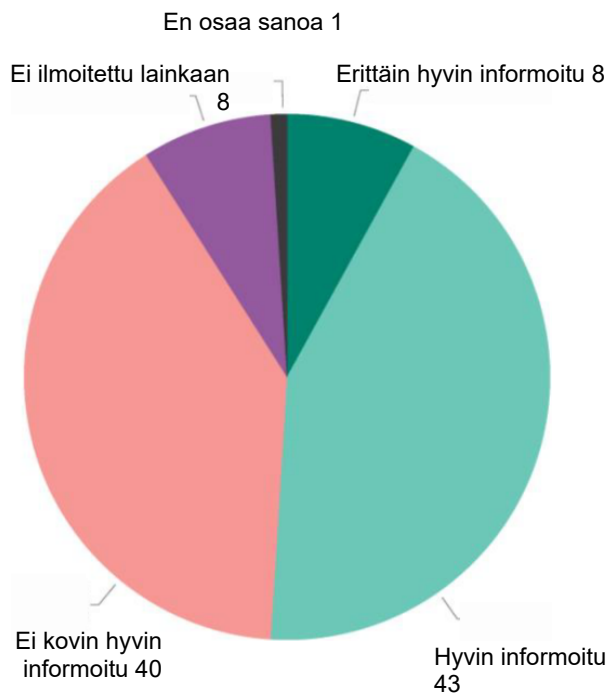
1. Tietoisuus veteen liittyvistä ongelmista kansallisella tasolla

Eurooppalaiset ovat eri mieltä siitä, miten hyvin he tuntevat maansa veteen liittyvät ongelmat.

Hieman yli puolet vastaajista (51 %) katsoo olevansa hyvin perillä veteen liittyvistä ongelmista, kuten saasteista, tulvista, kuivuudesta ja tehottomasta vedenkäytöstä omassa maassaan.²⁰ Vastaajista 43 prosenttia tuntee olevansa hyvin perillä asioista ja 8 prosenttia tuntee olevansa hyvin perillä asioista.

Hieman pienempi osa (48 %) kokee, ettei ole hyvin perillä maansa veteen liittyvistä ongelmista. 40 prosenttia kokee, ettei ole hyvin perillä asioista, ja 8 prosenttia kokee, ettei ole lainkaan perillä asioista. Vain yksi prosentti vastaajista ilmoitti, ettei tiedä.

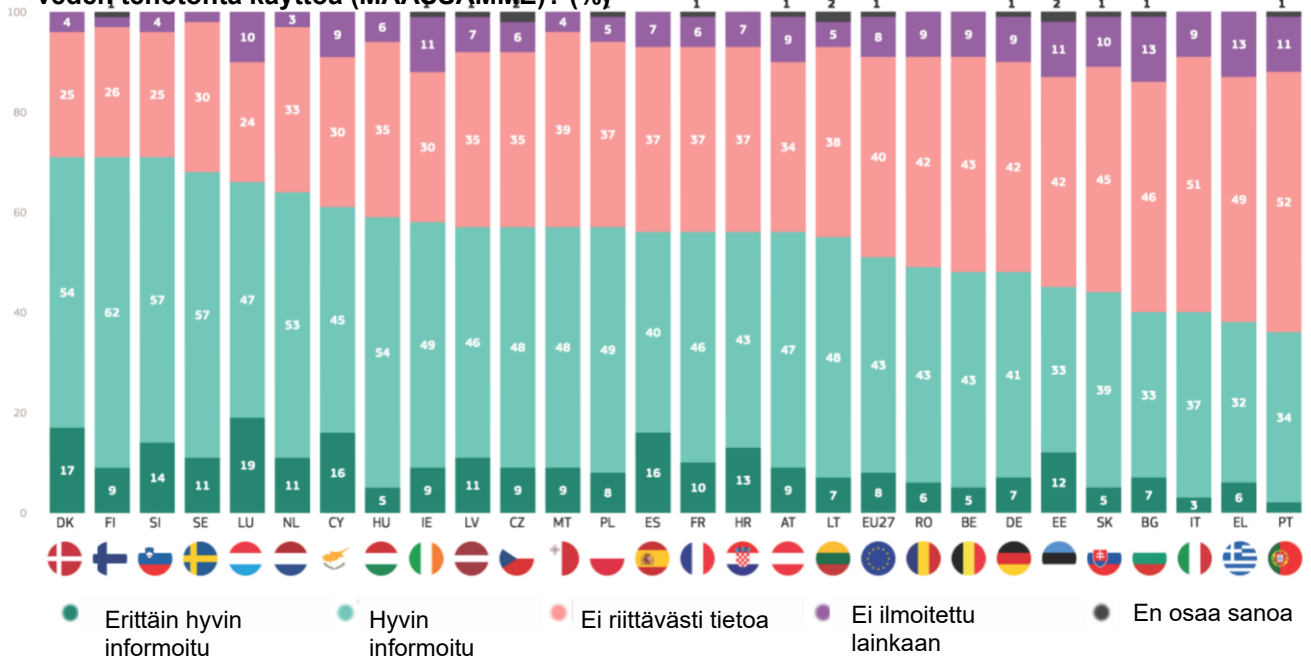
QB14. Kuinka hyvin tunnet veteen liittyviä ongelmia, kuten pilaantumista, tulvia, kuivuutta tai veden tehotonta käyttöä (MAASSAMME)? (EU27) (%)

²⁰ Kuinka hyvin tunnet veteen liittyviä ongelmia, kuten pilaantumista, tulvia, kuivuutta tai veden tehotonta käyttöä (MAASSAMME)?

Yli puolet vastaajista 18 jäsenvaltiossa katsoo olevansa hyvin perillä maansa veteen liittyvistä ongelmista. Tässä ryhmässä osuudet ovat suurimmat Tanskassa, Suomessa ja Sloveniassa (71 %), joissa yli seitsemän kymmenestä vastaajasta kokee olevansa hyvin perillä asioista. Erittäin hyvin perillä olevien vastaajien osuus on suurin Luxemburgissa (19 %), Tanskassa (17 %), Espanjassa ja Kyproksessa (16 %).

QB14. Kuinka hyvin tunnet veteen liittyviä ongelmia, kuten pilaantumista, tulvia, kuivuutta tai veden tehotonta käyttöä (MAASSAMME)? (%)

Toisaalta yli puolet yhdeksässä jäsenvaltiossa toimivista vastaajista katsoo, ettei heillä ole riittävästi tietoa veteen liittyvistä ongelmista omassa maassaan, ja osuus on suurin Portugalissa (63 prosenttia), Kreikassa (62 prosenttia) ja Italiassa (60 prosenttia). Seitsemässä jäsenvaltiossa vähintään joka kymmenes vastaaja katsoo, ettei ole lainkaan perillä näistä ongelmista.

Sosiodemografisten tietojen analyysi osoittaa seuraavaa:

Vaikka suurin osa miehistä (55 prosenttia) katsoo olevansa hyvin perillä veteen liittyvistä kysymyksistä omassa maassaan, vain vähemmistö naisista (49 prosenttia vs. 51 prosenttia) sanoo niin.

Erot ovat merkittäviä myös niiden välillä, jotka lopettivat kokopäiväisen koulutuksen aikaisintaan (38 prosenttia), jolloin vain pieni vähemmistö tuntee saaneensa tietoa, ja niiden välillä, jotka pysyivät kokopäiväisessä koulutuksessa 20-vuotiaaksi tai sitä vanhemmaksi (62 prosenttia).

Johtajat sanovat niin myös todennäköisemmin (61 %) kuin koti-ihmiset (39 %) tai työttömät (43 %). Samoin tekevät ne, joilla on lähes koskaan tai ei koskaan vaikeuksia maksaa laskujaan (57 %), verrattuna niihin, joilla on tällaisia vaikeuksia suurimman osan ajasta (38 %). On huomionarvoista, että tässä suhteessa kaupunkialueiden ja maaseudulla asuvien välillä ei ole eroja.

QB14 Kuinka hyvin tunnet veteen liittyviä ongelmia, kuten pilaantumista, tulvia, kuivuutta tai veden tehotonta käyttöä (MAASSAMME)? (% – EU)					
	Erittäin hyvin informoitu	Hyvin informoitu	Ei riittävästi tietoa	Ei ilmoitettu lainkaan	En osaa sanoa
EU27	8	43	40	8	1
Sukupuoli					
Mies	10	45	39	6	0
Nainen	7	42	42	9	0
Koulutus (loppu)					
15–	6	32	48	14	0
16–19	7	41	44	8	0
20+	11	51	34	4	0
Opiskelee edelleen	7	44	40	8	1
Sosio-ammattillinen luokka					
Itsenäinen ammatinharjoittaja	11	47	36	5	1
Johtajat	11	50	34	5	0
Muut valkoiset kaulukset	10	45	40	5	0
ruumiillisen työn tekijät	7	42	44	7	0
Talohenkilöt	7	32	48	13	0
Työttömät	7	36	43	13	1
Eläkkeellä	8	43	39	9	1
Opiskelijat	8	43	40	8	1
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet					
Suurimman osan ajasta	7	31	44	17	1
Ajoittain	6	36	47	10	1
Melkein koskaan / Ei koskaan	9	48	37	6	0
Subjekttiivinen kaupungistuminen					
Maaseutukylä	9	43	40	7	1
Pieni / keskikokoinen kaupunki	8	44	40	8	0
Suuri kaupunki	8	44	40	8	0

2. Tärkeimmät veteen liittyvät uhat

Lähes seitsemän kymmenestä eurooppalaisesta pitää saastumista maansa suurimpana veteen liittyvänä uhkana.

Vastaajilta kysyttiin, mitkä olivat heidän mielestään tärkeimmät veteen liittyvät uhat ennalta koodatusta luettelosta. Saastuminen valittiin yleisimmin suurimmaksi uhaksi, 21 prosenttia vastaajista. Seuraavaksi eniten vettä kulutetaan (17 %), seuraavaksi eniten ilmastonmuutosta (16 %) ja kuivuutta (14 %). Kansalaiset valitsivat muut käytettävissä olevat vaihtoehdot seuraavasti: tulvat (11 %), vesipula (11 %), luontotyyppien tilan heikkeneminen (7 %) ja levien kasvu (2 %).

QB13a. Mitkä seuraavista toimita EU:n olisi asetettava etusijalle luonnon suojelemiseksi? Ensimmäinen? (EU27) (%)

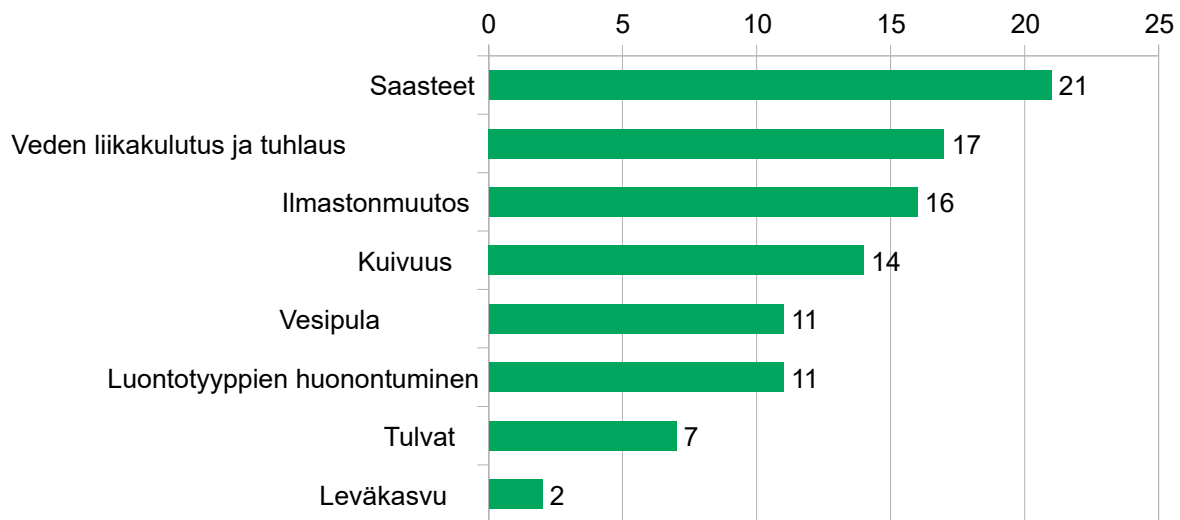
(*edellinen kaavio on virheellinen, ks. seuraava sivu*)

Tämän jälkeen vastaajia pyydettiin valitsemaan kahdeksasta veteen liittyvästä ongelmasta ne neljä, joiden he katsoivat muodostavan suurimman²¹uhan heidän maalleen. Seuraavat tulokset viittaavat kaikkien neljän vastauksen kumulatiivisiin vastauksiin.

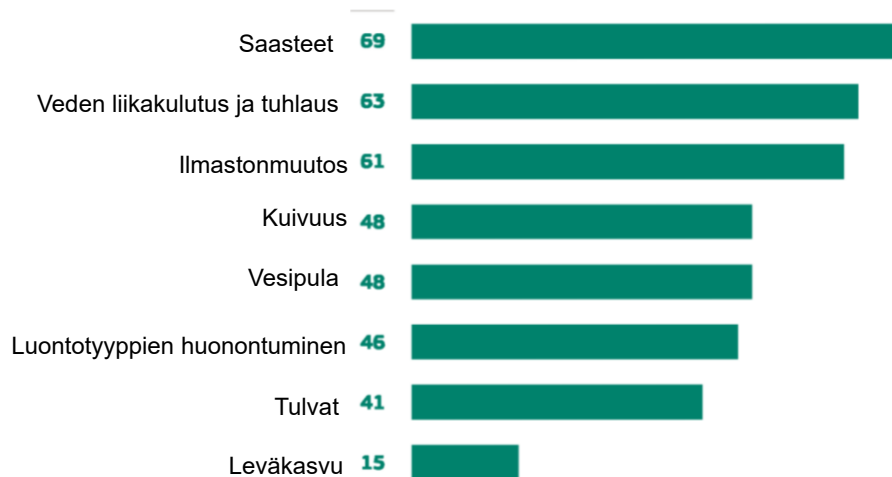
Saastumista (21 prosenttia) pidetään maansa suurimpana veteen liittyvänä uhkana, jota seuraavat liiallinen vedenkulutus ja veden tuhlaus (17 prosenttia) ja ilmastonmuutos (16 prosenttia). Seuraavina ovat kuivuus (14 %), tulvat (11 %), vesipula (11 %) ja levien kasvu (2 %).

(*edellinen kaavio oli virheellinen, oikea kaavio olisi seuraava *)

QB15a. Mitkä ovat mielestäsi suurimmat veteen liittyvät uhat? (maassamme)? Ensinkö? (%)

QB15T. Mitkä ovat mielestäsi suurimmat veteen liittyvät uhat (MAASSAMME)? Ensinkö? Toinen? Kolmantena? Neljäs? (EU27) (%)

21 QB15. Mitkä ovat mielestäsi suurimmat veteen liittyvät uhat (MAASSAMME)? Ensinkö? Toinen? Kolmantena? Neljäs?

Erityiseurobarometri 550 Ympäristö

Pilaantuminen on suurinta Suomessa (89 %), Sloveniassa (85 %), Tanskassa (83 %), Liettuassa (83 %) ja Slovakiassa (80 %). Saastuminen on toiseksi yleisin uhka Saksassa (66 %) ja Italiassa (64 %) ja kolmanneksi yleisin Maltalla (66 %), Espanjassa (64 %) ja Portugalissa (60 %). Kypros on ainoa maa, jossa saasteet eivät ole kolmen parhaan joukossa.

Vesipula on toiseksi suurin Espanjassa (67 %) ja Portugalissa (64 %). Vaikka suurin osa vastaajista seitsemässä jäsenvaltiossa eli Kyproksessa (62 prosenttia), Maltassa (60 prosenttia), Saksassa, Puolassa (molemmissa 52 prosenttia), Tšekissä (51 prosenttia), Bulgariassa (50 prosenttia) ja Puolassa (51 prosenttia) ei ole sijoittunut kolmen parhaan joukkoon missään muussa jäsenvaltiossa, se on kolmen parhaan joukossa. Se on alhaisimmillaan Suomessa (9 %).

Veden liikakulutus ja veden tuhlaus ovat ensimmäisellä sijalla Saksassa (70 %) ja toisella tai kolmannella sijalla 19 jäsenvaltiossa, ja ne ovat suurimmat Kyproksessa, Kroatiassa ja Slovakiassa (kukin 71 %). Se ei ole kolmen suurimman joukossa seitsemässä jäsenvaltiossa, mutta vain kahdessa enemmistö ei pidä sitä maansa suurimpana uhkana – nimittäin Romaniassa (47 %) ja Latviassa (42 %).

Ilmastonmuutos on kolmantena EU:n tasolla, mutta ensimmäisenä kolmessa jäsenvaltiossa: Kroatiassa (74 prosenttia yhdessä saastumisen kanssa), Portugalissa (69 prosenttia yhdessä kuivuuden kanssa) ja Italiassa (68 prosenttia). Uhka on toiseksi tai kolmanneksi suurin Ruotsissa (70 %) 14 muussa jäsenvaltiossa. Se ei ole kolmen suurimman joukossa kymmenessä jäsenvaltiossa, eikä sitä pidetä suurimpana uhkana neljässä jäsenvaltiossa – alhaisimpana Virossa (36 %).

Kuivuus on veteen liittyvien uhkien kärjessä neljässä jäsenvaltiossa eli Kyproksessa, Espanjassa (kukin 77 %), Maltassa ja Portugalissa (kukin 69 %). He sijoittuvat toiseksi Tšekissä ja Romaniassa (kukin 60 prosenttia) ja kolmanneksi Bulgariassa (59 prosenttia) ja Slovakiassa

(52 prosenttia). Vaikka vastaajat Ranskassa (58 prosenttia) ja Puolassa (51 prosenttia) eivät sijoittuneet kolmen parhaan joukkoon missään muussa jäsenvaltiossa, suurin osa vastaajista piti sitä kolmen tärkeimmän joukossa. Se on alhaisimmillaan Suomessa (8 %).

Luonnontottumusten heikkeneminen on toiseksi suurinta Suomessa (73 %), jonka jälkeen tulevat Viro (68 %), Liettua (58 %) ja Latvia (51 %). Kolmantena ovat Ruotsi (66 %), Unkari (60 %) ja Kroatia (59 %). Vaikka vastaajat Itävallassa (53 %), Saksassa (57 %), Tanskassa (56 %), Romaniassa (54 %) ja Sloveniassa (51 %) eivät sijoittuneet kolmen parhaan joukkoon missään muussa jäsenvaltiossa, suurin osa vastaajista pitää sitä kolmen parhaan joukossa. Vähiten se on Bulgariassa ja Espanjassa (molemmissa 34 %).

Tulvat ovat kolmanneksi suurimmat Tanskassa (62 %), Sloveniassa (59 %) ja Suomessa (55 %). Vaikka suurin osa vastaajista Belgiassa (58 %), Irlannissa (56 %), Alankomaissa (54 %), Italiassa ja Romaniassa (molemmissa 50 %) ei sijoittunut kolmen parhaan joukkoon missään muussa jäsenvaltiossa, heitä pidetään kolmen parhaan joukossa. Heikoimmin ne sijoittuivat Maltassa (11 %) ja Virossa (14 %).

Suomi erottuu edukseen, sillä suuri osa vastaajista mainitsee levän kasvun (66 %) maansa veteen liittyvänä ongelmana. Tämä kysymys on kolmas Suomessa, mutta se ei ole kolmen parhaan joukossa missään muussa jäsenvaltiossa, eikä sitä valita enemmistöllä muualla. ?? seitsemässä jäsenvaltiossa alle kymmenesosa vastaajista mainitsi sen.

QB15T. (englanniksi) Mitkä ovat mielestäsi suurimmat veteen liittyvät uhat (MAASSAMME)? Ensinkö? Toinen? Kolmantena? Neljäs? (%)

	EU27	AT	BE	BG	CY	CZ	DE	DK	EE	EL	E5	FI	FR	HR	HU	IE	IT	LT	LU	LV	MT	NL	PL	PT	RO	5E	SI	SK
Saasteet	69	64	76	78	54	68	66	83	73	72	64	89	70	74	76	83	64	83	74	85	66	70	70	60	70	78	85	80
Veden liikakulutus ja tuhlaus	63	63	64	62	71	59	70	55	67	63	64	51	62	71	64	58	62	54	67	42	67	57	62	59	47	62	64	71
Ilmastonmuutos	61	56	71	49	64	41	61	74	36	54	60	61	60	74	53	61	68	55	51	50	55	64	58	69	59	70	54	49
Kuivuus	48	30	31	59	77	60	33	11	24	48	77	8	58	37	48	13	47	43	39	24	69	44	51	69	60	21	39	52
Vesipula	48	41	33	50	62	51	52	21	21	43	67	9	46	36	38	33	49	19	33	13	60	47	52	64	36	34	26	42
Luontotyyppien huonontuminen	46	53	47	34	36	49	57	56	68	47	34	73	37	59	60	45	44	58	42	51	38	43	38	42	54	66	51	41
Tulvat	41	46	58	43	26	33	38	62	14	55	19	16	46	41	37	56	50	26	44	43	11	54	39	22	50	36	59	45
Leväkasvu	15	20	13	8	8	15	13	21	41	7	6	66	13	8	20	30	13	28	14	47	16	13	21	9	19	28	7	10

Erityiseurobarometri 550 Ympäristö

Sosiodemografisten tietojen analyysi osoittaa, että vastaajat, jotka pysyivät pisimpään kokopäiväisessä koulutuksessa, mainitsevat johdonmukaisesti todennäköisemmin minkä tahansa uhkista. Saastuminen valitaan ensimmäiseksi uhaksi vastaajien sosiodemografisesta asemasta riippumatta.

Ammattiryhmittäin on joitakin pieniä eroja. Johtajat (65 prosenttia) ja opiskelijat (69 prosenttia) mainitsevat ilmastonmuutoksen todennäköisemmin kuin muut ryhmät, kun taas asuntohenkilöt erottuvat muista mainitsemalla kuivuuden (56 prosenttia vs. 45–50 prosenttia) ja vesipulan (55 prosenttia vs. 42–49 prosenttia).

Maaseudulla asuvat vastaajat mainitsevat myös todennäköisemmin vesipulan (51 prosenttia verrattuna 44 prosenttiin suurissa kaupungeissa asuvista vastaajista), kun taas kaupunkialueilla asuvat mainitsevat useammin saastumisen (71 prosenttia verrattuna 69 prosenttiin maaseutualueilla) ja ilmastonmuutoksen (63 prosenttia verrattuna 58 prosenttiin).

QB15T Mitkä ovat mielestäsi suurimmat veteen liittyvät uhat (MAASSAMME)? Ensinkö? Toinen? Kolmantena? Neljäs? (% – EU)

	Saasteet	Veden liikakulutus ja tuhlaus	Ilmastonmuutos	Luontotyyppien huonontuminen	Kuivuus	Vesipula	Tulvat	Leväkasvut
EU27	69	63	61	46	48	48	41	15
Sukupuoli								
Mies	69	63	61	47	48	48	39	15
Nainen	69	62	61	46	48	48	42	15
Ikä								
15–24	69	63	66	48	45	43	41	15
25–39	70	63	59	48	48	47	39	17
40–54	68	64	61	47	48	50	40	15
55+	69	62	60	44	50	49	42	13
Koulutus (loppu)								
15–	65	63	58	40	55	55	42	11
16–19	69	62	61	46	48	48	41	15
20+	70	63	60	48	47	46	40	16
Opiskelee edelleen	70	63	69	50	43	41	39	15
Sosio-ammattillinen luokka								
Itsenäinen ammatinharjoittaja	69	64	57	47	49	48	42	15
Johtajat	68	63	65	50	46	49	38	14
Muut valkoiset kaulukset	70	62	60	49	45	49	41	16
ruumiillisen työn tekijät	68	64	60	46	49	49	40	16
Talohenkilöt	70	58	52	37	56	55	42	16
Työttömät	76	63	58	43	49	42	41	15
Eläkkeellä	68	62	60	44	50	47	43	13
Opiskelijat	67	64	69	49	45	42	40	14
Subjekttiivinen kaupungistuminen								
Maaseutukylä	69	63	58	44	48	51	39	15
Pieni / keskikokoinen kaupunki	67	64	62	46	49	48	41	14
Suuri kaupunki	71	61	63	49	48	44	41	15

3. Kansallisten sidosryhmien rooli tehokkaassa vesienhoidossa

Kun vastaajilta kysyttiin, tekevätkö tietyt toimijat tällä hetkellä riittävästi veden käyttämiseksi tehokkaasti, suurin osa vastaajista katsoi, että näin ei ole – kalastusta ja vesiviljelyä lukuun ottamatta.

Kolme neljäsosaa (75 %) eurooppalaisista katsoo, että teollisuus ei tee riittävästi veden käyttämiseksi tehokkaasti, kun taas 17 prosenttia katsoo, että se tekee oikean määrän²².

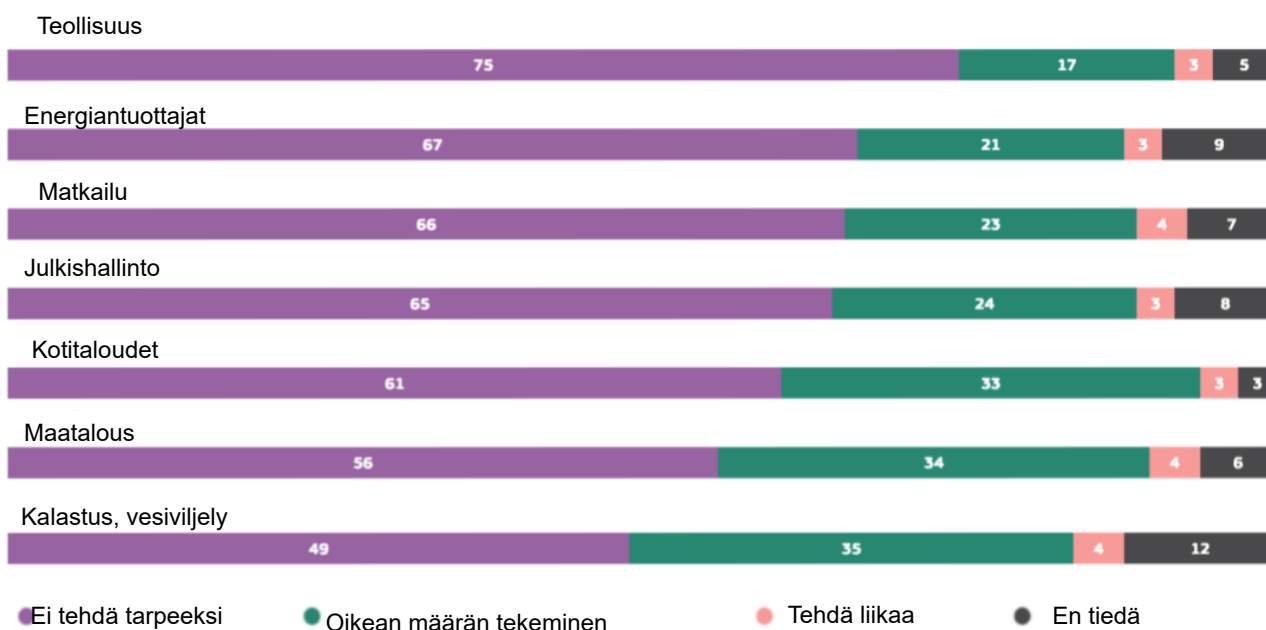
Noin kaksi kolmasosaa vastaajista katsoo myös, että energiantuottajat (67 prosenttia "ei riitä" vs. 21 prosenttia "asianmukaisesta määrästä"), matkailu (66 prosenttia vs. 23 prosenttia) ja julkishallinto (65 prosenttia vs. 24 prosenttia) eivät tällä hetkellä tee riittävästi vesivarojen käyttämiseksi tehokkaasti omassa maassaan.

Yli kuusi kymmenestä vastaajasta (61 prosenttia) katsoo, että kotitaloudet eivät tee riittävästi vesivarojen käyttämiseksi tehokkaasti (33 prosenttia "oikeasta määrästä"), ja 56 prosenttia sanoo samaa maatalouden osalta (34 prosenttia "oikeasta määrästä").

Lisäksi 49 prosenttia vastaajista katsoo, että kalastus/vesiviljely ei tällä hetkellä tee riittävästi veden käyttämiseksi tehokkaasti omassa maassaan, kun taas 35 prosenttia katsoo tekevänsä oikean määrän. Kaikkien toimijoiden mielestä 3–4 prosenttia vastaajista on sitä

mieltä, että he tekevät liikaa. On huomionarvoista, että "en osaa sanoa" -vastaukset ovat jatkuvasti alle kymmenen prosenttia lukuun ottamatta kalastusta ja vesiviljelyä (12 prosenttia).

QB16. Tekeekö kukin seuraavista toimijoista mielestäsi tällä hetkellä liikaa oikean tai riittämättömän vedenkäytön puolesta (MAAMME)? (EU27) (%)

²² QB16. Tekevätkö seuraavat toimijat mielestäsi tällä hetkellä liikaa, oikeasta määrästä vai riittämättömästi veden tehokkaaksi käyttämiseksi (MAASSAMME)? 1. Teollisuus, 2. Kotitaloudet, 3. Maatalous, 4. Energiantuottajat, 4. Kalastus, vesiviljely, 5. Matkailu, 6. Julkishallinto.

Erityiseurobarometri 550 Ympäristö

Valtaosa vastaajista 26 jäsenvaltiossa katsoo, että teollisuus ei tällä hetkellä tee riittävästi veden käyttämiseksi tehokkaasti omassa maassaan. Tässä ryhmässä osuudet kuitenkin vaihtelevat suuresti, ja ne ovat suurimmat Kreikassa (92 %) ja Maltassa (87 %) ja pienimmät Suomessa ja Virossa (51 %).

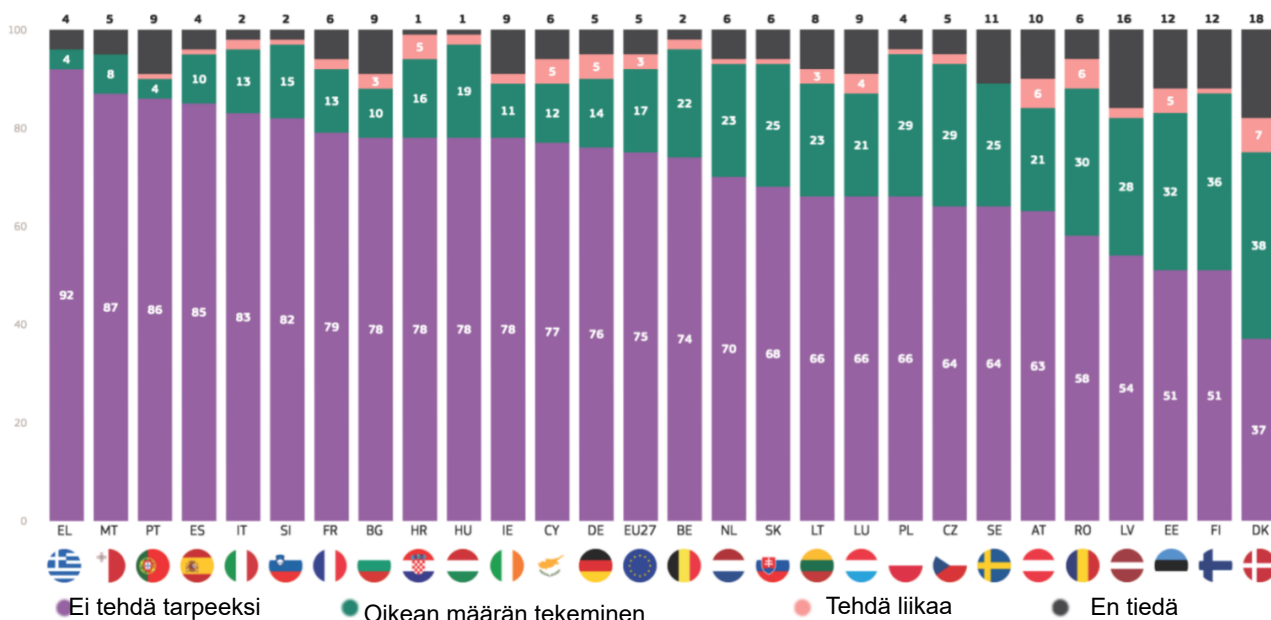
Vain Tanskassa vähemmistö on sitä mieltä, että teollisuus ei tee tarpeeksi (37 %), ja se on lähes jakautunut niiden kanssa, jotka ajattelevat tekevänsä oikean määrän (38 %).

21 jäsenvaltiossa vähintään puolet vastaajista katsoo, että energiantuottajat eivät tällä hetkellä tee riittävästi

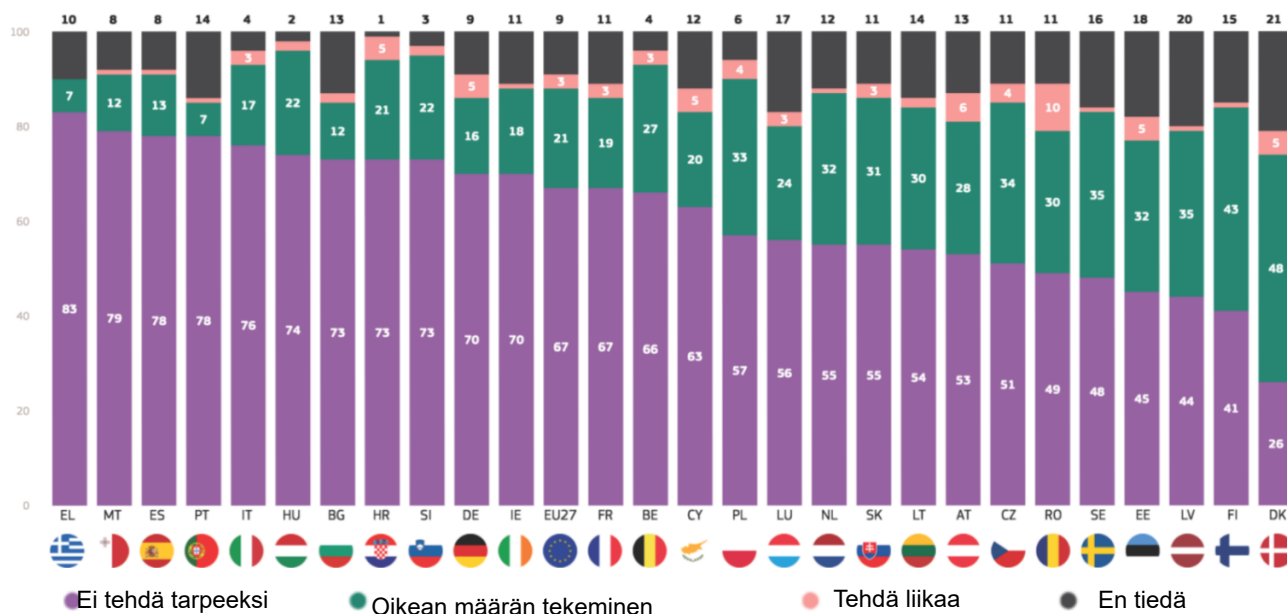
vesivarojen käyttämiseksi tehokkaasti omassa maassaan. Tässä ryhmässä osuudet vaihtelevat Suomen 83 prosentista ja Maltan 79 prosentista Tšekin 51 prosenttiin. Kahdessa jäsenvaltiossa tätä mieltä on vain vähemmistö, nimittäin Suomi (41 prosenttia vs. 43 prosenttia oikeasta määrästä) ja Tanska (26 prosenttia vs. 48 prosenttia).

On huomionarvoista, että Tanskassa (21 prosenttia) ja Latviassa (20 prosenttia) osuudet ovat erityisen korkeita.

QB16.1. Tekeekö kukin seuraavista toimijoista mielestäsi tällä hetkellä liikaa, oikeita tai riittämättömiä toimia veden käyttämiseksi tehokkaasti (MAASSAMME)?-Teollisuus (%)

QB16.4. Tekeekö kukin seuraavista toimijoista mielestäsi tällä hetkellä liikaa, oikein tai liian vähän veden käyttämiseksi tehokkaasti (MAASSAMME)? Energiantuottajat (%)

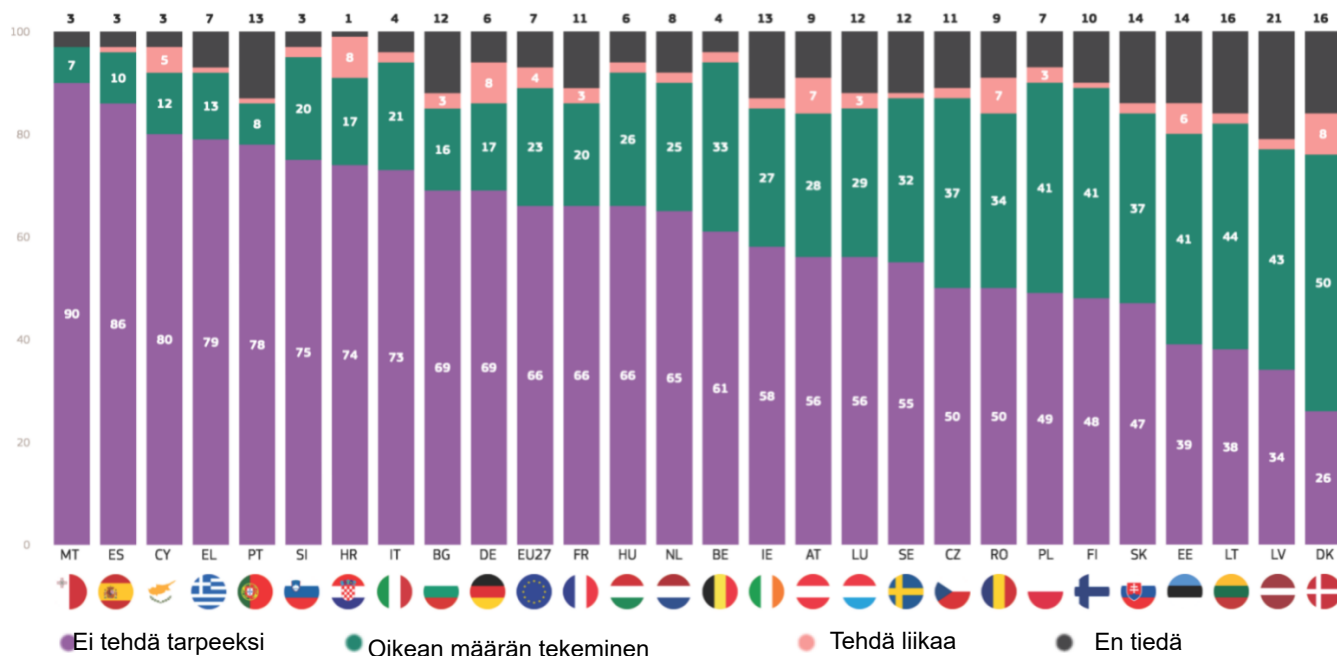
Erityiseurobarometri 550 Ympäristö

20 jäsenvaltiossa vähintään puolet vastaajista on sitä mieltä, että matkailuala ei tällä hetkellä tee riittävästi vesivarojen käyttämiseksi tehokkaasti omassa maassaan. Tässä ryhmässä osuudet vaihtelevat Maltaan 90 prosentista ja Espanjan 86 prosentista Tšekin ja Romanian 50 prosenttiin.

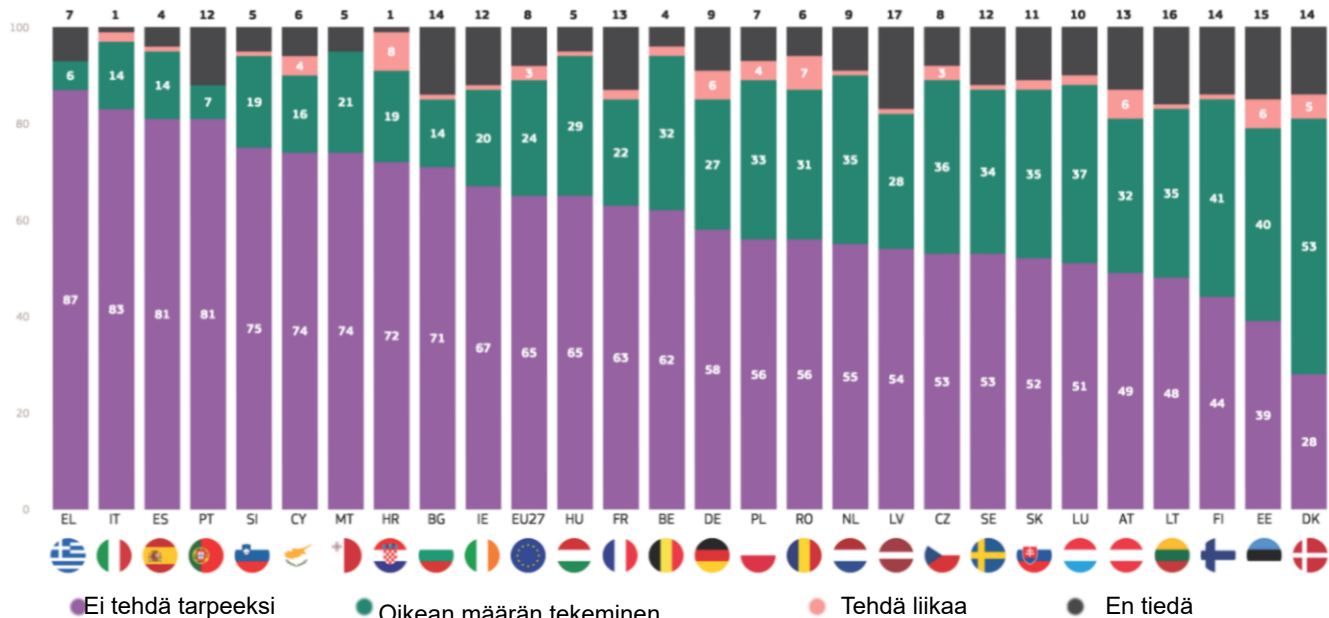
Neljässä jäsenvaltiossa enemmän vastaajia oli sitä mieltä, että se tekee oikean määrän eikä tarpeeksi, nimittäin Tanskassa (50 % vs. 26 % "ei riitä"), Latviassa (45 % vs. 34 %), Liettuassa (44 % vs. 38 %) ja Virossa (41 % vs. 39 %). Latviassa yli viidennes vastaajista ilmoitti, ettei tiedä (21 %).

22 jäsenvaltiossa vähintään puolet vastaajista katsoo, että julkishallinto ei tällä hetkellä tee riittävästi vesivarojen käyttämiseksi tehokkaasti omassa maassaan. Tässä ryhmässä osuudet vaihtelevat Kreikan 87 prosentista ja Italian 83 prosentista Luxemburgin 51 prosenttiin. Kahdessa jäsenvaltiossa useammat vastaajat katsovat, että se tekee oikean määrän eikä tarpeeksi, jälleen Tanskassa (53 prosenttia vs. 28 prosenttia "ei riitä") ja Virossa (40 prosenttia vs. 39 prosenttia).

QB16.6. Tekeekö kukin seuraavista toimijoista mielestäsi tällä hetkellä liikaa, oikeita tai riittämättömiä toimia veden käyttämiseksi tehokkaasti (MAAMME)?:-Matkailu (%)

QB16.7. Tekevätkö seuraavat toimijat mielestäsi tällä hetkellä liikaa, oikein vai liian vähän veden käyttämiseksi tehokkaasti (MAASSAMME)?:-Julkisen hallinto (%)

Erityiseurobarometri 550 Ympäristö

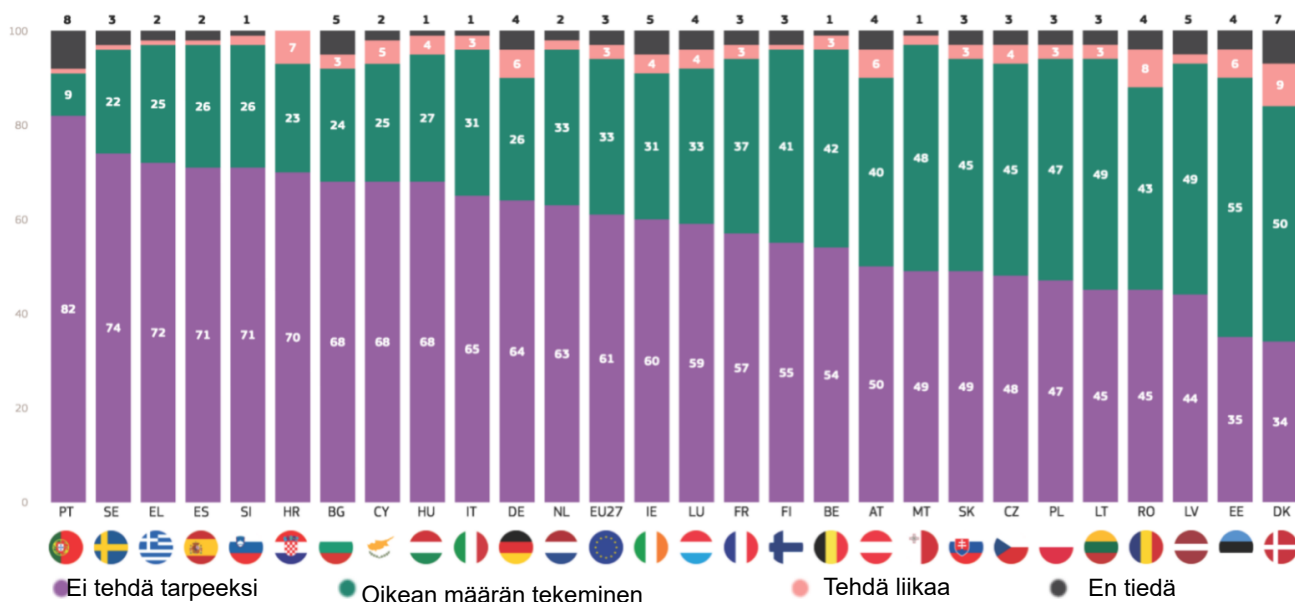
18 jäsenvaltiossa vähintään puolet vastaajista katsoo, että kotitaloudet eivät tällä hetkellä tee riittävästi vesivarjojen käyttämiseksi tehokkaasti omassa maassaan. Tässä ryhmässä osuudet vaihtelevat Portugalin 82 prosentista ja Ruotsin 74 prosentista Itävallan 50 prosenttiin.

Neljässä jäsenvaltiossa useampi vastaaja katsoo tekevänsä oikean määrän eikä tarpeeksi, jälleen Tanskassa (50 % vs. 34 % "ei tarpeeksi"), Virossa (35 % vs. 55 %), Latviassa (49 % vs. 44 %) ja Liettuassa (49 % vs. 45 %). Näkemykset ovat jakautuneet tai lähes jakautuneet Puolassa (47 prosenttia molemmista) ja Maltassa (48 prosenttia "oikeasta" ja 49 prosenttia "ei riitä").

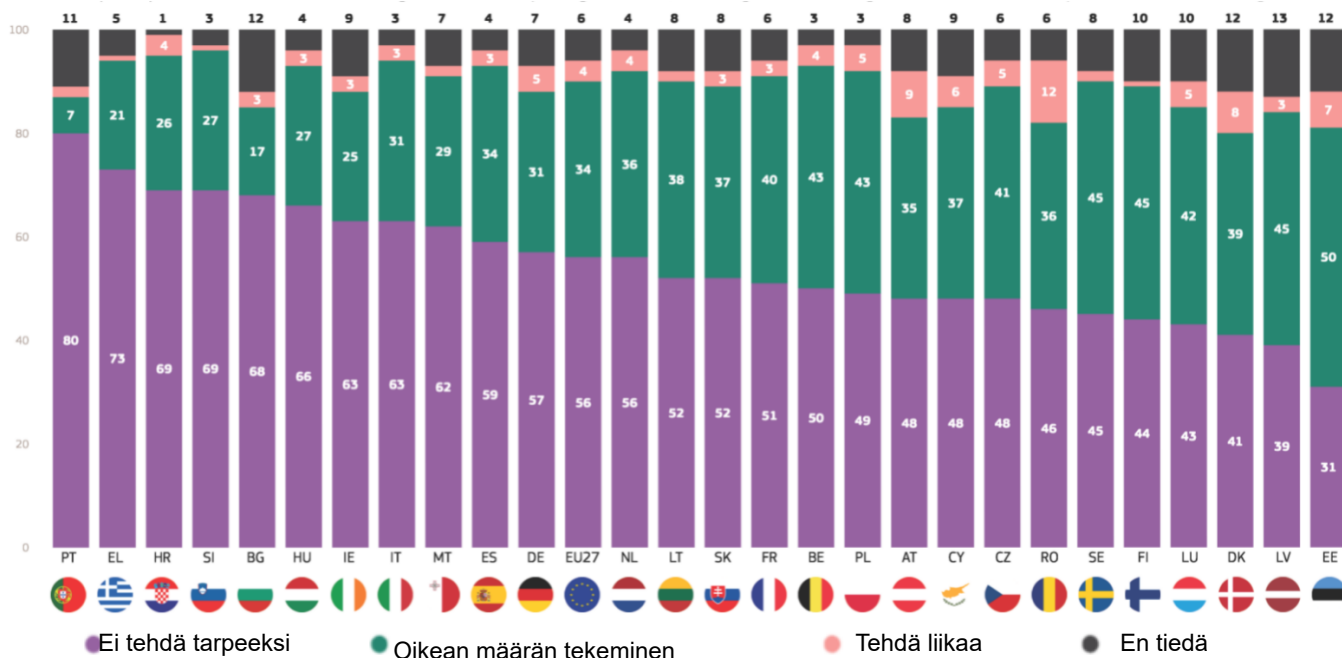
16 jäsenvaltiossa vähintään puolet vastaajista on sitä mieltä, että maatalousala ei tällä hetkellä tee riittävästi vesivarjojen käyttämiseksi tehokkaasti omassa maassaan. Tässä ryhmässä osuudet vaihtelevat Portugalin 80 prosentista ja Kreikan 73 prosentista Belgian 50 prosenttiin. Kahdessa jäsenvaltiossa useampi vastaaja katsoo, että se tekee oikean määrän eikä tarpeeksi, jälleen Virossa (50 prosenttia vs. 31 prosenttia "ei riitä") ja Latviassa (45 prosenttia vs. 39 prosenttia).

Näkemykset ovat jakautuneet tai lähes jakautuneet Ruotsissa (45 prosenttia molemmista), Suomessa (45 prosenttia "oikeasta" vs. 44 prosenttia "ei riitä") ja Luxemburgissa (42 prosenttia "oikeasta" vs. 43 prosenttia "ei riitä").

QB16.2. Tekeekö kukin seuraavista toimijoista mielestäsi tällä hetkellä liikaa, oikeita tai riittämättömiä toimia veden käyttämiseksi tehokkaasti (MAASSAMME)? -Kotitaloudet (%)

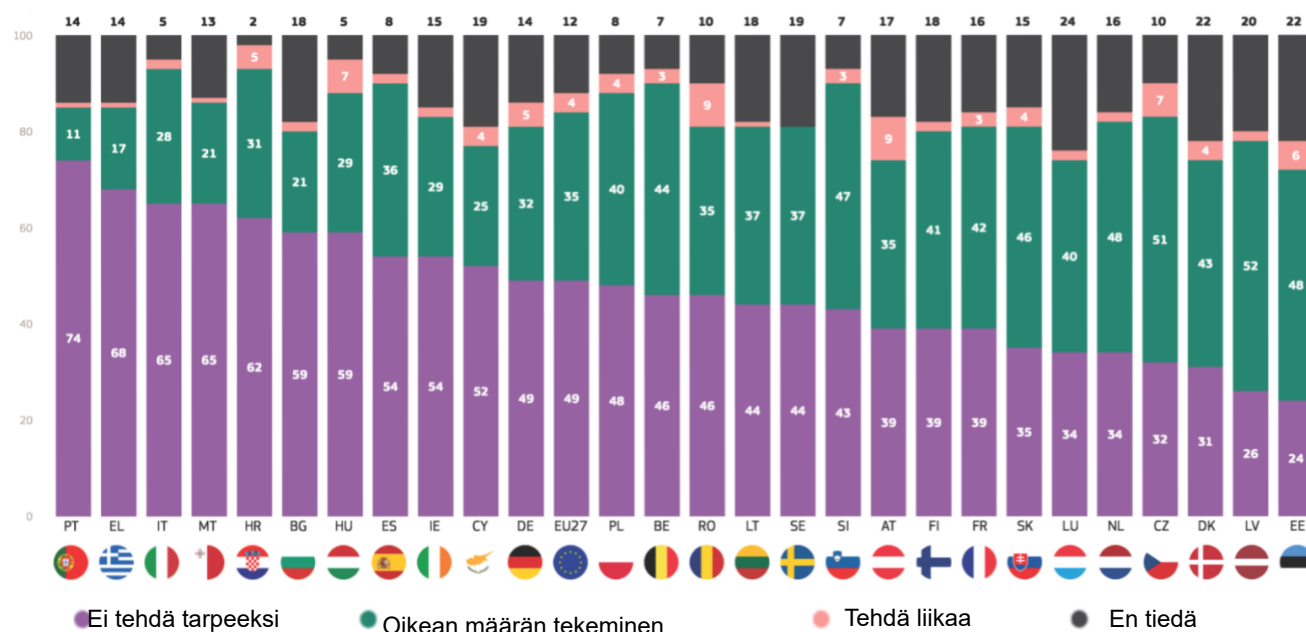
QB16.3. Tekevätkö seuraavat toimijat mielestäsi tällä hetkellä liikaa, oikein vai liian vähän veden käyttämiseksi tehokkaasti (MAAMME)? -Maatalous (%)

Kymmenessä jäsenvaltiossa yli puolet vastaajista katsoo, että kalastus/vesiviljely ei tällä hetkellä tee riittävästi vesivarojen käyttämiseksi tehokkaasti omassa maassaan. Tässä ryhmässä osuudet vaihtelevat Portugalin 74 prosentista Kyproksen 52 prosenttiin. Kymmenessä jäsenvaltiossa useampi vastaaja katsoo tekevänsä oikean määrän eikä tarpeeksi, ja ero on johdonmukaisesti suurin Virossa (48 prosenttia vs. 24 prosenttia "ei riitä") ja Latviassa (52 prosenttia vs. 26 prosenttia). Myös Tšekissä enemmistö (52 %) katsoo tekevänsä riittävästi.

On huomionarvoista, että 20 jäsenvaltiossa vähintään kymmenesosa vastaajista ilmoittaa olevansa tietämättömiä, ja osuudet ovat suurimmat Luxemburgissa (24 %) ja Virossa (22 %).

QB16.5. Tekeekö kukin seuraavista toimijoista mielestäsi tällä hetkellä liikaa, oikein tai liian vähän veden käyttämiseksi tehokkaasti (MAASSAMME)? :-Kalastus, vesiviljely (%)

Erityiseurobarometri 550 Ympäristö

Sosiodemografisten tietojen analyysi osoittaa, että vastaajat katsoivat sosioekonomisesta asemastaan riippumatta, että kaikilla mainituilla aloilla on tehtävä enemmän veden käytön tehostamiseksi.

Erityisesti kaikissa eri sosiodemografisissa ryhmissä toimiala valittiin useimmiten toimijaksi, joka "ei tee tarpeeksi", kun taas kalastus- ja vesiviljelyala valittiin harvimminkin.

QB16 Tekeekö kukin seuraavista toimijoista mielestäsi tällä hetkellä liikaa, oikein tai liian vähän veden käyttämiseksi tehokkaasti (MAAMME)? (% - "Ei tehdä tarpeeksi")

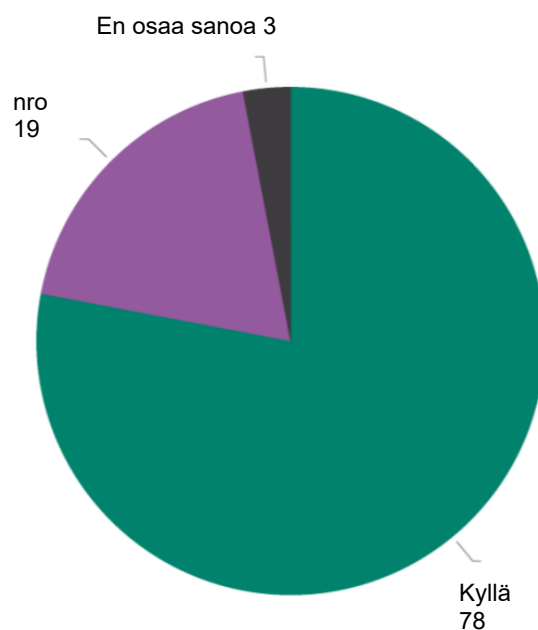
	Teollisuus	Energiantuottajat	Matkailu	Julkishallinto	Kotitaloudet	Maatalous	Kalastus ja vesiviljely
EU27	75	67	66	65	61	56	49
Sukupuoli							
Mies	75	66	65	64	60	56	49
Nainen	76	67	67	66	62	56	49
Ikä							
15–24	73	63	84	62	57	52	49
25–39	76	67	65	55	60	57	52
40–54	76	68	68	66	63	58	50
55+	75	67	66	65	61	55	48
Koulutus (loppu)							
15–	75	68	69	69	60	54	50
16–19	76	67	65	65	59	56	51
20+	75	66	67	64	64	57	48
Opiskelee edelleen	75	65	67	63	57	54	49
Sosio-ammattillinen luokka							
Itsenäinen ammatinharjoittaja	76	69	70	69	63	60	53
Johtajat	76	68	70	65	67	60	52
Muut valkoiset kaulukset	77	68	65	67	62	59	52
ruumiillisen työn tekijät	75	66	64	65	59	55	50
Talohenkilöt	75	65	67	67	56	49	47
Työttömät	76	68	62	62	57	54	43
Eläkkeellä	74	66	65	64	61	55	47
Opiskelijat	75	65	67	62	57	54	50
Laskujen maksamiseen liittyvät vaikeudet							
Suurimman osan ajasta	78	71	69	71	62	58	52
Ajoittain	76	67	66	69	60	56	54
Melkein koskaan / Ei koskaan	75	66	66	63	61	56	47
Harkitse kuulumista							
Työväenluokka	76	67	65	66	57	56	49
Alemman keskiluokan	77	68	67	65	63	56	51
Keskiluokka	75	66	66	66	61	55	49
Ylempi keskiluokka	72	64	68	62	67	62	48
Ylempi luokka	76	71	62	62	61	56	53
EU:n kuva							
Myönteinen	78	68	69	67	65	60	53
Neutraali	74	66	64	64	58	53	48
Kielteinen	70	63	61	64	55	49	45

4. Lisätoimenpiteet Euroopan vesiongelmien ratkaisemiseksi

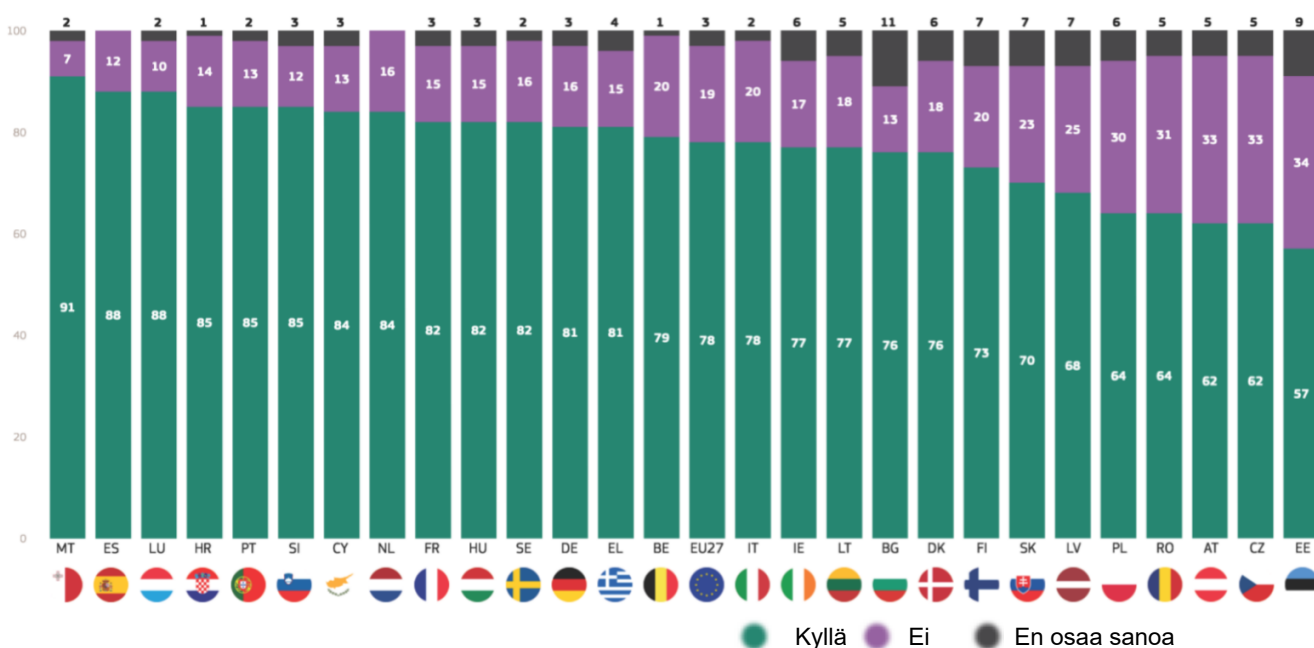
Yli kolme neljäsosaa eurooppalaisista katsoo, että EU:n olisi ehdotettava lisätoimenpiteitä veteen liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi Euroopassa.

Yli kolme neljäsosaa (78 prosenttia) vastaajista katsoo, että EU:n olisi ehdotettava lisätoimenpiteitä vesiongelmien ratkaisemiseksi Euroopassa.²³ Hieman alle viidennes (19 %) vastustaa tätä ajatusta ja 3 prosenttia sanoo, ettei tiedä.

QB17. Pitäisikö EU:n mielestäsi ehdottaa lisätoimenpiteitä vesiongelmien ratkaisemiseksi Euroopassa? (EU27) (%)

QB17. Pitäisikö EU:n mielestäsi ehdottaa lisätoimenpiteitä vesiongelmien ratkaisemiseksi Euroopassa? (%)

²³ QB17. Pitäisikö EU:n mielestäsi ehdottaa lisätoimenpiteitä vesiongelmien ratkaisemiseksi Euroopassa?

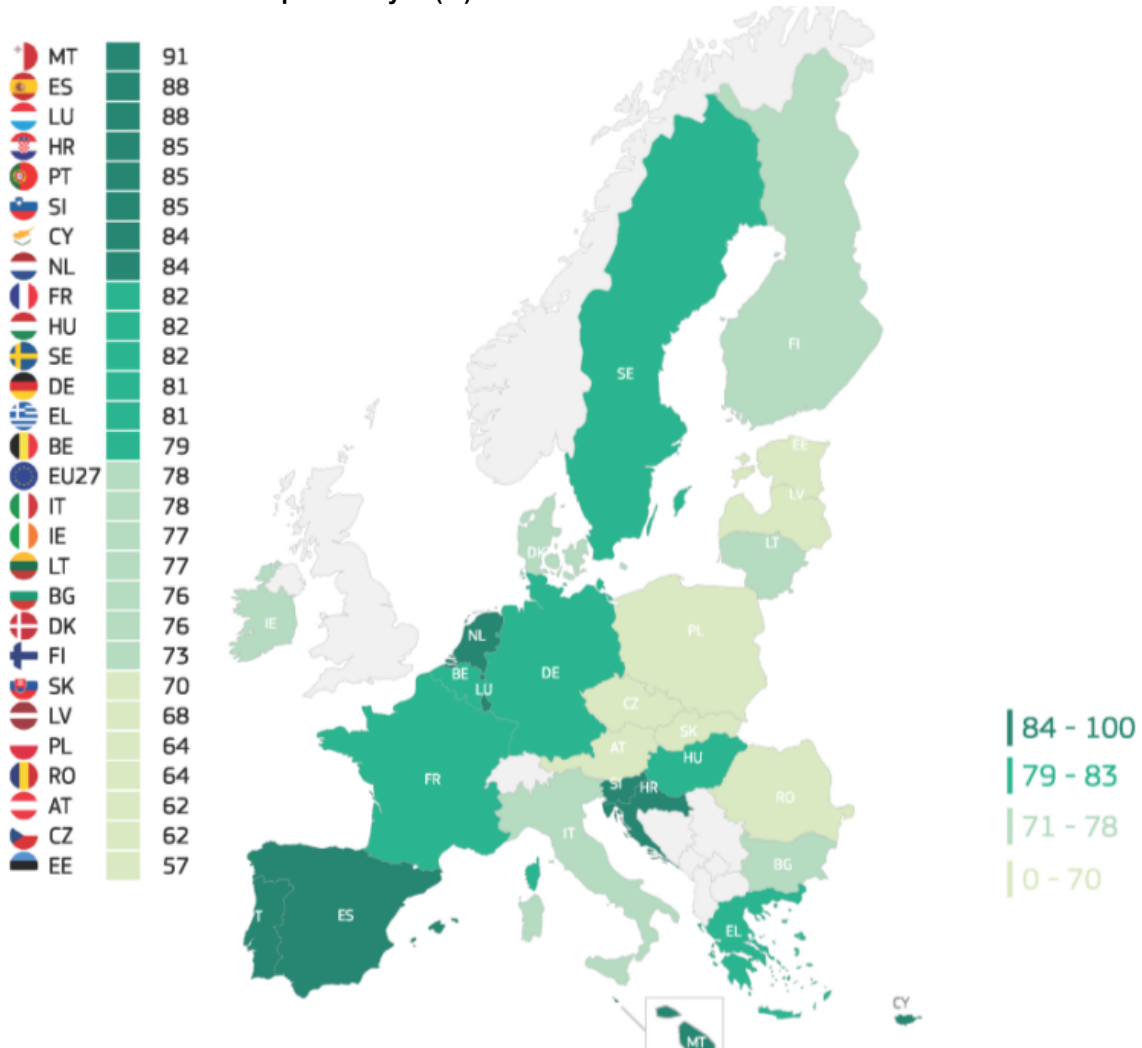
Seuraavassa kartassa esitetään niiden vastaajien osuus kussakin jäsenvaltiossa, jotka katsovat, että EU:n olisi ehdotettava lisätoimenpiteitä Euroopan vesiongelmien ratkaisemiseksi.

Suurin osa vastaajista kaikissa 27 jäsenvaltiossa katsoo, että EU:n olisi ehdotettava lisätoimenpiteitä veteen liittyvien ongelmien ratkaisemiseksi Euroopassa. Osuus vaihtelee kuitenkin suuresti jäsenvaltioiden välillä. Ne ovat suurimmat Maltassa (91 %), seuraavaksi suurimmat Espanjassa ja Luxemburgissa (88 %), pienimmät Tšekissä ja Itävallassa (kukin 62 %) ja Virossa (57 %).

Tätä ajatusta vastustetaan symmetrisesti eniten näissä kolmessa jäsenvaltiossa: Virossa (34 %), Tšekissä ja Itävallassa (kummassakin 33 %). Kaiken kaikkiaan vastustajia on yli neljännes vastaajista kuudessa jäsenvaltiossa.

On huomionarvoista, että Bulgariassa suuri osa vastaajista vastaa "ei osaa sanoa" (11 %).

QB17. Pitäisikö EU:n mielestäsi ehdottaa lisätoimenpiteitä vesiongelmien ratkaisemiseksi Euroopassa? Kyllä (%)

Sosiodemografisten tietojen analyysi osoittaa vahvan tuen ajatukselle, että EU:n olisi ehdotettava lisätoimenpiteitä Euroopan vesiongelmien ratkaisemiseksi. Erityisesti tukea annetaan enemmän niille, jotka ovat pysyneet pisimpään kokopäiväisessä koulutuksessa (80 %), opiskelijoille (82 %), johtajille (83 %), suurissa kaupungeissa asuville (83 %) ja niille, joilla on myönteinen kuva EU:sta (85 %), erityisesti verrattuna niihin, joilla on kielteinen kuva (64 %).

QB17 Pitäisikö EU:n mielestäsi ehdottaa lisätoimenpiteitä Euroopan vesiongelmien ratkaisemiseksi? (% – EU)

	Kyllä	Ei	En osaa sanoa
EU27	78	19	3
Sukupuoli			
Mies	77	20	3
Nainen	79	17	4
Ikä			
15–24	80	17	3
25–39	78	19	3
40–54	78	19	3
55+	78	18	4
Koulutus (loppu)			
15–	76	19	5
16–19	77	20	3
20+	80	18	2
Opiskelee edelleen	82	15	3
Sosio-ammattillinen luokka			
Itsenäinen ammatinharjoittaja	77	20	3
Johtajat	83	16	1
Muut valkoiset kaulukset	79	19	2
ruumiillisen työn tekijät	76	21	3
Talohenkilöt	74	23	3
Työttömät	75	21	4
Eläkkeellä	78	17	5
Opiskelijat	81	16	3
EU:n kuva			
Myönteinen	85	13	2
Neutraali	75	21	4
Kielteinen	64	32	4

Päätelmät

Tässä raportissa esitetään maaliskuussa 2024 toteutetun erityiseurobarometrin tulokset. Siinä tarkastellaan EU:n vastaajien asenteita ja kokemuksia ympäristöstä.

Eurooppalaiset ovat edelleen erittäin huolissaan ympäristöstä, jota he pitävät edelleen heitä henkilökohtaisesti koskettavana asiana. Havainnot ovat olleet johdonmukaisia viimeisten viiden vuoden aikana. Ympäristökysymykset vaikuttavat merkittävästi eurooppalaisten jokapäiväiseen elämään ja terveyteen, ja yli kolme neljäsosaa tunnustaa tämän vaikutuksen. Huolta kemikaalien terveysvaikutuksista päivittäistuotteissa jakaa yli neljä viidestä vastaajasta, jotka ovat yhtä huolissaan ympäristövaikutuksista. Vuoden 2019 kyselyn jälkeen nämä huolenaiheet ovat hieman vähentyneet.

EU:n lainsäädäntö ja politiikka ovat kansalaisten mielestä ratkaisevan tärkeitä ympäristönsuojelun kannalta. 45 prosenttia vastaajista pitää luonnon ennallistamista ja sen turvaamista uusissa kehitysvaiheissa EU:n keskeisinä tavoitteina. 84 prosenttia pitää EU:n ympäristölainsäädäntöä välttämättömänä kansallisen suojelun kannalta, ja 81 prosenttia kannattaa EU:n roolia ympäristöstandardien nostamisessa sen rajojen ulkopuolelle. Lisäksi 78 prosenttia kannattaa EU:n lisätoimenpiteiden ehdottamista veteen liittyvien kysymysten ratkaisemiseksi ja 52 prosenttia vaatii vahvempaa suojelua vaarallisilta kemikaaleilta.

Kyselyn tulokset osoittavat, että vastaajat haluavat tehdä enemmän ympäristön suojelemiseksi ja että vastuu olisi jaettava. Merkittävien yhteiskunnallisten muutosten tekemiselle luonnon ennallistamiseksi ja suojelemiseksi on vahva tuki. Lähes kuusi kymmenestä eurooppalaisesta kannattaa kiertotalouden edistämistä minimoimalla jätteet ja tehostamalla uudelleenkäyttöä ja kierrätystä tehokkaimpina ympäristöstrategioina. Lisäksi 55 prosenttia korostaa, että on tärkeää varmistaa, että EU:ssa myytävät tuotteet eivät vahingoita ympäristöä, ja yli puolet uskoo ympäristölainsäädännön tiukkaan täytäntöönpanoon.

Ylivoimainen enemmistö (92 prosenttia) vaatii, että yritysten olisi katettava saastumisen puhdistamisesta aiheutuvat kustannukset, ja lähes kolme neljäsosaa tukee vastaavia viranomaisten taloudellisia vastuita. Kuusi kymmenestä eurooppalaisesta pitää vihreään talouteen siirtymisen julkista rahoitusta riittämättömänä. Lisäksi suurin osa on tyytymättömiä kansallisten sidosryhmien pyrkimykseen käyttää vesivaroja tehokkaasti, ja 75 prosenttia viittaa alan riittämättömyyteen tässä suhteessa.

Yleisesti voidaan havaita halukkuutta kestävämpään kuluttajakäyttäytymiseen. Eurooppalaisista 59 prosenttia on valmis maksamaan enemmän kestävästä tuotteista, ja 72 prosenttia ottaa kemikaaliturvallisuuden huomioon ostaessaan tuotteita.

Tehokkaita jätteen vähentämisstrategioita ovat muun muassa huolellinen kierrätys (66 prosenttia vastaajista), uudelleenkäytettävien pakkausten käyttö (52 prosenttia) ja mahdollisimman vähän pakattujen tuotteiden suosiminen (49 prosenttia). Lisäksi 41 prosenttia valitsee tuotteet, jotka on pakattu kierrätysmateriaaleihin.

EU:n tasolla ongelmallisimpina pidetään muovijätettä 61 prosenttia ja kemiallista jätettä 60 prosenttia vastaajista. Elektroniikkajätettä on 27 prosenttia. Ensimmäisiksi veteen liittyviä uhkia ovat pilaantuminen (69 %) sekä veden liikakulutus ja -hävikki (63 %).

Tietoisuus ja ymmärrys ympäristökysymyksistä kuitenkin vaihtelee. Hieman yli puolet eurooppalaisista katsoo olevansa hyvin perillä veteen liittyvistä kysymyksistä, kuten saastumisesta ja kuivuudesta, kun taas hieman pienempi ryhmä kokee olevansa tietämätön. PFAS-aineiden ("ikuiset kemikaalit") tuntemus on rajallista; vain 29 prosenttia oli kuullut niistä ennen kyselyä, kun taas 71 prosenttia ei ollut kuullut. Vastaajat, jotka olivat aiemmin kuulleet PFAS-aineista, raportoivat todennäköisemmin suuresta huolesta niiden vaikutuksista terveyteensä ja ympäristöön kuin ne, jotka eivät olleet kuulleet, mutta yleinen suuri huoli korostaa, että lisääntynyt tietoisuus ikuisesti kemikaaleista vaikuttaa heidän havaittuun vaaraansa.

Huomautuksi

a:

(Ohjattu sivulta Pierre Dieumegard)

On valitettavaa, että eurooppalaisten ympäristöasenteita koskevassa tutkimuksessa ei esitetä yhtäkään kysymystä aikamme suurimmasta ympäristöongelmasta: ilmaston lämpeneminen ja kasvihuonekaasut.

Osan V 2 "Vesiin liittyvät pääasialliset uhat" ensimmäinen kaavio on huono, koska se on sekoitus kysymysten 13 (toteutettavat toimet) ja 15 (veteen kohdistuvat uhat) tuloksista. On lisätty oikea kaavio.

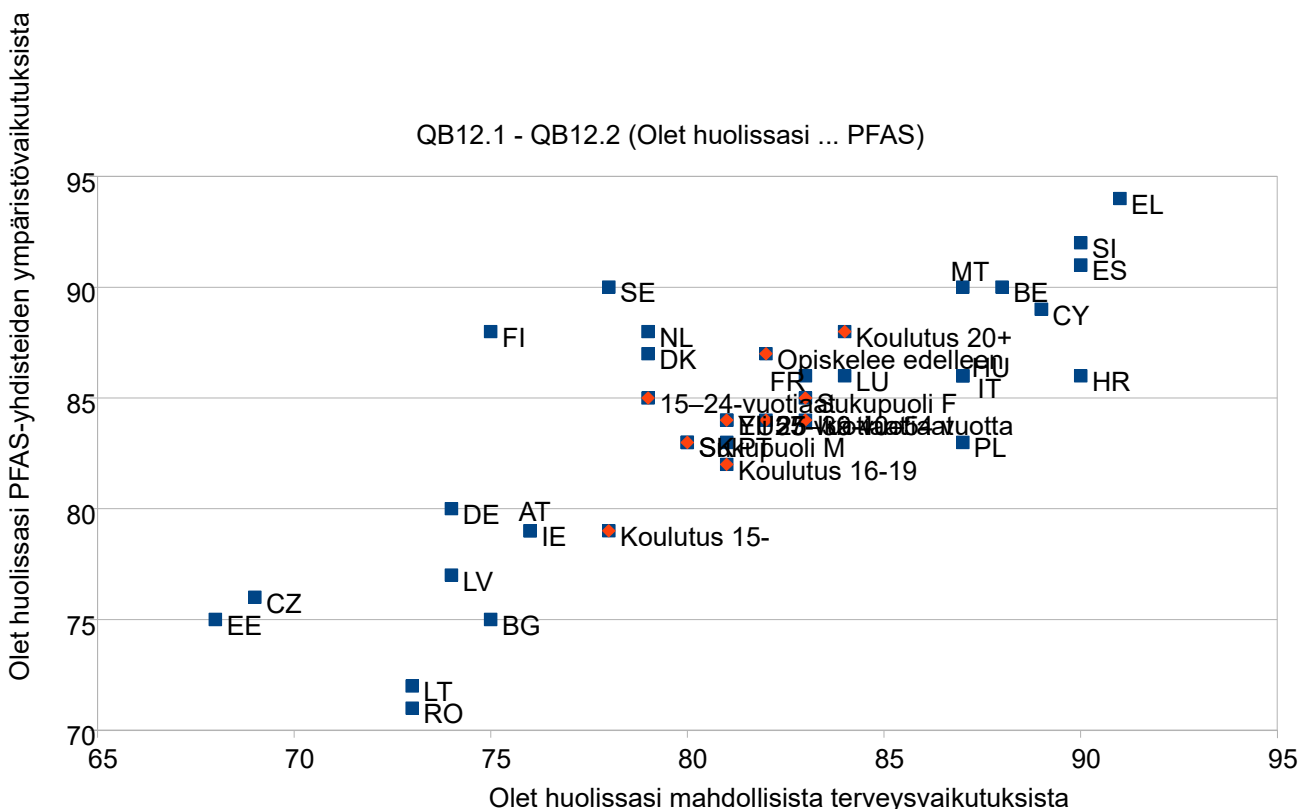
liettualaiset, romanialaiset ja bulgarialaiset ovat paljon vähemmän huolissaan (75 prosenttia tai vähemmän).

Se on yleinen havainto: Maiden väliset erot ovat paljon suuremmat kuin sosiaalisten ryhmien väliset erot.

Tietämys "ikuisista kemikaaleista"

Polyfluoratut alkyylit (PFAS) ovat kemiallisia yhdisteitä, joita on käytetty laajalti vuosikymmeniä ja joita siksi esiintyy ympäristössämme. Tutkimukset osoittavat, että ne voivat olla myrkyllisiä, jopa pieninä määrinä.

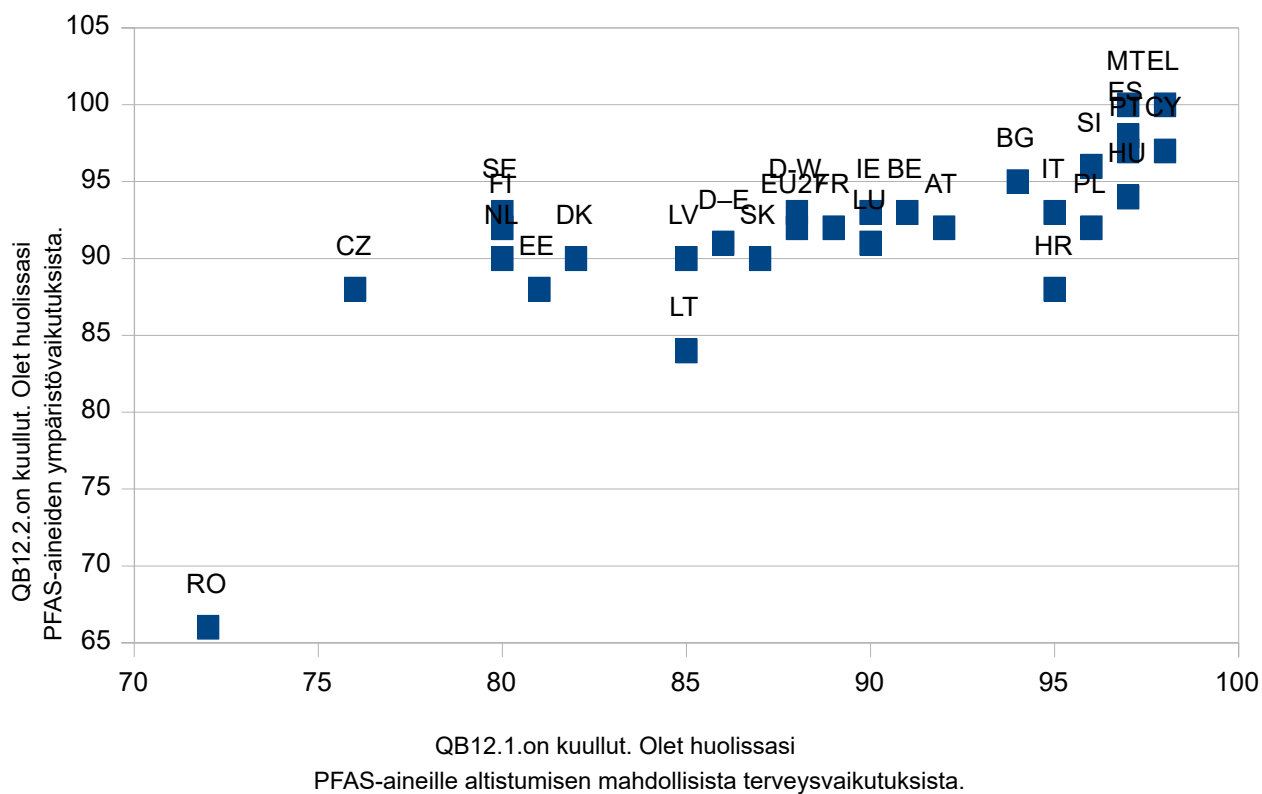
Ranskassa PFAS mainittiin vuosien hiljaisuuden jälkeen radiossa, televisiossa ja sanomalehdissä vuoden 2024 alussa. Euroopan parlamentin vaalien ehdokkaille lähetettiin vetoomuksia. Sitten media hiljaisuudessa palasi.

Erityiseurobarometri 550 Ympäristö

Ja vaikka haastatellut ihmiset olivat jo tietoisia PFAS-ongelmasta, heidän käsityksensä siitä, kuinka vaarallisia he ovat, vaihtelee suuresti maasta toiseen. Alla olevassa kaaviossa esitetään niiden ihmisten vastaukset, jotka olivat jo kuulleet PFAS-ongelmasta.

Kreikassa (EL) ja Maltassa (MT) kaikki ne, jotka ovat kuulleet PFAS-aineista, ovat huolissaan niiden ympäristövaikutuksista, kun taas Romaniassa (RO) vain kaksi kolmasosaa haastatelluista on huolestuneita. On vaikea tehdä eurooppalaista politiikkaa, kun yleinen mielipide vaihtelee niin paljon!

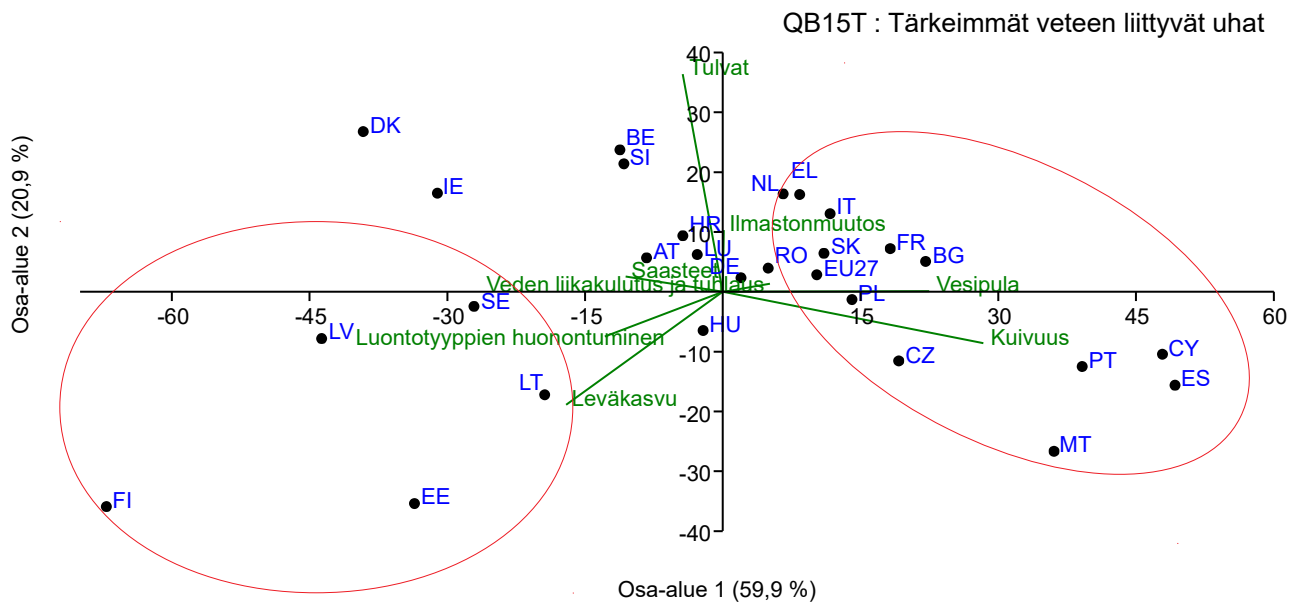

Vesipolitiikka

Yleisesti ottaen mielipide-erot ovat paljon suuremmat maiden kuin yhteiskuntaryhmien (sukupuoli, koulutustaso, ikä jne.) välillä.

Taulukko QB15T on käsitelty käyttäen pääkomponenttianalyysiä²⁴(PCA= ACP).

Ei ole yllättävää, että Suomi ei ole huolissaan kuivuudesta tai veden puutteesta, mutta on mielenkiintoista nähdä, että maaryhmillä, joilla on samat maantieteelliset ominaisuudet, on myös samat huolet vedestä. Välimeren maat ovat eniten huolissaan kuivuudesta ja veden puutteesta (punainen ellipsi oikealla), kun taas Itämeren ympärillä olevilla mailla on enemmän biologisia huolenaiheita, levien kasvua ja luonnollisten elinympäristöjen heikkenemistä (punainen ellipsi vasemmalla).

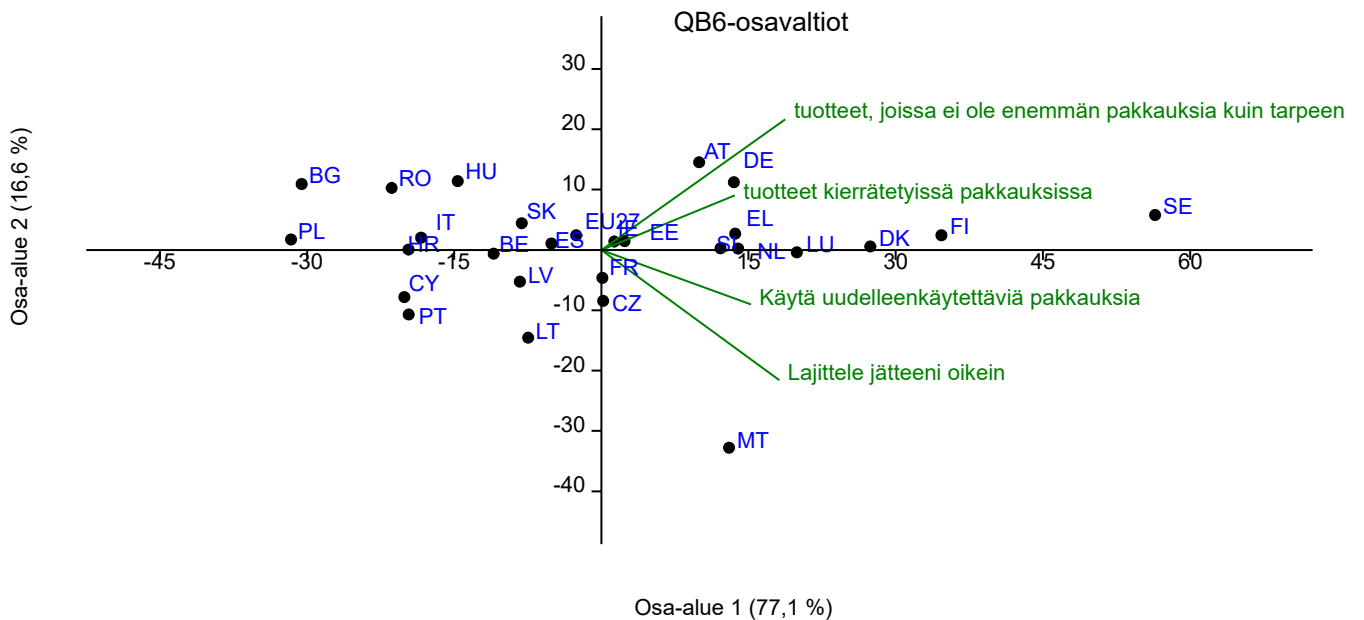
24 Hammer, Ø., Harper, D.A.T. ja P. D. Ryan, 2001. PAST: Paleontologisten tilastojen ohjelmistopaketti opetukseen ja data-analyysiin. Paleontologia Electronica 4 §:n 1 momentti: 9 s.
<https://www.nhm.uio.no/english/research/resources/past/>

Henkilökohtainen toiminta roskaongelmaan

Tämä on kysymyksen Q6 aihe: "QB6 Mitä seuraavista haluaisitte tehdä itse vähentääksenne jätteen määrää? Valitse kaikki sinua koskevat vaihtoehdot."

Suurin ero on aktiivisten ja työmarkkinoiden ulkopuolella olevien maiden välillä. Joidenkin maiden kansalaiset sanovat tekevänsä useita asioita (Ruotsi, Tanska, Suomi), kun taas toisten maiden kansalaiset sanovat, että he eivät tee paljon (Bulgaria, Romania, Puola, Unkari, Italia, Kroatia).

Ihmiset, joilla on vähän koulutusta, koti-ihmiset tai työttömät, ovat vähemmän aktiivisia jätteen vähentämisessä kuin ihmiset, joilla on pitkä koulutus tai johtajat.

Tekniset tiedot

Verian (entinen Kantar Public) toteutti 6. maaliskuuta ja 8. huhtikuuta 2024 välisenä aikana Kantar Belgiumin puolesta Eurobarometri-tutkimuksen aallon 101.2. Euroopan komission viestinnän pääosaston mediaseuranta- ja Eurobarometri-yksikön pyynnöstä.

Aalto 101,2 kattaa kussakin 27 jäsenvaltiossa asuvan Euroopan unionin jäsenvaltioiden kansalaisuuden omaavan 15-vuotiaan väestön.

Kaikissa maissa sovelletaan ositettua monivaiheista satunnaisotantaa (todennäköisyysotantaa). Kussakin maassa otoskehys ositetaan ensin NUTS-alueittain ja kunkin alueen sisällä taajamamitalla (DEGURBA). Kuhunkin ositteeseen valittujen otopisteiden määrä kuvastaa ositteen perusjoukkoa 15+. Toisessa vaiheessa otantapisteet poimittiin kunkin ositteen sisältä niiden 0+ perusjoukon kokoon suhteutetulla todennäköisyydellä. Näin ollen otokset edustavat tutkittavien maiden koko aluetta Eurostatin NUTS II -luokituksen (tai vastaavan) mukaisesti ja sen mukaan, miten maassa asuva väestö on jakautunut eri kansallisuuksien välillä suurkaupunki-, kaupunki- ja maaseutualueittain.²⁵

Kuhunkin valittuun näytteenottopaikkaan piirrettiin satunnaisesti aloituskoordinaatti ja käänteinen geokoodausväline, jolla tunnistettiin koordinaattia lähinnä oleva osoite. Tämä osoite oli alkuosoite satunnaiselle kävelylle. Muut osoitteet (joka yhdeksäs osoite) valittiin tavanomaisella "satunnaisreitillä" alkuperäisestä osoitteesta. Jokaisessa kotitaloudessa vastaaja arvottiin sattumanvaraisesti. Satunnaisotannon lähestymistapa riippui kotitalouden koosta. Esimerkiksi kotitalouksissa, joissa oli kaksi yli 15-vuotiasta jäsentä, käsikirjoitusta käytettiin joko tiedonantajan (seulontakyselyyn vastanneen henkilön) tai kotitalouden muun tukikelpoisen jäsenen valitsemiseen. Kotitalouksissa, joissa oli kolme yli 15-vuotiasta jäsentä, käsikirjoituksella valittiin joko tiedonantaja (1/3 ajasta) tai kaksi muuta kotitalouden tukikelpoista jäsentä (2/3 ajasta). Kun kaksi muuta jäsentä valittiin, haastattelijaa kehoitettiin pyytämään joko nuorinta tai vanhinta. Käsikirjoitus antaisi satunnaisesti valinnan nuorimmalle tai vanhimmalle yhtä suurella todennäköisyydellä. Tätä prosessia jatketaan neljällä yli 15 kotitalouden jäsenellä, jotka pyytävät satunnaisesti nuorinta, toiseksi nuorinta ja vanhinta. Kotitalouksissa, joissa on viisi 15+ jäsentä, palaamme viimeiseen syntymäpäiväsääntöön.

Jos kotitalouden keneenkään henkilöön ei oltu yhteydessä tai jos valittu vastaaja ei ollut tavoitettavissa (kiireinen), haastattelija kävi samassa taloudessa uudelleen enintään kolme kertaa (yhteensä neljä yhteydenottoyritystä). Haastattelijat eivät koskaan ilmoita, että kysely toteutetaan etukäteen Euroopan komission puolesta. ne voivat

pyynnöstä antaa nämä tiedot, kun tutkimus on saatu päätökseen.

Rekrytointivaihe oli hieman erilainen Alankomaissa, Suomessa ja Ruotsissa. Kahdessa jälkimmäisessä maassa osoite- tai väestörekisteristä valittiin otos osoitteista kussakin otantapisteessä (Suomessa valintaa ei tehdä kaikissa otantapisteissä, mutta joissakin tapauksissa vastausasteen odotetaan paranevan). Osoitteiden valinta tapahtui sattumanvaraisesti. Tämän jälkeen kotitalouksiin otettiin yhteyttä puhelimitse ja ne rekrytoitiin osallistumaan tutkimukseen. Alankomaissa käytetään kaksikehyksistä RDD-otosta (matkapuhelin- ja lankapuhelinnumerot), koska saatavilla ei ole kattavaa väestörekisteriä puhelinnumeroineen. Numeroiden valinta molempiin kehyksiin tehdään satunnaisesti siten, että jokainen numero saa yhtä suuren valinnan todennäköisyyden. Toisin kuin Ruotsi ja Suomi, otos on klusterioimaton.

25 DEGURBAan perustuva kaupunkialueiden maaseutuluokitus (<https://ec.europa.eu/eurostat/web/degree-of-urbanisation/background>)

Haastattelutila maittain

Haastattelut suoritettiin kasvokkain joko fyysisesti ihmisten kodeissa tai videoyhteyden välityksellä asianmukaisella kansallisella kielellä. Haastattelut, joissa käytettiin videoyhteyttä etäyhteyden välityksellä ("online face-to-face" tai CAVI, Computer Assisted Video Interviewing, toteutettiin ainoastaan Tšekissä, Tanskassa ja Maltassa).

Maat	CAPI INTERVIEWS: n määrä	N:o CAVI INTERVIEWS (n)	NÄKYMÄT YHTEENSÄ
Belgia (BE)	1,043		1,043
Bulgaria (BG)	1,065		1,065
Tšekki (CZ)	788	219	1,007
Tanska (DK)	739	244	983
Saksa (DE)	1,516		1,516
Viro (EE)	1,007		1,007
Irlanti (IE)	1,006		1,006
Kreikka (EL)	1,000		1,000
Espanja (ES)	1,009		1,009
Ranska (FR)	1,012		1,012
Kroatia (HR)	1,004		1,004
Italia (IT)	1,034		1,034
Kypros (CY)	501		501
Latvia (LV)	1,001		1,001
Liettua (LT)	1,007		1,007
Luxemburg (LU)	507		507
Unkari (HU)	1,008		1,008
Malta (MT)	345	155	500
Alankomaat (NL)	1,005		1,005
Itävalta (AT)	1,015		1,015
Puola (PL)	1,010		1,010
Portugali (PT)	1,019		1,019
Romania (RO)	1,049		1,049
Slovenia (SI)	1,004		1,004
Slovakia (SK)	1,011		1,011
Suomi (FI)	1,000		1,000
Ruotsi (SE)	1,023		1,023
EU27 yhteensä	25,728	618	26,346

Vastausprosentit

Kunkin maan osalta verrataan vastaajien otosta ja perusjoukkoa (eli maan kokonaisväestöä). Painoja käytetään vastaamaan vastaajan otosta maailmankaikkeuteen sukupuolen mukaan iän, alueen ja kaupungistumisasteen mukaan. Eurooppalaisten arvioiden (eli EU:n keskiarvon) osalta yksittäisten maiden painotuksia mukautetaan painottamalla niitä ylös- tai alaspäin siten, että ne kuvastavat yli 15-vuotiaiden osuutta EU:n yli 15-vuotiaiden väestöstä.

Vastausprosentit lasketaan jakamalla täydellisten haastattelujen kokonaismäärä kaikkien käyntien kohteina olleiden osoitteiden lukumäärällä, lukuun ottamatta osoitteita, jotka eivät ole tukikelpoisia, mutta mukaan lukien osoitteet, joiden tukikelpoisuus ei ole tiedossa. EUROBAROMETER-tutkimuksen tutkimusaallon 101.2. osalta EU27-maiden vastausprosentit ovat Verianin (entinen Kantar Public) laskelmien mukaan seuraavat:

Maat	VASTUULLIS UUS
Belgia (BE)	53.5%
Bulgaria (BG)	48.6%
Tšekki (CZ)	60.1%
Tanska (DK)	39.9%
Saksa (DE)	30.2%
Viro (EE)	81.5%
Irlanti (IE)	38.0%
Kreikka (EL)	30.8%
Espanja (ES)	29.5%
Ranska (FR)	44.4%
Kroatia (HR)	46.3%
Italia (IT)	28.6%
Kypros (CY)	51.3%
Latvia (LV)	35.6%
Liettua (LT)	47.6%
Luxemburg (LU)	29.8%
Unkari (HU)	62.8%
Malta (MT)	64.0%
Alankomaat (NL)	71.4%
Itävalta (AT)	41.6%
Puola (PL)	44.9%
Portugali (PT)	50.2%
Romania (RO)	54.9%
Slovenia (SI)	44.7%
Slovakia (SK)	55.7%
Suomi (FI)	28.7%
Ruotsi (SE)	76.7%

Virhemarginaalit

Lukijoita muistutetaan siitä, että tutkimustulokset ovat arvioita, joiden tarkkuus riippuu otoksen koosta ja havaitusta prosenttisuudesta. Noin 1000 haastattelun otoksilla todelliset prosenttisuudet vaihtelevat seuraavien luottamusrajojen sisällä:

<u>Otantaprosessista johtuvat tilastolliset marginaalit</u>											
(95 prosentin luottamustasolla)											
<i>eri otoskoot ovat riveillä</i>						<i>erilaiset havaitut tulokset ovat sarakkeissa</i>					
	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	
N=50	6,0	8,3	9,9	11,1	12,0	12,7	13,2	13,6	13,8	13,9	N=50
N=500	1,9	2,6	3,1	3,5	3,8	4,0	4,2	4,3	4,4	4,4	N=500
N=1000	1,4	1,9	2,2	2,5	2,7	2,8	3,0	3,0	3,1	3,1	N=1000
N=1500	1,1	1,5	1,8	2,0	2,2	2,3	2,4	2,5	2,5	2,5	N=1500
N=2000	1,0	1,3	1,6	1,8	1,9	2,0	2,1	2,1	2,2	2,2	N=2000
N=3000	0,8	1,1	1,3	1,4	1,5	1,6	1,7	1,8	1,8	1,8	N=3000
N=4000	0,7	0,9	1,1	1,2	1,3	1,4	1,5	1,5	1,5	1,5	N=4000
N=5000	0,6	0,8	1,0	1,1	1,2	1,3	1,3	1,4	1,4	1,4	N=5000
N=6000	0,6	0,8	0,9	1,0	1,1	1,2	1,2	1,2	1,3	1,3	N=6000
N=7000	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,1	1,1	1,1	1,2	1,2	N=7000
N=7500	0,5	0,7	0,8	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	1,1	N=7500
N=8000	0,5	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,1	1,1	1,1	N=8000
N=9000	0,5	0,6	0,7	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	1,0	N=9000
N=10000	0,4	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	1,0	1,0	1,0	N=10000
N=11000	0,4	0,6	0,7	0,7	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	0,9	N=11000
N=12000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,8	0,8	0,9	0,9	0,9	0,9	N=12000
N=13000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,9	0,9	N=13000
N=14000	0,4	0,5	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	0,8	N=14000
N=15000	0,3	0,5	0,6	0,6	0,7	0,7	0,8	0,8	0,8	0,8	N=15000
	5 %	10 %	15 %	20 %	25 %	30 %	35 %	40 %	45 %	50 %	
	95 %	90 %	85 %	80 %	75 %	70 %	65 %	60 %	55 %	50 %	

En osaa sanoa

Kyselylomake

QB1 Kerro minulle, missä määrin olet eri mieltä seuraavista väittämistä Ympäristöasiat vaikuttavat suoraan jokapäiväiseen elämääsi ja terveyteesi

(LUE ULKOPUOLELLA - VAIN YKSI VASTAUS)

- 1 Täysin samaa mieltä
- 2 Pyri sopimaan
- 3 Taipumus olla eri mieltä
- 4 Täysin eri mieltä
- 5 En osaa sanoa
- 1QU E8924 QA7 muokattu

QB2abcd:n Mikä seuraavista toimista olisi mielestäsi tehokkain tapa puuttua ympäristöongelmiin? Ensinkö? Toinen? Kolmas neljäs?

(NÄYTÄ NÄYTÄ – LUE ULKOPUOLELLA – PÄIVITETTY – Yksi vastaus)

- 1 Varmistetaan paremmin, että EU:n markkinoilla myytävät tuotteet eivät vahingoita ympäristöä
- 2 Investoinnit tutkimukseen ja kehitykseen teknologisten ratkaisujen löytämiseksi
- 3 Tiedon ja koulutuksen lisääminen ympäristöystävällisemmäksi
- 4 Luonnon ennallistaminen
- 5 Ympäristölainsäädännön noudattamisen varmistaminen
- 6 Valtion tukien poistaminen saastuttavalta toiminnalta
- 7 Saastuttavan toiminnan verotuksen kiristäminen
- 8 Kiertotalouden edistäminen vähentämällä jätettä ja käyttämällä tai kierrättämällä tuotteita uudelleen
- 9 Ei mikään edellä mainituista (SPONTANEOUS)
- 10 En osaa sanoa

2QU UUSI

QB3 Kertokaa, missä määrin olette samaa tai eri mieltä seuraavasta väittämästä.

NÄYTÄ NÄYTÄ – LUE ULKOPUOLELLA – PÄIVITETTY – Yksi vastaus KOHDASSA)

- Täysin samaa mieltä
- Pyri sopimaan
- Taipumus olla eri mieltä
- Täysin eri mieltä

1 EU:n ympäristölainsäädäntö on tarpeen ympäristön suojelemiseksi (MAAMME)

1 2 3 4 5

2 EU:n olisi autettava EU:n ulkopuolisia maita parantamaan ympäristönormejaan

1 2 3 4 5

1QU EB924 QA11

QB4 Kertokaa minulle, missä määrin olette samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä, jotka koskevat saastumisen puhdistamisen kustannuksia.

(LUE ULKOPUOLELLA – ÄLÄ KÄYTÄ – Yksi vastaus riviä kohti)

- Täysin samaa mieltä
- Pyri sopimaan
- Taipumus olla eri mieltä
- Täysin eri mieltä
- En osaa sanoa

1 Viranomaisten olisi maksettava pilaantumisen puhdistamisesta aiheutuvat kustannukset

1 2 3 4 5

2 Yritysten on maksettava saasteidensa puhdistamisesta aiheutuvat kustannukset

1 2 3 4 5

1QU UUSI

Kysymys5 Katsotteko, että julkisen rahoituksen määrä, jolla tuetaan siirtymistä vihreämpään talouteen [MAASSAMME], on ...?

(LUE ULKOPUOLELLA – VAIN YKSI VASTAUS)

- 1 Juuri oikea
- 2 Ei tarpeeksi
- 3 Liikaa
- 4 En osaa sanoa

1QU UUSI

QB6 Mitä seuraavista haluaisit tehdä itse vähentääksesi jätteen määrää? Valitse kaikki sinua koskevat vaihtoehdot.

(NÄYTÄ NÄYTÄ – LUE ULKOPUOLELLA – PÄIVITETTY – Mahdollisia moninkertaisia vastauksia)

Erityiseurobarometri 550 Ympäristö

- 1 Käytä uudelleenkäytettäviä pakkauksia
- 2 Lajittele jätteeni oikein kierrätystä varten
- 3 Osta tuotteita ensisijaisesti kierrätetyissä pakkauksissa
- 4 Osta ensisijaisesti tuotteita, joissa ei ole enemmän pakkauksia kuin on tarpeen
- 5 Ei mikään edellä mainituista (SPONTANEOUS)

1QU UUSI

QB7ab Mitkä seuraavista jätelajeista ovat mielestäsi ongelmallisimpia (MAAMME)? Ensimmäkin? Entä sitten?

(NÄYTÄ NÄYTÄ – LUE ULKOPUOLELLA – Yksi vastaus koko tekstiin)

- 1 Muovijäte
- 2 Elektroniikkajätteet
- 3 Akkujäte
- 4 Ruokahävikki
- 5 Tekstiilijätteet
- 6 Kemialliset jätteet
- 7 Kaikki nämä (SPONTANEOUS)
- 8 Ei mikään näistä (SPONTANEOUS)
- 9 En osaa sanoa

1QU UUSI

QB8 Kun ostat tuotteita, kuten huonekaluja, tekstiilejä tai elektronisia laitteita, olisitko valmis maksamaan enemmän tuotteista, jotka on helpompi korjata, kierrättää ja/tai tuottaa ympäristön kannalta kestäväällä tavalla?

(LUE ULKOPUOLELLA – VAIN YKSI VASTAUS)

- 1 Kyllä
- 2 Ei
- 3 En osaa sanoa

1QU UUSI

QB9 Suojellakseen ihmisten terveyttä ja ympäristöä vaarallisilta kemikaaleilta katsotteko, että suojelun nykyinen taso EU:ssa on...

(LUE ULKOPUOLELLA – VAIN YKSI VASTAUS)

- 1 Liian korkea ja sitä tulisi vähentää
- 2 Oikealla tasolla
- 3 Liian alhainen ja sitä tulisi lisätä

4 En osaa sanoa

1QU UUSI

QB10 Seuraavat väittämät koskevat jokapäiväisiä tuotteita, kuten paistinpannuja, leluja ja puhdistusaineita.

Kerro, missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä.

(LUE ULKOPUOLELLA – PÄIVITETTÄVÄT ERÄT 2 ja 3 – YKSI VASTAUS riviä kohti)

- Täysin samaa mieltä
Pyri sopimaan
Taipumus olla eri mieltä
Täysin eri mieltä
En osaa sanoa

1 Otat ostoksia tehdessäsi huomioon tuotteiden kemikaaliturvallisuuden

1 2 3 4 5

2 Olet huolissasi jokapäiväisissä tuotteissa esiintyvien haitallisten kemikaalien ympäristövaikutuksista

1 2 3 4 5

3 Olet huolissasi haitallisten kemikaalien vaikutuksesta jokapäiväisiin tuotteisiisi.

1 2 3 4 5

1.5QU E8924 QA7 muokattu

QB11 Oletko kuullut termistä PFAS, joka tunnetaan myös nimellä "ikuiset kemikaalit"?

(LUE ULKOPUOLELLA – VAIN YKSI VASTAUS)

- 1 Kyllä
- 2 Ei
- 3 En osaa sanoa

1QU UUSI

QB12 Johdantoteksti

(Lue loppuun)

PFAS, joka tunnetaan myös nimellä "ikuiset kemikaalit", ovat ihmisen valmistamia kemikaaleja, joita käytetään monissa tuotteissa, kuten elintarvikepakkauksissa, tarttumattomissa pannuissa, ulkovaatteissa ja monissa muissa. Niillä on hyödyllisiä ominaisuuksia, kuten lämmön, öljyn, tahrojen tai veden kestävyys, tai niitä käytetään tarttumattomiin pinnoitteisiin. Monilla PFAS-aineilla voi olla haitallisia

vaikutuksia ympäristöön sekä ihmisten ja eläinten terveyteen, ja niitä pidetään "ikuisina kemikaaleina", koska ne eivät hajoa ja voivat säilyä ympäristössä pitkään.

QB12 Missä määrin olet samaa tai eri mieltä seuraavista väittämistä?

(LUE UUDELLEEN – ÄLÄ KÄYTÄ – Yksi vastaus riviä kohti)

Täysin samaa mieltä

Pyri sopimaan

Taipumus olla eri mieltä

Täysin eri mieltä

En osaa sanoa

1 Olet huolissasi PFAS-altistumisen mahdollisista terveysvaikutuksista.

12 3 4 5

2 Olet huolissasi PFAS: n vaikutuksista ympäristöön.

1QU UUSI

QB13ab Mitkä seuraavista toimista EU:n olisi asetettava etusijalle luonnon suojelemiseksi?

(LUE ULKOPUOLELLA - VAIN YKSI VASTAUS)

1 Laajenna alueita, joilla luontoa suojellaan

2 Luonnon ennallistaminen ihmisen toiminnan aiheuttamien vahinkojen korvaamiseksi

3 Vahvistetaan luonnonsuojelusääntöjä ja varmistetaan, että niitä noudatetaan

4 Tiedota kansalaisille paremmin luonnon tärkeydestä

5 Varmistetaan, että luontoa suojellaan uutta kehitystä tai infrastruktuuria suunniteltaessa

6 Ei mitään (SPONTANEOUS)

7 En tiedä

1QU UUSI

QB14 Kuinka hyvin tunnet veteen liittyviä ongelmia, kuten pilaantumista, tulvia, kuivuutta tai veden tehotonta käyttöä (MAASSAMME)?

(LUE ULKOPUOLELLA - VAIN YKSI VASTAUS)

1 Erittäin hyvin informoitu

2 Hyvin informoitu

3 Ei riittävästi tietoa

4 Ei ilmoitettu lainkaan

5 En osaa sanoa

1QU UUSI

KYSY KAIKKI

QB15abcd Mitkä ovat mielestäsi tärkeimmät veteen liittyvät uhat (MAASSAMME)? Ensinkö? Toinen? Kolmantena? Neljäs?

(LUE ULKOPUOLELLA – VAIN YKSI VASTAUS)

1 Pollution

2 Ilmastonmuutos

3 Luontotyyppien heikentyminen

4 Tulvat

5 Kuivuus

6 Vesipula

7 Levien kasvu

8 Veden ylikulutus ja tuhlaus

9 Ei muita uhkia

10 Muut (SPONTANEOUS)

1 1 En osaa sanoa

2QU UUSI

QB16 Tekeekö kukin seuraavista toimijoista mielestäsi tällä hetkellä liikaa, oikein tai riittävästi veden käyttämiseksi tehokkaasti (MAAMME)

(LUE ULKOPUOLELLA – ÄLÄ KÄYTÄ – Yksi vastaus riviä kohti)

Ei riitä

Oikean määrän tekeminen

DLiian paljon

En osaa sanoa

1 Teollisuus

1 2 3 4

2 Kotitaloudet

1 2 3 4

3 Maatalous

1 2 3 4

4 Energiantuottajat

1 2 3 4

5 Kalastus, vesiviljely

1 2 3 4

6 Matkailu

1 2 3 4

7 Julkinen hallinto

1 2 3 4

3.SQU UUSI

Kysymys 17 Pitäisikö EU:n mielestäsi ehdottaa lisätoimenpiteitä vesiongelmiin ratkaisemiseksi Euroopassa?

(LUE ULKOPUOLELLA - VAIN YKSI VASTAUS)

1 Kyllä

2 Ei

3 En osaa sanoa

1QU UUSI

